

Årsmelding og
årsregnskap

2014

Randaberg
kommune

Det er den draumen

Det er den draumen
Det er den draumen me ber på
at noko vidunderlig skal skje,
at det må skje -
at tidi skal opna seg,
at hjarta skal opna seg,
at dører skal opna seg,
at kjeldor skal springa -
at draumen skal opna seg,
at me ei morgonstund skal glida inn
på ein våg me ikkje har visst um.

Olav H. Hauge

FORSIDEBILDET: Hjertelig møte på Tungenes fyr da torghandler Bertel Viste mottok Kongens heder. Ordfører Bjørn Kahrs var en av mange som ville gratulere torgmannen (oktober 2014).

BILDET T.V.: Bertel Viste sammen med fylkesmann Magnhild Meltveit Kleppa.

Innhold

Introduksjon	4
Organisasjon	6
Årsregnskap 2014	8
a. Regnskapsprinsipper	8
b. Hovedoversikt drift	9
c. Noter til balanse	16
d. Andre noter	20
e. Finansforvaltning	24
f. Kommentarer og vurderinger	34
Revisjonsberetning	38
Pesonalpolitikk	40
Kommunefakta	44
Miljøstatus	45
Internkontroll	46
Rådmannen	48
Helse og oppvekst	50
Skole	72
NAV Randaberg	78
Tekniske tjenester	82
Plan og forvaltning	89
Kultur	94

”Randaberg kommunes regnskap for 2014 viser et regnskap i balanse, etter at det er avsatt til fond og brukt av fond.

Introduksjon

Årsregnskapet og årsmeldingen gir en beskrivelse av hva Randaberg kommune ga av tjenester i 2014 og hvordan disse er finansiert. Randaberg kommune har for 2014 samlet årsmeldingen og årsregnskapet i ett dokument, og som skal gi et helhetlig bilde av den kommunale virksomheten i 2014.

Dette dokumentet er en viktig brikke i det kommunale plan-systemet og viser både de økonomiske og de driftsmessige sidene ved året som gikk. Selve årsregnskapet med noter og kommentarer er et eget kapittel, og gir revisor nok grunnlag for sin vurdering og behandling av regnskapet for 2014.

BILDET: Rådmann Magne Fjell (t.v.) og økonomisjef Per Blikra.

I årsmeldingen skal tjenesteproduksjon og øvrige aktiviteter evalueres i forhold til måloppnåelse. Det innebærer en beskrivelse av:

- Ressursbruk i kommunen samlet og fordelt på tjenesteområdene
- Ressursutnyttelse, resultatmåling og produktivitetsutvikling
- Kvalitet og omfang av tjenestetilbud i forhold til behov, rammer og ressurser

For kommuneorganisasjonen skal årsmeldingen, foruten å være en evaluering av virksomheten, også fungere som et grunnlag for organisasjonens målstyring.

Årsmeldingen evaluerer strategiske mål og tiltak knyttet til disse. Den er med på å danne grunnlaget for strategier og tiltak for senere år. Årsmeldingen skal fungere som et informasjonsdokument for kommunens innbyggere, næringsliv og andre lesere gjennom beskrivelse av de kommunale virksomheter og oppnådde resultater i 2014.

Årsmeldingen er detaljert og omfattende. Dette er gjort for at politikere og ansatte skal få grundig informasjon om kommunen både når det gjelder overordnede styringssystemer, tjenestebeskrivelser fra avdelingene, ressursbruk, mål og måloppnåelse.

Randaberg, mars 2015

Per Blikra

Økonomisjef

Magne Fjell

Rådmann

APRIL

BILDEF: Fra den årlige utplantingen på torget i sentrum, der skoleelever fra alle tre skolene i kommunen, sammen med bondelaget og ansatte fra kommunen, planter ut tusenvis av blomster og urter. Her forklarer kommunegartner Thomas Aase hvor de ulike plantene skal plasseres i bedet.

Organisasjonen

Kommunestyret

25 representanter

Ordfører

Kontrollutvalget

- 3 medlemmer

Formannskapet

- 7 medlemmer

Hovedutvalg for nær- miljø og kultur (HNK)

- 11 medlemmer

Hovedutvalg for opp- vekst og levekår (HOL)

- 11 medlemmer

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne (MNF)

- 7 medlemmer

Eldrerådet

- 5 medlemmer

Barn og unges kommunestyre (BUK)

- 18 medlemmer

Administrasjonsutvalg/ Likestillingsutvalg (ADM)

- 6 medlemmer

Kommuneplanutvalget

- 7 medlemmer

Rådmannen

- Inkl. økonomi, personal- og organisasjonsutvikling og kommunikasjon og næring*

Helse og omsorg**

- Inkl. sykehjem, dagsenter, hjemmetjenester og bolig

Barn og familie**

- Inkl. barnehagene, PPT, helsestasjon og barnevern

Tekniske tjenester

- Inkl. renovasjon, renhold, teknisk drift, bygg og eiendom

Kultur

- Inkl. fritid, kulturskole, Tungenes fyr, Vistnestunet og bibliotek

Skole

- Inkl. tre skoler med skolefritid samt voksenopplæring

Plan og forvaltning

- Inkl. arealplanlegging, byggesak, oppmåling og jordbruk

Nav Randaberg

Interkomm. selskap (IKS):

- Interkommunalt vann-, avløps- og renovasjonsverk (IVAR)
- Brannvesenet i Sør-Rogaland
  - Stavangerregionen Havn
  - Interkommunalt arkiv i Rogaland (IKA)
  - Rogaland revisjon
- Sørmarka Flerbrukshall
- Multihallen i Sandnes og Storhallen i Randaberg

Interkomm. samarbeid:

- Randaberg interkomm. PPT
- Rogaland kontrollutv. sekretariat

Foreninger/samarbeid:

- Ryfylke friluftsråd
- Jæren friluftsråd
- Voldtekstmottaket Stvgr
- Region Stavanger BA
- Interkommunalt kulturråd
- Tilsynsutvalg Jærestrendene
- Transportsamarbeid Nord-Jæren
- Småbåtforeninger Skiftesvik og Ryggstranden

Stiftelser:

- Jærmuseet
- Rogaland Arboret
- Krisesenteret i Stavanger

Kommunale AS:

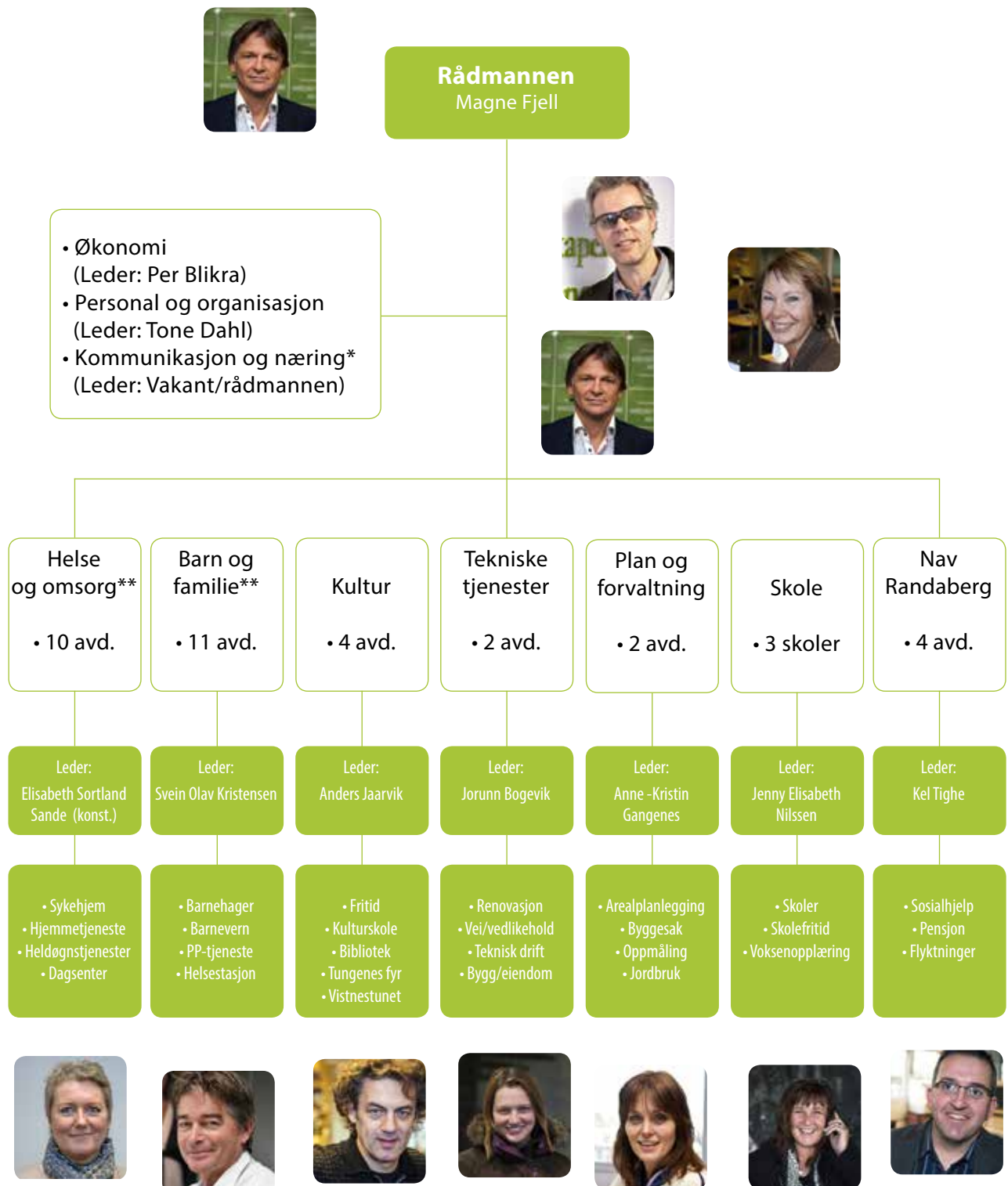
- Lyse Energi
- Randaberg Rennesøy bygdeblad
- Ranso Treindustri
  - Allservice
  - Attende
- Landsbykonferansen Randaberg
- Nord-Jæren Bompengeselskap
  - Gastronomisk Institutt
  - Filmkraft
  - Måltidets Hus
- Greater Stavanger ED

Møter 2014

Kommunestyret	7
Kontrollutvalget	4
Formannskapet	8
HNK	8
HOL	7
MNF	8
Eldrerådet	8
BUK	4
ADM	2
Kommuneplanutvalget	9

* Fra 1.1.2015 endret tjenesteområdet navn til Kommunikasjon og demokrati, samtidig som Tone M. Haugen ble ansatt som ny leder.

** De to tjenesteområdene, Helse og omsorg og Barn og familie, ble fra 1. oktober 2014 slått sammen til et nytt tjenesteområde, Helse og oppvekst.

* Fra 1.1.2015 endret tjenesteområdet navn til Kommunikasjon og demokrati, samtidig som Tone M. Haugen ble ansatt som ny leder.

** De to tjenesteområdene, Helse og omsorg og Barn og familie, ble fra 1. oktober 2014 slått sammen til et nytt tjenesteområde, Helse og oppvekst.

Regnskapsprinsipper

Regnskapet er gjort opp i henhold til kommuneloven og Forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner. Endelige og foreløpige standarder utgitt av "Foreningen for god kommunal regnskapsskikk" er også lagt til grunn ved regnskapsavslutningen.

I henhold til regnskapsforskriftens § 7 gjelder følgende prinsipper: All tilgang og bruk av midler i løpet av året skal framgå av regnskapet, og føring av tilgang og bruk direkte mot balansen skal ikke forekomme.

Anordningsprinsippet skal benyttes ved regnskapsføring. Det vil si at alle kjente inntekter og utgifter skal medtas i drifts- og investeringsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når regnskapet avsluttes. Alle utgifter skal regnskapsføres brutto. Det skal således ikke gjøres fradrag for tilhørende inntekter til utgiftspostene, og inntektspostene skal ikke framstå med fradrag for eventuelle utgiftsposter.

Når det gjelder anleggsmidler skal investeringer med en verdi over 100.000 kr og økonomisk levetid lenger enn tre år føres i investeringsregnskapet og aktiveres i balansen til anskaffelseskost. Anleggsmidlene avskrives over forventet økonomisk levetid i henhold til forskriftenes bestemmelser om avskrivningsperioder.

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende såfremt de ikke er vurdert usikre eller foreldet.

Fra 2011 har Randaberg kommune finansiert investeringene samlet. Det vil si at bruk av lån, avdragsinntekter fra Lyse og bruk av ubundne investeringsfond ikke er knyttet opp mot de ulike investeringsprosjektene.

Dette medfører at vi ikke lenger har egne oversikter over ubrukte lånemidler og finansieringen av de enkelte investeringsprosjektene. Disse er erstattet av en enklere oversikt over medgått og gjenstående på investeringsprosjektene.

I tillegg vil rådmannen i egen sak i forlengelsen av årsregnskapet foreslå å gjøre nødvendige budsjettendringer for å bruke ubrukte lånemidler og/eller fondsmidler til de prosjektene som skal videreføres fra 2014 til 2015 med finansiering fra tidligere år.

JULI

BILDET: Luftige svev i Randaberghallen under Tricking-kurset som ble arrangert i sommerferien i fjor.

Hovedoversikt, drift

ALLE TALL I 1000	REG 2014	BUD 2014	JUST BUD 2014	REG 2013	BUD 2015
DRIFTSINNEKTER					
Brukerbetalinger (note 1)	-25 981	-26 164	-25 964	-25 389	-26 248
Andre salgs- og leieinntekter (note 2)	-62 397	-59 396	-59 396	-56 241	-63 037
Overføringer med krav til motytelser (note 3)	-86 124	-36 791	-34 465	-91 857	-56 821
Rammetilskudd fra staten (note 4)	-186 820	-194 288	-194 288	-186 773	-189 137
Andre statlige overføringer (note 5)	-26 803	-21 103	-21 903	-23 248	-25 789
Andre overføringer	-679	-648	-648	-759	-648
Skatt på inntekt og formue (note 4)	-337 979	-332 189	-332 189	-323 128	-344 946
Eiendomsskatt	-11 953	-11 970	-11 970	-11 676	-7 851
Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	-738 736	-682 549	-680 823	-719 071	-714 477
DRIFTSUTGIFTER					
Lønnsutgifter	391 804	370 695	372 419	378 719	393 824
Sosiale utgifter	105 329	105 686	105 934	98 195	112 738
Kjøp av varer og tjenester (note 6)	85 882	69 593	69 658	84 548	76 490
Kjøp av tj. som erstatter komm tj.produksjon	69 414	64 706	65 506	57 856	64 362
Overføringer (note 7)	67 436	46 317	47 942	64 265	48 131
Avskrivninger (note 8)	35 677	22 780	22 780	31 414	32 160
Fordelte utgifter	-3 506	-5 416	-5 045	-3 774	-5 243
Sum driftsutgifter	752 037	674 361	679 194	711 223	722 462
Brutto driftsresultat	13 301	-8 188	-1 629	-7 849	7 984
EKSTERNE FINANSTRANSAKSJONER					
Finansinntekter:					
Renteinntekter, utbytte og eieruttak (note 9)	-24 551	-22 986	-22 986	-24 520	-23 181
Mottatte avdrag på lån	-91	0	0	-99	0
Sum eksterne finansinntekter	-24 642	-22 986	-22 986	-24 619	-23 181
Finansutgifter:					
Renteutg., provisjon og andre finansutg (note 9)	18 258	15 945	14 545	17 621	16 840
Avdragsutgifter (note 9)	31 106	32 298	31 598	30 361	25 466
Utlån	126	110	110	154	110
Sum eksterne finansutgifter	49 490	48 353	46 253	48 135	42 416
Resultat ekst. finansieringstransaksjoner	24 848	25 367	23 267	23 516	19 235
Motpost avskrivninger	-35 677	-22 780	-22 780	-31 414	-32 160
Netto driftsresultat (note 10)	2 472	-5 601	-1 142	-15 746	-4 941
AVSETNINGER (note 11)					
Bruk av tidli. års regnskapsmessige mindre forb	-641	0	0	-1 462	0
Bruk av disposisjonsfond	-3 578	0	-1 934	-1 290	-409
Bruk av bundne fond	-2 619	-908	-1 433	-1 069	-1 237
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	-6 839	-908	-3 367	-3 821	-1 646
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	13 098	0
Dekning av tidli års regnskapsmessige merforbr	0	0	0	0	0
Avsetninger disposisjonsfond	836	0	0	3 178	102
Avsetninger til budne fond	3 531	809	809	2 650	273
Avsetninger til likviditetsreserve	0	0	0	0	0
Sum avsetninger	4 367	809	809	18 926	375
Regnskapsmessig merforbr./mindreforbruk	0	5 700	3 700	641	6 015

Regnskapsskjema 1A, drift

ALLE TALL I 1000	REG 2014	BUD 2014	JUST BUD 2014	REG 2013	BUD 2015
FRIE DISPONIBLE INNTEKTER					
Skatt på inntekt og formue	-337 979	-332 189	-332 189	-323 128	-344 946
Ordinært rammetilskudd	-186 820	-194 288	-194 288	-186 773	-189 137
Skatt på eiendom	-11 953	-11 970	-11 970	-11 676	-7 851
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	-26 803	-21 103	-21 903	-23 248	-25 789
Sum frie disponible inntekter	-563 555	-559 550	-560 350	-544 825	-567 723
FINANSINNTEKTER/FINANSUTGIFTER					
Renteinntekter og utbytte	-24 642	-22 986	-22 986	-24 619	-23 181
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	18 258	15 945	14 545	17 621	16 840
Avdrag på lån	31 232	32 408	31 708	30 515	25 576
Netto finansinntekter/-utgifter	24 848	25 367	23 267	23 516	19 235
AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER					
Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	0	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	836	0	0	3 178	102
Til bundne avsetninger	3 531	6 509	4 509	3 292	6 288
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	-641	0	0	-1 462	0
Bruk av ubundne avsetninger	-3 578	0	-1 934	-1 290	-409
Bruk av bundne avsetninger	-2 619	-908	-1 433	-1 069	-1 237
Netto avsetninger	-2 472	5 601	1 142	2 649	4 744
FORDELING					
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	13 098	0
Til fordeling drift	-541 178	-528 582	-535 941	-505 563	-543 744
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	541 178	528 581	535 939	505 563	495 451
Merforbruk/mindreforbruk = 0	0	-1	-2	0	

JULI

BILDET: Det var god sommervarme under sommerferieaktivitetene på Vistnestunet i juli i fjor - og aktive barn trenger påfyll av væske.

Regnskapsskjema 1B, drift

ALLE TALL I 1000	REGNSKAP 2014	VEDTATT BUDSJETT	JUSTERT BUDSJETT	AVVIK REGNSKAP / JUSTERT BUDSJETT	REGNSKAP 2013
TJENESTEOMRÅDE					
Rådmannen samlet	44 140	50 536	42 322	1 818	42 490
Helse og oppvekst	276 509	266 420	276 509	(0)	258 933
Skole	133 027	131 013	133 342	(315)	132 719
NAV	26 118	23 847	24 345	1 773	22 856
Tekniske tjenester	22 158	21 942	22 713	(556)	26 229
Plan og utvikling	3 551	5 047	5 000	(1 449)	4 618
Kultur	22 558	22 327	22 699	(141)	21 947
Kirken	6 125	6 125	6 125	0	5 945
Samlet skjema 1B	534 186	527 257	533 056	1 130	515 737
Avvik mellom skjema 1B og 1A skyldes at visse transaksjoner ikke er ført 100% etter skillet 1A og 1B forutsetter. Det største avviket er avsetninger til fond og overføring til investeringsregnskapet, som er ført på tjenesteområdene (1B), og ikke i 1A.					
Sum ført på tjenesteområdene (1B)	534 186	527 257	533 056	1 130	515 737
Overføringsutgifter og finansutg. ført i drift (trekkes fra)	-3 880	-919	-919	-2 961	-17 632
Overføringsinntekter ført i drift (trekkes fra)	8 581	4 300	5 100	3 481	7 236
Finansinntekter ført i drift (trekkes fra)	4 703	908	1 667	3 036	2 576
Driftsutgifter ført utenom drift (legges til)	0	0	0	0	2
Driftsinntekter ført utenom drift (legges til)	-2 412	-2 965	-2 965	553	-2 357
Korr. driftsutg. (til 1A : "Sum fordelt til drift")	541 178	528 581	535 939	5 239	505 563

Hovedoversikt, investering

ALLE TALL I 1000	REG 2014	BUD 2014	JUST BUD 2014	REG 2013	BUD 2015
INVESTERINGSINNEKTER					
Salg av driftsmidler og fast eiendom (note 12)	-10 853	-2 500	-2 500	-1 468	0
Andre salgsinntekter	-78	0	0	0	0
Refusjoner (note 13)	-19 973	-400	-611	-2 155	-400
Statlige overføringer	-5 083	-2 400	-10 578	-729	0
Andre overføringer	-250	-1 000	-4 810	-5 690	-500
Renteinntekter og utbytte	0	0	0	0	0
Sum inntekter	-36 237	-6 300	-18 499	-10 042	-900
INVESTERINGSUTGIFTER					
Lønnsutgifter	1 272	0	0	82	0
Sosiale utgifter	372	0	0	24	0
Varer og tjenester i kommunal egenproduksjon (note 14)	113 502	133 105	193 103	76 337	131 070
Kjøp av tjenester som erstatter egenproduksjon	0	0	0	232	0
Overføringer (note 15)	18 910	0	0	13 098	0
Renteutgifter og omkostninger	975	0	1 000	1	2 494
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0
Sum utgifter	135 031	133 105	194 103	89 774	133 564
FINANSUTGIFTER					
Avdragsutgifter (note 16)	6 542	0	0	4 350	0
Utlån (note 17)	16 418	30 000	33 540	12 796	20 000
Kjøp av aksjer og andeler (note 18)	1 173	0	0	1 028	0
Dekning av tidligere års udekket merforbruk	0	0	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond (note 11)	826	0	0	314	308
Avsetninger til bundne fond (note 11)	6 851	0	0	6 542	0
Avsetninger til likviditetsreserven	0	0	0	0	0
Sum finansransaksjoner	31 809	30 000	33 540	25 030	20 308
Finanseringsbehov	130 602	156 805	209 144	104 762	152 972
FINANSIERING					
Bruk av lån (note 19)	-112 607	-136 275	-186 207	-75 817	-112 876
Mottatte avdrag på utlån (note 20)	-10 130	-3 280	-3 280	-9 821	-3 280
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert mindreforbruk	0	0	0	0	0
Overføringer fra driftsregnskapet (note 11)	0	0	0	-13 098	0
Bruk av disposisjonsfond (note 11)	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond (note 11)	-1 188	-17 250	-19 657	-1 072	-36 816
Bruk av bundne fond (note 11)	-6 678	0	0	-4 954	0
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0
Sum finansiering	-130 602	-156 805	-209 144	-104 762	-152 972
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0

» Brukerbetaling er helt i tråd med justert budsjett.

Regnskapsskjema 2A

ALLE TALL I 1000	REG 2014	BUD 2014	JUST BUD 2014	REG 2013	BUD 2015
FINANSIERINGSBEHOV					
Investeringer i anleggsmidler	134 055	133 105	193 103	89 773	131 070
Utlån og forskutteringer	17 591	30 000	33 540	13 824	20 000
Avdrag på lån	7 517	0	1 000	4 352	2 494
Avsetninger	7 677	0	0	6 855	308
Årets finansieringsbehov	166 840	163 105	227 643	114 804	153 872
FINANSIERING					
Bruk av lånemidler	-112 607	-136 275	-186 207	-75 817	-112 876
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-10 853	-2 500	-2 500	-1 468	0
Tilskudd til investeringer	-5 333	-3 400	-15 388	-6 419	-500
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-30 103	-3 680	-3 891	-11 976	-3 680
Andre inntekter	-78	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-158 974	-145 855	-207 986	-95 680	-117 056
Overført fra driftsregnskapet	0	0	0	-13 098	0
Bruk av avsetninger	-7 865	-17 250	-19 657	-6 026	-36 816
Sum finansiering	-7 865	-17 250	-19 657	-19 124	-36 816
Udekket/udisponert = 0	0	0	0	0	0

APRIL

BILDEET: Barnevernansatte fra Randaberg, Gjesdal, Sola og Sandnes møttes til felles samling på kommunehuset i Randaberg.

Anskaffelse og anvendelse av midler

ALLE TALL I 1000	REG 2014	REG 2013
ANSKAFFELSE AV MIDLER		
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	738 736	719 071
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	36 237	10 042
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	147 379	110 257
Sum anskaffelse av midler	922 353	839 370
ANVENDELSE AV MIDLER		
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	716 360	679 809
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	134 055	89 773
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	74 598	66 311
Sum anvendelse av midler	925 013	835 893
Anskaffelse - anvendelse av midler	-2 660	3 478
Endring i ubrukte lånemidler	31 578	-68 784
Endring i arbeidskapital	28 917	-65 306

AUGUST

BILDE: "Budeiene" på Vistnestunet, i tidsriktige klær, f.v. Irene Vika Jaatun, Tove K Galta og Torhild F Jacobsen.

Balanse

ALLE TALL I 1000	REG 2014	BUD 2015
EIENDELER		
A) Anleggsmidler		
Faste eiendommer og anlegg (note 21)	1 027 139	929 293
Utstyr, maskiner og transportmidler (note 21)	23 045	21 741
Utlån	128 779	122 471
Aksjer og andeler	52 722	51 549
Pensjonsmidler	616 695	556 367
Sum anleggsmidler	1 848 380	1 681 421
B) Omløpsmidler		
Kortsiktige fordringer (note 22)	51 681	59 106
Premieavvik	20 077	17 242
Aksjer og andeler	0	21
Sertifikater	0	0
Obligasjoner	0	0
Kasse, bankinnskudd	234 648	190 622
Sum omløpsmidler	306 407	266 995
Sum eiendeler (A + B)	2 154 786	1 948 416
EGENKAPITAL OG GJELD		
C) Egenkapital		
Disposisjonsfond (note 23)	-11 884	-14 626
Bundne driftsfond (note 23)	-12 387	-11 566
Ubundne investeringsfond (note 23)	-79 705	-80 066
Bundne investeringsfond (note 23)	-7 127	-6 863
Regnskapsmessig mindreforbruk (note 24)	0	-641
Regnskapsmessig merforbruk	0	0
Prinsippendringer som påvirker AK, drift	-11 751	-11 751
Kapitalkonto	-403 451	-375 272
Sum egenkapital	-526 304	-500 785
D) Gjeld		
Pensjonsforpliktelse	-812 684	-748 292
Ihendehaverobligasjonslån	0	0
Sertifikatlån	-215 995	0
Andre lån (note 26)	-483 386	-593 423
Sum langsiktig gjeld	-1 512 066	-1 341 715
Kassekredittlån	0	0
Annen kortsiktig gjeld (note 27)	-116 416	-105 916
Premieavvik	0	0
Sum kortsiktig gjeld	-116 416	-105 916
Sum gjeld (D)	-1 628 482	-1 447 630
Sum egenkapital og gjeld (C + D)	-2 154 786	-1 948 416
Balansens nettosum	0	0
E) Memoriakonti		
Ubrukte lånemidler	67 144	35 566
Andre memoriakonti	6 550	17 305
Motkonto for memoriakontiene	-73 694	-52 871
SUM MEMORIAKONTI	0	0

NOVEMBER

BILDET: Juletrebelysningen i sentrum blir sjekket av tekniske tjenester.

Noter til balanse

ALLE TALL I 1000	REG 2014	REG 2013
DISPOSISJONSFOND		
Disposisjonsfond pr. 1.1	14 626	12 737
Avsatt til disp.fond i driftsregnskapet	836	3 178
Bruk av disp.fond i investeringsregnskapet	0	0
Bruk av disp.fond i driftsregnskapet	-3 578	-1 290
Disposisjonsfond pr. 31.12	11 884	14 626
UBUNDNE INVESTERINGSFOND		
Ubundne investeringsfond pr. 1.1	80 066	80 825
Avsatt til ubundne investeringsfond	826	314
Bruk av ubundne investeringsfond	-1 188	-1 072
Ubundne investeringsfond pr.31.12	79 705	80 066
BUNDNE INVESTERINGSFOND		
Bundne investeringsfond pr. 1.1	6 863	4 672
Avsatt til bundne investeringsfond	6 851	6 542
Bruk av bundne investeringsfond	-6 542	-4 350
Bundne investeringsfond pr. 31.12	7 127	6 863
BUNDNE DRIFTSFOND		
Bundne driftsfond pr. 1.1	11 566	10 589
Avsatt til bundne driftsfond	3 531	2 650
Bruk av bundne driftsfond i driftsregnskapet	-2 619	-1 069
Bruk av bundne driftsfond i investeringsregnskapet	-136	-604
Bundne driftsfond pr. 31.12	12 387	11 566

” Salg av eiendom er 10,8 mill. kr. Dette er den siste boligtomten på Vestre Goa.

Noter til regnskap

Noter til hovedoversikt for drifts- og kapitalregnskap og balanse (nummerhenvisning).

Driftsregnskapet

1) Brukerbetalinger er helt i tråd med justert budsjett.

2) Økte salgs- og leieinntekter skyldes utleie av lokaler og diverse gebyr samt diverse inntekter. Selvkostberegningen på VAR-området for 2014 viser en merinntekt på vann, avløp, renovasjon og feiing og merutgift på slam. Disse er trukket inn av eller avsatt til fond i samsvar med selvkostforskriftene.

3) I refusjoner er 24,7 mill. kr sykepengene, 23,5 mill. kr mer enn revidert budsjett. 25,8 mill. kr er refusjon for ressurskrevende brukere. Momskompensasjonen på drift er 13,8 mill. kr. Denne budsjetteres verken på inntekts- eller utgifts-siden, da den netto er null. Se også tilsvarende i note 7, Overføringer.

4) Rammetilskudd og inntektsutjevning er 7,5 mill. kr lavere enn revidert budsjett. Det må ses i sammenheng med skatteinntekten og andre statlige overføringer. Samlet er rammetilskudd/ inntektsutjevning og skatteinntekter 1,7 mill. kr lavere enn budsjett.

5) Andre statlige overføringer er prosjektmidler til skole, helsetjenester, barnevern, bekjempelse barnefattigdom, kompensasjon for investeringer skole og helse, integreringstilskudd og tilskudd til introduksjons- og kvalifiseringsprogram NAV.

6) Økt kjøp av varer og tjenester er spesielt på EDB-utstyr og annet utstyr, lisenser, driftsavtaler, konsulenttenester, energi, reise- og transportutgifter og renhold og vedlikehold kommunale bygg. Noe av dette faktureres videre (deler av EDB-kostnader). Høyere husleieutgifter og vedlikehold utleieboliger har tilsvarende høyere leieinntekter.

7) I overføringer ligger merutgifter, jf. budsjett på momskompensasjon drift på 13,8 mill. kr.

8) Det er foretatt ordinære avskrivninger på aktivert fast eiendom, utstyr, maskiner og transportmidler.

9) Renteinntekter og renteutgifter er begge høyere enn budsjettet. Avdrag på lån er på nivå med budsjettet. Det er i tillegg innbetalt ekstraordinært avdrag på startlån (ref. note 16) i kapitalregnskapet. I forhold til beregnet minimumsavgift på 23,8 mill. kr, er ordinære betalte avgifter på 31,1 mill. kr betydelig høyere.

10) Netto driftsresultat er det beløp som er til disposisjon før avsetninger og øvrige års- oppgjørdisposisjoner. Netto driftsresultat er for 2014 - 2,5 mill. kr eller - 0,3 % av driftsinntekter. Netto driftsresultat var i 2013 15,7 mill. kr.

11) Oversikt over avsetninger og bruk av avsetninger framgår av eget vedlegg. Det er ikke foretatt overføring til investeringsregnskapet da momskompensasjonen på investeringer fra 2014 føres direkte i investeringsregnskapet.

Kapitalregnskapet

12) Salg av eiendom er 10,8 mill. kr. Dette er den siste boligtomten på Vestre Goa. Det var budsjettet med salgsinntekter i 2014 på 2,5 mill. kr for salg av kommunens aksjer i Bygdebladet. Dette salget er ikke realisert.

13) Refusjoner er i hovedsak momskompensasjon på investeringer og Randaberg menighetsråds «egenandel» i kirkestueprosjektet.

14) I kapitalregnskapets utgifter er hovedtiltakene disse:

- Tarzanskogen barnehage	3,2 mill. kr
- Nye leiligheter, Torset	6,5 mill. kr
- Kjøp, Jon Torbergsonsv. 3	21,3 mill. kr
- Nye leiligheter, Ryggjatun	1,7 mill. kr
- EDB/IKT	3,4 mill. kr
- Sanering Viste Hageby	7,4 mill. kr
- Vannledning Mekjarvikvn	1,6 mill. kr
- Svømmehallen, Randabergh.	22,7 mill. kr
- Landsbyhuset	1,0 mill. kr
- Områdereg., Sentrum Øst	1,5 mill. kr
- Kirkestue, Randaberg kirke	6,1 mill. kr
- Ny Harestad sk. I kulturscene	16,8 mill. kr
- Ombygging Vardheim	5,4 mill. kr
- Boliger vanskeligstilte	2,3 mill. kr

Kapitalregnskapet, forts.

15) Overføringer er momskompensasjonen på investeringsutgiftene.

16) Avdragsutgifter gjelder innbetalte avdrag på startlån 2013 som tilbakebetales Husbanken.

17) Utlån er utlån av nye startlån 2014.

18) Kjøp av aksjer og andeler er egenkapitalinnskudd i KLP for 2014, og kjøp av aksjer i Randa-berg Landsbyforening AS

19) Bruk av lån i 2014 er ikke knyttet til de ulike investeringsprosjektene, men ført samlet.

20) Mottatte avdrag på lån er fra Lyse Energi AS og løpende startlån.

Balanseregnskapet

21) Arbeidet med verdifastsettelse og avskrivninger på faste eiendommer, anlegg og utstyr er videreført etter samme mønster som de siste åra.

22) Fordringer er forskjellige krav som skal innfordres på kort sikt 6,5 mill. kr er momskompensasjon for deler av 2014, og 25,8 mill. kr er tilskudd for ressurskrevende tjenester for 2014. Ellers er restanser på kommunale avgifter og gebyr og refusjoner fra andre kommuner, fylke eller stat. Det er ingen utestående fordringer på kommunale foretak og bedrifter etter kommunelovens § 11. Heller ikke på interkommunale samarbeid etter kommunelovens § 27. Fordringene er gjennomgått og anses gode, men vil bli fulgt nøye opp i samarbeid med de ansvarlige tjenesteområder.

23) Fondsmidler er sammensatt av bundne og ubundne kapitalfond, bundne driftsfond og disposisjonsfond. Fordelingen av disse var pr. 31.12.14:

- Bundne kapitalfond	7,1 mill. kr
- Ubundne kapitalfond	79,7 mill. kr
- Bundne driftsfond	12,4 mill. kr
- Disposisjonsfond	11,9 mill. kr

Selvkostområdene utgjør en større andel av bundne driftsfond enn forrige år (se tabell over).

Gebyrfinansierte selvkosttjenester	Vann	Avløp	Renov.	Slam	Feiing	Totalt
Fond per 01.01	- 559	886	1 434	783	0	2 544
Inntekter	10 774	11 824	9 954	178	786	33 516
Utgifter	8 675	11 044	9 699	502	743	30 633
Korreksjon	13	34	42	17	1	107
Over-/underskudd	2 112	814	297	-308	44	2 959
Fond per 31.12	1 553	1 700	1 731	476	44	5 504

24) Regnskapet er gjort opp i null etter bruk av fond og avsetninger.

25) Prinsippendringer vedrørende tilskudd til ressurskrevende brukere i 2008 samt prinsippendringer fra tidligere år vedrørende feriepen-ger, påløpte ikke betalte renter, landbruksvikarer og momskompensasjon er uendret i 2014.

26) Langsiktig gjeld som innbefatter kommunens samlede lånegjeld inkludert videreutlånsmidler, er økt med 106,0 mill. kr. Det er tatt opp nye lån i 2014 med 143,6 mill. kr og betalt avdrag med 37,6 mill. kr. Utgiftsførte avdrag er større enn minimumsavdrag etter kommunelovens § 50 nr. 7 da de fleste lån har nedbetalings-tid over 20 og 25 år, mens større prosjekter som er lånefinansiert avskrives over lengre tid. Beregning av minimumsavdrag med utgangspunkt i avskrivninger multiplisert med langsiktig gjeld dividert med anleggsmidler gir et minimumsavdrag på 23,8 mill. kr mens betalte avdrag er 31,1 mill. kr uten ekstraordinært avdrag på startlån. Det er ikke langsiktig gjeld til kommunale foretak og bedrifter etter kommunelovens § 11, heller ikke til interkommunale samarbeid etter kommunelovens § 27.

27) Kortsiktig gjeld er i hovedsak leverandørgjeld, 22,2 mill. kr, påløpte feriepen-ger, 45,2 mill. kr, påløpte lånerenter, 3,0 mill. kr, og skyldig skattetrekk og arbeidsgiveravgift, 25,0 mill. kr. Dessuten kortsiktig gjeld vedrørende inntektsutjevning november og desember 2014, 11,7 mill. kr, variabel lønn for desember 2014 utbetalt i januar 2015, 2,9 mill. kr og avsetning til ev. tilbakebetaling av momskompensasjon, 4,7 mill. kr. Det er ikke kortsiktig gjeld til kommunale foretak og bedrifter etter kommunelovens § 11. Kortsiktig gjeld til interkommunale samarbeid etter kommunelovens § 27 er 0,8 mill. kr.

APRIL

BILDET: Vakkert langs Randabergveien, ved innkjøringen til Randaberg sentrum.

Andre noter

Godtgjørelse/ytelse til revisjon, ordfører og rådmann

Godtgjørelse til revisjonen for 2014 var 843.300 kr inkl. mva. Av dette utgjorde forvaltningsrevisjon 387.900 kr inkl. mva.

Følgende ytelser til ordfører, varaordfører og rådmann ble innberettet i 2014:

	Ordfører	Varaordfører	Rådmann
Lønn (B.K, J.B, M.F)	781 794	320 634	972 390

Endring i arbeidskapital 2014

Alle tall i 1000 kr.

Endring i arbeidskapital iflg. bevilgningsregnskap	
Anskaffelse av midler	922 353
Anvendelse av midler	925 013
Anskaffelse - anvendelse	-2 660
Endring i ubrukte lånemidler	31 578
Endring i arbeidskapital	28 917

Endring i arbeidskapital iflg. balanseregnskap	
Endring i omløpsmidler	39 411
Endring i kortsiktig gjeld	-10 201
Endring i arbeidskapital	28 911

Pensjonsnote 2014

Tall i 1000	KLP	St. P	Total	2012
Pensjonsmidler:				
Per 01.01.14	421 852	134 514	556 367	514 001
Endring i 2014	53 912	6 416	60 328	42 366
Per 31.12.14	475 764	140 931	616 695	556 367
Pensjonsforpliktelse inklusiv arbeidsgiveravgift:				
Pr. 01.01.14	549 249	199 043	748 292	683 713
Endring i 2014	60 698	29 547	90 244	865 589
Per 31.12.14	609 947	202 737	838 536	770 272
Premieavvik inkl. arbgiveravgift:				
Per 01.01.14	23 613	-6 371	17 242	18 583
Amortisert premieavvik	-2 413	360	-2 053	-2 053
Nytt premieavvik	3 440	-2 729	711	711
Per 31.12.14	24 640	-8 739	15 901	17 242
Pensjonskostnad:				
Årets opptjening	34 703	11 674	46 377	43 211
Rentekostnad	23 076	7 055	30 131	27 664
Forventet avkastn.	-20 469	-5 639	-26 108	-24 902
Amortisert premieavvik	2 416	-555	1 861	1 799
Administrasjonskostnad	2 239	285	2 524	2 186
Sum pensjk. 2013	41 966	12 819	54 785	49 958

Kommunens garantiansvar 2013

Tall i 1000	Ansvar	Ansvar	Garanti
PERSON, FIRMA, ORG	31.12.2014	31.12.2013	Utgår
IVAR, vann/avløp/renovasjon	59 930	52 524	2017-2046
Ryggstranden barnehage	1 142	1 349	2020
Endrestø barnehage	1 114	1 210	2025
Nyvoll barnehage	5 639	5 897	2032
Ranso AS	800	1 000	2018
Ranso AS	13 750	14 583	2031
Ranso AS	5 000	5 000	2033
Goavika Båtforening	0	22	2014
Brannvesenet Sør R. IKS	210	230	2025
Sum garantiansvar	87 584	81 815	

”Randaberg kommune har aksjer og andeler til en verdi av 51,55 millioner kroner.

Kommunale IKS og andre selskap Randaberg kommune har eierinteresse i

Randaberg kommunes årsmelding og regnskap synliggjør alle aktiviteter i kommunal regi, samtidig som det beskriver omfanget av tjenesteproduksjonen som er satt bort til andre. Oversiktene under viser hvilke samarbeid, felles selskaper og stiftelser/aksjeselskap som mer eller mindre ivaretar kommunal tjenesteproduksjon på vegne av Randaberg kommune og andre kommuner.

Kommunale aksjeselskaper:

- Lyse Energi AS
- Randaberg og Rennesøy bygdeblad AS
- Ranso Treindustri AS
- Allservice AS
- Attende AS
- Landsbykonferansen i Randaberg AS
- Nord-Jæren bompengeselskap AS
- Gastronomisk institutt AS
- Måltidets hus AS
- Filmkraft Rogaland AS
- Greater Stavanger ED AS

Interkommunale selskaper:

- IVAR IKS
- Brannvesenet i Sør-Rogaland IKS
- Stavanger Interkommunale havn IKS
- Interkommunalt arkiv i Rogaland IKS
- Rogaland revisjon IKS
- Rogaland kontrollutvalgssekretariat IKS
- Sørmarka Arena IKS
- Multihallen i Sandnes og Storhallen i Randaberg IKS

Interkommunale samarbeid etter kommunelovens §27:

- Randaberg interkommunale PPT
- Rogaland kontrollutvalgssekretariat

Foreninger og etablerte samarbeid:

- Ryfylke friluftsråd
- Jæren friluftsråd
- Interkommunalt kulturråd
- Voldtektsmottaket i Stavanger
- Region Stavanger BA
- Viltnemnd
- Tilsynsutvalg Jærstrendene
- Transportsamarbeid Nord Jæren
- Småbåtforeng Ryggstranden | Skiftesvik

Private og offentlige stiftelser:

- Jærmuseet
- Rogaland Arboret
- Krisesenteret i Stavanger

Gjeld til interkommunale samarbeid

Kortsiktig gjeld per 31.12.2014 til interkommunale og interfylkeskommunale samarbeid etter kommunelovens § 27 med eget særregnskap:

Selskap	Sum
IVAR	804 249
Rogaland Revisjon IKS	38 700
Sum	842 949

Aksjer og andeler

Kommunens aksjer og andeler 31.12.14:

Selskap	Kjøpsår	Kjøpsbeløp	Antall	Pålydende	%-eierskap
I.V.A.R. IKS					3,552
KLP egenkapitalinnskudd					
Stavanger interkommunale havn IKS	2003				
Rogaland Revisjon IKS					2,590
Brannvesenet i Sør-Rogaland IKS	2004				3,800
Rogaland Kontrollutvalgssekretariat IS	2004				3,500
Multihallen og Storhallen IKS	2010	30 600			5,100
Forus Industri A/S	1964	3 000	6	500	0,110
Allservice A/S		45 000	450	100	1,520
Ranso lettindustri A/S		4 000 000	4 000	1 000	50,000
Randaberg og Rennesøy Bygdeblad AS	1997	119 000	1 190	100	34,000
Sola Terminalbygg A/S	1997	20 000	8	2 500	8,000
Nord-Jæren Bompengeselskap A/S	1999	40 000	40	1 000	16,660
Lyse Energi A/S	1999	33 081 000	11 927		3,279
Kulinarisk institutt AS	2009	17 000	170	100	3,400
Landsbykonferansen i Randaberg AS	2011	18 800	8	2 350	16,660
Filmkraft Rogaland AS		80 000	80	1 000	5,000

Selskap. Tall i 1000	Bokf. verdi	Kommentar
I.V.A.R. IKS	874 310	Nedskrevet i 2009
KLP egenkapitalinnskudd	11 266 708	
Stavanger interkommunale havn IKS	3 433 130	
Rogaland Revisjon IKS	103 500	
Brannvesenet i Sør-Rogaland IKS	190 000	
Rogaland Kontrollutvalgssekretariat IS	30 000	
Multihallen og Storhallen IKS	30 600	
Forus Industri A/S	3 000	Org.nr. 919980761
Allservice A/S	15 000	Org.nr. 918260315
Ranso lettindustri A/S	3 400 001	Org.nr. 961552168
Randab og Rennesøy Bygdeblad A/S	119 000	Org.nr. 979490496
Sola Terminalbygg A/S	20 000	Org.nr. 979442394
Nord Jæren Bompengeselskap A/S	40 000	Org.nr. 981380185
Lyse Energi A/S	33 081	Org.nr. 980001482
Kulinarisk institutt AS	17 000	
Landsbykonferansen i Randaberg AS	18 800	Org.nr. 997302958
Filmkraft Rogaland AS	80 000	Org.nr. 990279772
Sum aksjer og andeler	19 674 130	

Kapitalkonto

Kapitalkonto per 31.12.2014:

Debet. Tall i 1000		Kredit	
01.01.14 Balanse (undersk. Kap.)		01.01.14 Balanse (kapital)	375 272
Debetposter i året:		Kreditposter i året:	
Av- og nedskrivning fast eiendom og anlegg	28 707	Aktivering av fast eiendom og anlegg	126 554
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	6 970	Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	8 273
Salg av aksjer og andeler		Kjøp av aksjer og andeler	
Nedskrivning av aksjer og andeler		Oppskrivning av aksjer og andeler	1 173
Avdrag på utlån	10 221	Utlån	16 529
Avskrivning utlån			
Bruk av midler fra eksterne lån	112 607	Avdrag på eksterne lån	38 220
Pensjonsforpliktelse inkl. arb.g.avg.	64 392	Pensjonsmidler	60 328
31.12.14 Balanse (kapital)	403 451	31.12.14 Balanse (undersk. kap.)	
Sum	626 349		626 349

Note til kapitalkonto

Note til kapitalkonto per 31.12.14.

Utstyr og fast eiendom.

Aktivering/avskrivning. Tall i 1000	Maskiner, utstyr, transportmidler	Bygninger	Tekniske anlegg	Sum
Anskaffelseskost 01.01.14	83	989	387	1 459
Tilgang 2014	8	110	16	135
Avgang til anskaffelseskost				
Oppskrivning i året				
Samlet av- og nedskrivning per 31.12.14	68	264	208	540
Bokført verdi 31.12.14	23	832	195	1 050
Årets ordinære avskrivning 2014	7	20	8	36
Avskrivingsprosent	10-33 %	2-4 %	2-5 %	
Faktisk avskrivingsprosent	30,2 %	2,4 %	4,3 %	3,4 %

” Inntekter fra Lyse har vært i samsvar med forventningene, 12,5 mill. kr i utbytte og 3,0 mill. kr i garantert renteavkastning.

JUNI

BILDET: Vått på Dynamittkaien på Grødem da et titalls syklistar og andre ventet på helikopteret fra TV-serien "Fly med oss".

Finansforvaltning

Kommunestyret vedtok 13.12.01 reglement for finansforvaltning for Randaberg kommune gjeldende fra 01.01.02. Reglementet ble sist revidert 11.09.14 (sak 60/14).

Plassering av kommunenes midler i 2014 er gjort etter gjeldende bankavtale med Sandnes Sparebank. Kommunen har brukt lån til finansiering av investeringsprosjekter og til videreutlån til startlån.

Netto lånegjeld i forhold til innbyggere er et av de sentrale resultatmålene for Randaberg kommune. Utviklingen i dette er vist i kommentarene til regnskapet.

Randaberg kommune inngikk i mars 2013 en avtale med Bergen Capital Management (BMC) om gjeldsforvaltning. Et resultat av dette samarbeidet er at Randaberg kommune har tatt opp nye lån som obligasjonslån eller sertifikatlån med lavere rente enn ordinære lån ville gitt. Vi har også refinansiert noen av de eldre lånene i 2014. Rapport fra BMC er lagt ved regnskapet som vedlegg. Oppsummeringen av rapporten viser samlede lån ved ulike tidspunkt i 2014.

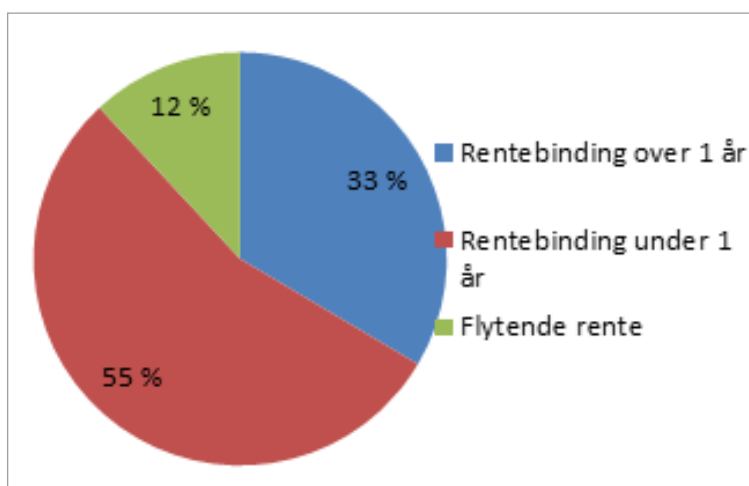
Nøkkeltall	Samlet lån	Fast rente	Flytende rente
Total lånegjeld	NOK 700 423 482	NOK 704 610 552	NOK 699 381 443
Durasjon	April 0,87	August 1,43	Desember 1,59
Vektet gjennomsnittrente	April 2,84 %	August 2,58 %	Desember 2,50 %

I vedtatt finansforvaltningsreglement for Randaberg kommune bør fastrente utgjøre mellom 20 og 50 % av låneporteføljen. Tabellen til høyre viser at rentebinding over ett år er på 33 %. Etter at Randaberg kommune begynte å bruke sertifikatlån og korte obligasjonslån i 2014, har finansreglementet også et måltall knyttet til at gjennomsnittlig rentebindingstid skal være mellom 1 og 5 år. Per 31.12.2014 er denne 1,7 år.

”Randaberg kommune inngikk i 2013 en avtale med Bergen Capital Management (BMC) om gjeldsforvaltning.

BILDET: Kirkeruinene på Viste var en av postene under Søndagstur i landsbyen.

Avsetninger og bruk av avsetninger

BUNDNE DRIFTSFOND					
BRUK			AVSATT		
25102013	Kulturell skolesekk	31 826	25102027	SKU (Ungdomstrinn i utvikling)	-163 000
25102017	Kunnskapsløftet	151 123	25103021	Dagakt.plasser,Helsedir.	-120 861
25102023	Psykiatrimidler BOF	269 875	25103022	Psyk bra	-164 100
25102025	Statstilskudd bgh	135 943	25103023	Kompetansemidler barnehagene	-71 000
25102025	Statstilskudd bgh	1 081 000	25103024	Hjemmetjenester demente	-121 000
25103014	Tverrfaglig team	172 000	25104005	Universll utforming KS-nettverk	-82 000
25103016	Rusarbeid	216 666	25105012	Kulturminneplan	-100 000
25103019	Kompetansemidler, Helse og omsorg	88 700	25106001	Selvkost, vann	-1 553 524
25105006	S.L.T.	255 270	25106002	Selvkost, avløp	-814 194
			25106003	Selvkost, renovasjon	-297 163
			25106004	Selvkost, slam	307 405
			25106010	Selvkost, feiing	-43 797
Sum bundne driftsfond		2 402 403			-3 223 234
BUNDNE INVESTERINGSFOND					
AVSATT			BRUK		
25509001	Nedbet. viderelån Husbanken	-6 850 545	25505001	Fyrmuseet	45 000
			25509001	Nedbet. viderelån Husbank	6 541 718
Sum bundne investeringsfond		-6 850 545			6 586 718
UBUNDNE INVESTERINGSFOND					
AVSATT			BRUK		
25409001	Kapitalfond	-825 975	25409001	Kapitalfond	1 187 758
Sum ubundne investeringsfond		-825 975			1 187 758
DISPOSISJONSFOND					
AVSATT			BRUK		
25601003	Eldrerådets disp.	-3 640	25601013	Disposisjonsfond	1 704 221
25601010	Velferdstiltak ansatte	-23 000	25601027	Off. servicekontor	161 746
25601013	Disposisjonsfond	-641 443	25602016	Disp.fond PPT	79 345
25601026	BUK-midler	-13 900	25603016	Disp.fond BOF	503 000
25602012	Disp.f. Goa skole inkl. SFO/ATO	-65 000	25603021	Styrket barnehagetilbud	950 000
25603024	Jærnettverk minoritetsfelt	-4 900	25603023	Mentorordning kjøkken	30 000
25605021	Arrangementsutvikling, Tungenes	-45 000	25609007	Grønn Landsby,drifts-og aksjekapital	300 000
25605022	Kjede av Fyr	-17 000			
25605023	Reklameinntekter Randaberghallen	-22 500			
25609007	Grønn Landsby, drifts-og aksjekapital	-150 000			
Sum disposisjonsfond		-986 383			3 728 312

Driftsresultat og avsetning/bruk av fond

12 RÅDMANNEN. Alle tall i 1000	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond	44 356	42 322	2 034
Avsatt fond eldrerådet og BUK	18		
Avsatt velferdsmidlar, tilsette	23		
Bruk av fond, Grønn landsby	(95)		
Bruk av fond, juridisk bistand	(162)		
Driftsres. før evt bruk/avsetning til driftsfond	44 140	42 322	1 818
Bruk/avsetning til driftsfond	-		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	44 140	42 322	1 818

Rådmannen har ikke spesifikt driftsfond, og har heller ikke avsatt/brukt av dette i 2014. Servicetorget har et eget driftsfond på 66.500 kr som er uendret i 2014.

20 HELSE OG OPPVEKST. Alle tall i 1000	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond	279 593	277 682	1 912
Avsatt bunde driftsfond	477		
Bruk bunde driftsfond	(2 084)	(1 173)	
Avsatt driftsfond	5		
Bruk driftsfond, styrka barnehage	(980)		
Driftsres. før evt bruk/avsetning til driftsfond	277 012	276 509	503
Bruk/avsetning til driftsfond	(503)		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	276 509	276 509	(0)

Merforbruk er dekket med driftsfond. Avlastningssentret har i tillegg et eget disposisjonsfond på 440.000 kr som er uendra i 2014.

Saldo på driftsfond 1/1-2014	3 254
Endring i 2014	(503)
Saldo på driftsfond 31/12-2014	2 751

22 SKOLE. Alle tall i 1000	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond	132 982	133 342	(360)
Avsatt bunde driftsfond	163		
Bruk bunde driftsfond	(183)		
Driftsres. før evt bruk/avsetning til driftsfond	132 962	133 342	(380)
Bruk/avsetning til driftsfond	65	-	
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	133 027	133 342	(315)

Det er ikke avsatt 50 % av mindreforbruk pga. kommunens samlede resultat, og fordi 249.000 kr skyldes mindretgifter overføring til interkommunalt PPT. Saldoen mellom skolene fordeler seg slik:

Saldo på driftsfond 1/1-2014	3 014
Endring i 2014	-
Saldo på driftsfond 31/12-2014	3 014

	Saldo 01.01.14	Endring i 2014	Saldo 31.12.14
Harestad	1 126	-	1 126
Grødem	795	-	795
Goa	709	65	774
Felles skole	384	-	384

MAI

BILDET: Musiker og trommeslager Kenneth Ekornes imponerte unge og gamle under Mailazz-konserten på Landsbyhuset.

35 NAV. Alle tall i 1000	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond	26 118	24 345	1 773
Avsetning/bruk av fond	-		
Driftsres. før evt bruk/avsetning til driftsfond	26 118	24 345	1 773
Bruk/avsetning til driftsfond	-		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	26 118	24 345	1 773

Merforbruk ikke dekket på grunn av manglende driftsfond. Resultatet må ses i sammenheng med merinntekter, integreringstilskudd på 1,419 mill. kr.

Saldo på driftsfond 1/1-2014	-
Endring i 2014	-
Saldo på driftsfond 31/12-2014	-

41 TEKNISKE TJENESTER. Alle tall i 1000	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond	19 756	22 164	(2 408)
Brukt/avsatt sjølvkostfond, VAR, netto	2 401	549	
Driftsres. før evt bruk/avsetning til driftsfond	22 158	22 713	(556)
Bruk/avsetning til driftsfond	-		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	22 158	22 713	(556)

Saldo på driftsfond 1/1-2014	-
Endring i 2014	-
Saldo på driftsfond 31/12-2014	-

42 PLAN OG FORVALTNING. Alle tall i 1000	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond	3 469	5 000	(1 531)
Avsatt bunde driftsfond	82	-	
Driftsres. før evt bruk/avsetning til driftsfond	3 551	5 000	(1 449)
Bruk/avsetning til driftsfond	-		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	3 551	5 000	(1 449)

Det er ikke avsatt 50 % av mindreforbruk pga. kommunens samla resultat.

Saldo på driftsfond 1/1-2014	835
Endring i 2014	-
Saldo på driftsfond 31/12-2014	835

50 KULTUR. Alle tall i 1000	Rekneskap	Budsjett	Avvik
Driftsresultat før bruk og avsetning til fond	22 474	22 699	(225)
Avsatt bunde driftsfond	100		
Bruk bunde driftsfond	(45)		
Avsatt driftsfond	85		
Bruk driftsfond, Grønn landsby	(55)		
Driftsres. før evt bruk/avsetning til driftsfond	22 558	22 699	(141)
Bruk/avsetning til driftsfond	-		
Driftsresultat etter bruk/avsetning til fond	22 558	22 699	(141)

Det er ikke avsatt 50 % av mindreforbruk pga. kommunens samla resultat, og fordi mindreforbruket skyldes avvik på tilskudd til Folkehallene.

Saldo på driftsfond 1/1-2014	721
Endring i 2014	-
Saldo på driftsfond 31/12-2014	721

NOVEMBER

BILDE: Det er viktig å bli sett i høstmarken.

Balanseoversikt fondsmidler

ANSV	KONTO	TEKST	31.12.2014	31.12.2013
251	25101001	Læringemidler	-32 485	-32 485
251	25102003	Miljøforebyggende arbeid	-37 800	-37 800
251	25102011	Kompetanseutvikling, skolene	-566 770	-566 770
251	25102013	Kulturell skolesekk	-73 661	-105 487
251	25102017	Kunnskapsløftet	-1 389 404	-1 540 527
251	25102022	Kompetanseheving bgh	-335 494	-335 494
251	25102023	Psykiatrimidler BOF	0	-269 875
251	25102024	Styrket barnehagetilbud	-1 070 000	-1 070 000
251	25102025	Statstilskudd bgh	-1 712 684	-2 929 627
251	25102026	NAFO-stipend (skole)	-170 000	-170 000
251	25102027	SKU (Ungdomstrinn i utvikling)	-163 000	0
251	25103014	Tverrfaglig team	0	-172 000
251	25103015	Fattigdomsmidler	-6 200	-6 200
251	25103016	Rusarbeid	0	-216 666
251	25103018	Komp.hev. tiltak-ungd. i risikosonen	-17 000	-17 000
251	25103019	Kompetansemidler, Helse og omsorg	0	-88 700
251	25103020	Rekrutteringstilskudd nye fastleger	-525 000	-525 000
251	25103021	Dagakt.plasser,Helsedir.	-120 861	0
251	25103022	Psyk bra	-164 100	0
251	25103023	Kompetansemidler barnehagene	-71 000	0
251	25103024	Hjemmetjenester demente	-121 000	0
251	25104004	Kompetansetilskudd NAV	-41 100	-41 100
251	25104005	Universll utforming KS-nettverk	-82 000	0
251	25105006	S.L.T.	0	-255 270
251	25105008	Den kulturelle spaserstokk	-53 000	-53 000
251	25105009	Ungdomsball	-5 000	-5 000
251	25105010	Sunne levevaner	-25 000	-25 000
251	25105012	Kulturminneplan	-100 000	0
251	25106001	Selvkost, vann	-1 553 524	0
251	25106002	Selvkost, avløp	-1 700 194	-886 000
251	25106003	Selvkost, renovasjon	-1 731 163	-1 434 000
251	25106004	Selvkost, slam	-475 595	-783 000
251	25106010	Selvkost, feiing	-43 797	0
251	Bundne dr.fond		-12 386 832	-11 566 001
253	25409001	Kapitalfond	-79 704 690	-80 066 473
253	Ubund. inv.fond		-79 704 690	-80 066 473
255	25505001	Fyrmuseet	-207 600	-252 600
255	25505004	Gangvei Viste hotell, vest	-19 000	-19 000
255	25505009	Sandvolleyballbane	-49 540	-49 540
255	25509001	Nedbet. viderelån Husbank	-6 850 546	-6 541 719
255	Bundne inv.fond		-7 126 686	-6 862 859
256	25601003	Eldrerådets disp.	-130 670	-127 030
256	25601007	Kursavg. ansatte	-74 500	-74 500
256	25601010	Velferdstiltak ansatte	-116 900	-93 900
256	25601013	Disposisjonsfond	-646 111	-1 708 889

ANSV	KONTO	TEKST	31.12.2014	31.12.2013
256	25601026	BUK-midler	-135 165	-121 265
256	25601027	Off. servicekontor	0	-161 746
256	25601028	Disp.fond Servicetorget	-66 500	-66 500
256	25601031	Universell utforming	-87 435	-87 435
256	25602010	Disp.f. Harestad skole inkl.SFO	-1 126 150	-1 126 150
256	25602011	Disp.f. Grødem skole inkl.SFO	-794 500	-794 500
256	25602012	Disp.f. Goa skole inkl.SFO/ATO	-774 000	-709 000
256	25602016	Disp.fond PPT	-1 023 581	-1 102 926
256	25602032	Prosjektpott, lokale forhandlinger	-77 774	-77 774
256	25602035	Disposisjonsfond, skole felles	-384 000	-384 000
256	25603016	Disp.fond BOF	-2 750 981	-3 253 981
256	25603019	Ungdomsundersøkelse	-70 440	-70 440
256	25603020	Disp.f.avlastningssenteret	-440 000	-440 000
256	25603021	Styrket barnehagetilbud	0	-950 000
256	25603023	Mentorordning kjøkken	-90 000	-120 000
256	25603024	Jærnettverk minoritetsfelt	-4 900	0
256	25605010	Disp.fond -96, kultur	-68 000	-68 000
256	25605016	Disp.fond Kultur	-652 500	-652 500
256	25605021	Arrangementsutvikling, Tungenes	-165 000	-120 000
256	25605022	Kjede av Fyr	-47 000	-30 000
256	25605023	Reklameinnt. Randaberghallen	-22 500	0
256	25606010	Gebyrsvingninger byggesak	-1 300 000	-1 300 000
256	25606012	Dispfond, plan og utvikling	-835 000	-835 000
256	25609007	Grønn Landsby, drifts-og aksjekapital	0	-150 000
256	Disposisjonsfond		-11 883 607	-14 625 536

JULI

BILDET: Sommerjobbsentralen er populær blant skoleelever i feriemånedene.

Oversikt over nybygg og nyanlegg m.v.

	PROSJEKTNAMN . TALL I 1000	DISPONI- BELT 2014	MEDGÅTT 2014	FINANSIER. I PROSJ.	UBRUKT/ MERFOR- BRUK	VIDEREF. NESTE ÅRS BUDSJETT	
1001	Finansiering kapitalutgifter		1 188		-1 188		1)
1031	Salg av Bygdebladet	-2 500	-		-2 500	-	
3015	Barnebolig	300	-		300		2)
3052	Psyk. bofelleskap V.Goa	-56	-		-56	-56	
4002	Ominnredning adm.bygn.	715	861		-146		
4003	Branntekniske utbedringer	504	54		450	450	
4017	Komm.bygg, klima/ex.ord.vedl.h	2 400	970		1 430	302	3)
4025	Opparbeidelse	-	194	-1 020	826		4)
4026	Nyanlegg gatelys	2 068	-		2 068	2 068	
4030	Gang/sykkeltier	500	-		500	500	
4031	Asfaltering	673	660		13	13	
4036	Ny gressklipper	200	145			-	
4039	Sanering, Hålandsvatnet	-	3			-	
4051	Mekjarvik næringsområde	-	260			-	
4057	Skoleutvikling	520	708			-	5)
4058	Utearealer, skole	257	-		257	257	
4060	Boliger vanskeligstilte	10 810	2 359		8 451	6 731	6)
4062	Ny kartlegging	135	-		135	135	
4073	Rensepark, Friheim	107	-		107	107	
40781	Sanering Viste hageby del 3	10 978	7 427	-84	3 635	3 635	
4082	Ny barnehage Sande	-	197		-197		3)
40822	Grendahusfunksjon, Sande barnehage	298	397		-99		3)
4110	Etablering av driftskontrollanlegg	1 200	-		1 200	1 200	
4117	Oppgradering lekeplasser	574	582		-8	-8	
4119	Rehabilitering utearealer, b.hager	303	291		12	12	
4120	G/S-veg, Tungenesvegen	751	888		-137	-137	7)
4121	G/S-veg, Vistnesvegen	1 303	524		779	779	
4124	G/S-veg, Goav./Kyrkjevegen	-	28		-28		
4128	Sanering, Sentrum	1 001	63	-8	946	946	
4129	Vestre Goa	-	31	-9 783	9 753	500	8)
4135	Renovering, utleieboliger	345	-		345	195	9)
4139	Utskifting, biler	450	504	-50	-4		
4142	Avløpsledning, Tungenesveien	100	127		-27		
4144	Sanering Goadalen	1 368	-	-20	1 388	1 327	10)
4169	Turveg, Ryggvn/Sentralidrettsanl.	240	459		-219		
41745	Vistestølen bhg, utvidelse 2011	-	136		-136		11)
4186	Alarmanlegg vannbasseng	80	-		80	80	
4187	Asbestsanering	2 399	36		2 363	2 363	
4195	Uteområder kommunehuset	2 138	4		2 134	2 134	
4196	Turveg Valahaug-Harestad	500	-		500	500	
4197	Turveg Todnem	600	-		600	600	
4199	Turveg Sentrum-Goa	720	-		720	720	
4201	Utløpskanal Hålandsvatnet	2 380	-		2 380	2 380	
4204	Fritidsrenovasjon	560	-		560	560	

	PROSJEKTNAVN . TALL I 1000	DISPONI- BELT 2014	MEDGÅTT 2014	FINANSIER. I PROSJ.	UBRUKT/ MERFOR- BRUK	VIDEREF. NESTE ÅRS BUDSJETT	
4207	Sande-Tungenes avh av g/s	2 400	232		2 168	2 168	
4208	Avløpsanering	841	123		718	570	12)
4213	BRA-midler	661	134		527	525	13)
4218	Bussholdeplass Krystallveien	-	3		-3	-	13)
4223	Omsorgsboliger (Vardheim)	-	185		-185		14)
4224	Ombygging sykehjem (Vardheim)	11 602	5 376		6 226	7 050	14)
4225	Svømmehallen, Randaberghallen	17 469	22 707	-79	-5 159	-5 159	15)
4226	Tungenes fyr (oppgradering)	220	179		41	41	
4227	Gatelys Kvernevikvegen	438	-		438	438	
4228	Tarzanskogen bhg	10 006	3 168		6 838	7 138	2)
4229	Landsbyhuset	204	1 039		-835	-835	16)
4235	Pumpeledning Bøvegen	359	-		359	359	
4237	Pumpestasjon Ryggveien	960	-		960	960	
4239	Overvannsledning GS-vei Tungenesveien	524	50		474	474	
4243	Nye leiligheter, Torset	4 389	6 513		-2 124	-2 124	17)
4246	Lys på turveg Endrestø Viste	1 000	293		707	707	
4249	Utbyggingsområde Øvre Grødem	-326	120		-446	-446	18)
4250	Nedgravd renovasjon Nordheiå	356	374		-18		
4252	Vedlikehold kirker	139	136		3	3	
4253	Energireduserende tiltak	206	82		124	124	
4258	Utviklingsprosjekt, Maritimt vitensenter, Tungevågen	648	315	-400	733	733	
4260	Avløpsberegninger Grødem	-	25		-25		12)
4262	Uværsstur Harestad skole	100	-		100	100	
4263	Lys Harestadmyra (LED-lys)	204	123		81		
4264	Randaberg Arena, andre etasje	15 901	872		15 029	15 029	
4266	Ny Harestad skole	11 662	16 774		-5 112	-5 112	19)
4267	Trykkøkningsstasjon Todnem	500	158		342	342	
4268	Vannledning Mekjarvikveien	2 944	1 609		1 335	1 335	
4270	Nedgravd renovasjonsanlegg	500	-		500	500	
4272	Tilbygg og ombygging Nordheiå	3 374	668		2 706	2 706	
4273	Kjøp Jon Torbergsonsveg 3	16 207	21 289	-5 083	1		
4274	Støyskjerm Busstopp Endrestø	300	-		300	300	
4275	Veihumper Sentrum	100	100		-	-	
4276	Ombygging kjøkken bofelleskap Vardheim	-22	809		-831		3)
4277	Overvann Ryggleet	-	124		-124		12)
4278	Nye leiligheter Ryggjatun	-	1 720		-1 720		6)
4279	Ombygging avd Sentrum	1 000	-		1 000		
4280	Gapahuk i myra	250	-		250	250	
4281	Områdeplan for Dusavik	-	40		-40		20)
4283	Innløsn. av tomt Harestad skole m.m. (bhg, grøntområde)	13 250	135		13 115	13 115	
4284	Skifte kledning Ryggjatunv.5	-	150		-150		9)
4285	Innløsning tomter, Sentrum Øst	-	95		-95	-	
4286	Rehabilitering VA- Sørlibakken	-	61		-61		10)
4289	Utvidelse av Goaveien	-	92		-92		20)
4294	KDP Harestad	-	223		-223		20)

RANDABERG KOMMUNE

ÅRSMELDING 2014

SIDE 32

	PROSJEKTNAMN . TALL I 1000	DISPONI- BELT 2014	MEDGÅTT 2014	FINANSIER. I PROSJ.	UBRUKT/ MERFOR- BRUK	VIDEREF. NESTE ÅRS BUDSJETT	
4295	Detaljplan Vistestølen	-	44		-44		20)
4300	Reg.plan Rdb sentrum	-	369		-369		20)
4301	Reg.plan Rdb sentrum Nord	-	330		-330		20)
4302	Reg.plan Mekjarvik Sør	-	177		-177		20)
4303	Utvikling Ryggstranden båthavn	-	13		-13		20)
4304	Område-reg. R.berg sentrum øst	-	1 520		-1 520		20)
4310	Områdeplaner	1 865	-		1 865		20)
5015	Nærmiljøanlegg	832	130		702	702	
5017	Parkering, Randaberg stadion	-	16		-16		20)
5046	Regional fotballhall	240	42	-40	238		
6001	EDB/IKT	3 704	3 395	-142	451	451	
6013	Kirkestue, Randaberg kirke	5 676	6 081	-618	213		21)
	Sum 2014	175 604	117 309	-17 327	76 019	70 736	
	Av dette aktivert		115 450				
	Bruttobudsjett, prosjekter	194 103					

• Kolonna disponibelt er netto budsjett 2014, inkludert tillegg i samband med årsavslutning 2013.

• Kolonna medgått er kostnader eksklusiv moms uten fratrukk av evt refusjoner/tilskudd/salgsinntekter på prosjektet.

• For prosjekt med merforbruk/ubrukt i 2014, som ikke er videreført i neste års budsjett, er avvik finansiert i 2014, eller finansiert med andre prosjekt, jf. noter (under).

Noter:

1) 1001: Kjøp av aksjekapital i Landsbyforeningen (15.000) og egenkapitalinnskudd KLP.

2) 3015 barnebolig(planlegging): Overført til 4228 Tarzanskogen i 2015.

3) 4017 Ekstraordinært vedlikehold: Dekker (mer)forbruk på 4082 og 4276.

4) 4025 opparbeidelse: Netto refusjonsinntekter gamle anlegg er ikke aktivert men ført direkte mot kapitalfond.

5) 4057 skoleutvikling: Ferdigstilling Grødem skole. Avvik pga feilføring i 2013 som er korrigert i 2014.

6) 4060 boliger vanskeligstilte: Finansierer også 4278 nye leiligheter Ryggjatun.

7) 4120 G/S-veg Tungenesvegen: Får inntekter fra vegvesenet i 2015.

8) 4129 Vestre Goa: Salg i 2014 delvis brukt til å finansiere rest på asfaltering i 2015.

9) 4135 renovering utleieboliger: Finansierer også 4284 skife kledning Ryggjatun.

10) 4144 Sanering Goadalen: Finansierer også

4286 Rehab VA-ledning Sørlibakken.

11) 41745 Vistestølen bhage, utvidelse: Finansiert med barnehagefond.

12) 4208 Avløpssanering: Finansierer også 4260 Avløpsberegninger Grødem.

13) 4213 BRA-midler: Finansierer også 4218 Bussholdeplass Krystallvegen.

14) 4223 omsorgsboliger og 4224 Ombygging sykehjem: Finansiert samlet. Videreført nok midler til å ferdigstille planleggingen i 2015, 1 mill. kr mer enn restbudsjett 2014.

15) 4225 Svømmehallen: Finansiert i 2015 gjennom tilskudd på 4,910 mill. kr + ev. tilskudd til drukkingsalarm.

16) 4229 Landsbyhuset: Finansiert med tilskudd på 1 mill. kr i 2015.

17) 4243 Nye leiligheter, Torset: Finansiert med hubanktilskudd i 2015.

18) 4249 Utbyggingsområde Øvre Grødem: Finansiert med framtidige salgsinntekter.

19) 4266 Harestad skole og kulturscene: Blir finansiert med budsjettmidler i 2015 (innenfor vedtatt ramme).

20) 4310 Områdeplaner: Finansierer 4281, 4289, 4294, 4295, 4300, 4301, 4302, 4303, 4304 og 5017. Merforbruk finansiert i 2014. Må ses i sammenheng med tilsvarende mindreforbruk i driften.

21) 6013 Kirkestue: Prosjektet er i ferd med å avsluttes. Gjenstående skal finansieres med kirkens egne midler. Avvik pga. feil i budsjettet for 2014 fordi noe moms ble budsjettet dobbelt.

Finansiering av investeringsprosjekt

Finansiering av investeringsprosjekt	Budsjett	Inntektsført	Differanse
Lån	137 667	96 204	41 463
Brukt av kapitalfond	19 657	1 188	18 469
Tilført kapitalfond		-826	826
Brukt av barnehagefond		136	-136
Finansiert direkte i prosjekta	18 499	17 327	1 172
Mottatte avdrag på lån (Lyse)	3 280	3 279	1
Sum finansiering	179 103	117 309	61 794

” Prosjektet Kirkestuen er i ferd med å avsluttes. Gjenstående skal finansieres med kirkens egne midler.

MAI

BILDET: Populært da "Mesternes mester 2014", Marco Elsfadi, besøkte Tungenes fyr og ansatte på sykehjemmet for å holde inspirasjonsforedrag.

Kommentarer og vurderinger av regnskap 2014

Regnskapsmessig resultat

Randaberg kommunes regnskap for 2014 viser et regnskap i balanse, etter at det er avsatt til fond og brukt av fond. Netto driftsresultat er negativt. Vi hadde avsatt mer til forventet lønnsøkning enn resultatet ble, noe som bidro positivt med 4,5 mill. kr. De største negative avvikene skyldes mindreinntekter netto skatt (2,6 mill. kr) og merforbruk på noen av tjenestoområdene.

Skatt Vest har hatt en gjennomgang av momskompensasjon på boliger i de fleste kommunene i Rogaland de siste årene. Kommunene og revisjonen er uenig i Skatt Vest sin tolkning av regelverket. Randaberg kommune har valgt å avsette beløpet som Skatt vest har antydnet for oss at kravet om tilbakebetaling vil bli. Totalt forventer vi et tilbakebetalingskrav på 5,3 mill. kr. Vi avsatte 0,6 mill. kr i 2012, i 2014 blir det avsatt 4,7 mill. kr til dette. Etter vår tolking av regelverket skal kravet være under 0,5 mill. kr (beløpet er ikke verifisert av revisjonen).

Uten avsetningen for dette ville netto driftsresultat vært positivt og omtrent i samsvar med regulert budsjett.

Inntekter fra Lyse har vært i samsvar med forventningene, 12,5 mill. kr i utbytte og 3,0 mill. kr i garantert renteavkastning. Dette kommer i tillegg til avdrag på lån på 3,3 mill. kr som blir ført i kapitalregnskapet.

Randaberg kommune hadde gode regnskapsmessige resultat i 2006-2008. Merinntektene ble ikke brukt til å øke driftsnivået, men avsatt til fond for "dårligere tider".

Etter to år med veldig dårlige økonomiske resultat der mye av de oppsparte midlene ble brukt for å saldere resultatene, var 2011 til 2013 mer balanserte år. Resultatet i 2014 bidrar til en marginal negativ utvikling i reservene (fondsmidler).

Randaberg kommune vedtok i KS-sak 38/2013 nye økonomiske mål som skulle legges til grunn for budsjettarbeid framover. Det er naturlig å sammenligne med disse når regnskapet for 2014 skal vurderes.

De økonomiske målene som ble vedtatt er disse:

"Randaberg kommune skal legga følgende økonomiske mål til grunn for framtidige budsjett/økonomiplanar:

- *Netto driftsresultat i % av driftsinntekter:
Mellom 1 og 4 %.*
- *Arbeidskapital i % av driftsinntekter:
Mellom 20 og 30 %.*
- *Ubundne driftsfond i % av driftsinntekter:
Mellom 5 og 8 %.*
- *Kapitalfond i % av driftsinntekter:
Mellom 7 og 10 %.*
- *Netto lånegjeld per innbygger:
Mindre enn 60.000 kr/innbygger."*

En oversikt over resultatene i 2014 og årene før viser dette (tabellen under):

	Mål	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Netto driftsresultat	1-4 %	0,3 %	-2,5 %	3,4 %	2,6 %	2,1 %	- 0,3 %
Arbeidskapital	20-30 %	24,8 %	19,2 %	33,4 %	19,4 %	19,9 %	23,0 %
Ubundne driftsfond	5-8 %	4,8 %	1,9 %	2,3 %	1,9 %	2,0 %	1,6 %
Kapitalfond	7-10 %	5,0 %	3,3 %	12,5 %	11,8 %	11,1 %	10,7 %
Netto lånegjeld per innbygger	60 000	33 320	38 814	44 205	41 080	45 214	54 055

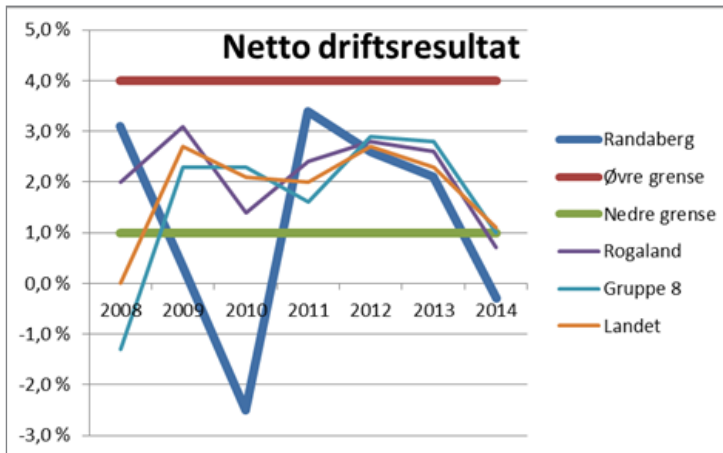
Netto driftsresultat

Netto driftsresultat ble på minus 2,5 mill. kr. Resultatet tilsvarer -0,3 % av driftsinntektene, noe som er langt under kommunens målsetning på 1-4 %.

Budsjettert netto driftsresultat er 1,1 mill. kr (0,2 %).

" Netto driftsresultat ble på minus 2,5 millioner kroner.

Her er grafisk framstilling av netto driftsresultat i Randaberg kommune sett opp mot egne mål, KOSTRA-gruppe 8, Rogaland og landet.

Grafen viser at Randaberg kommune holder seg innenfor målene, bortsett fra i 2009, 2010 og 2014. De viser også at utviklingen fra 2012 til 2014 er temmelig lik for Randaberg og de vi sammenligner oss med.

Både denne grafen og de tre påfølgende grafene viser måltallet i prosent av brutto driftsinntekter.

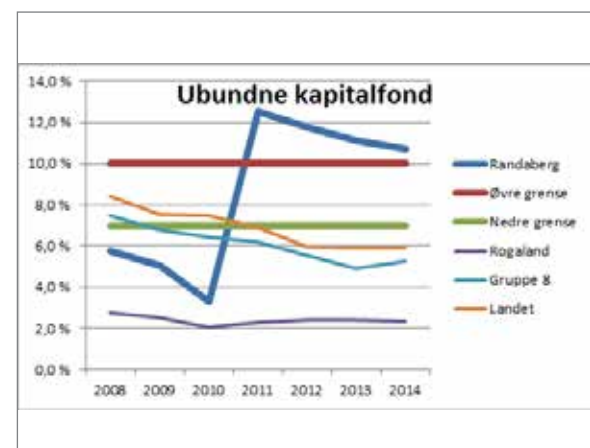
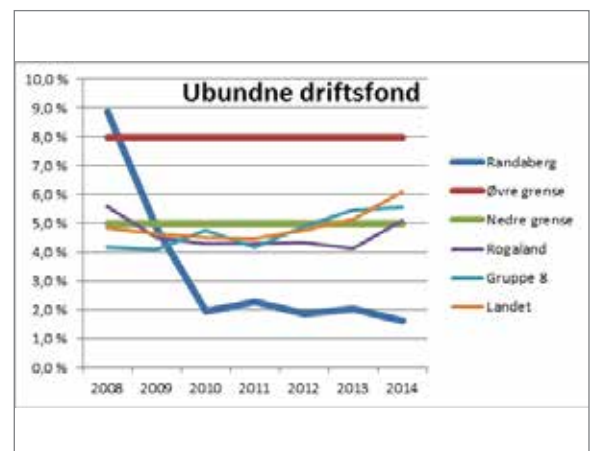
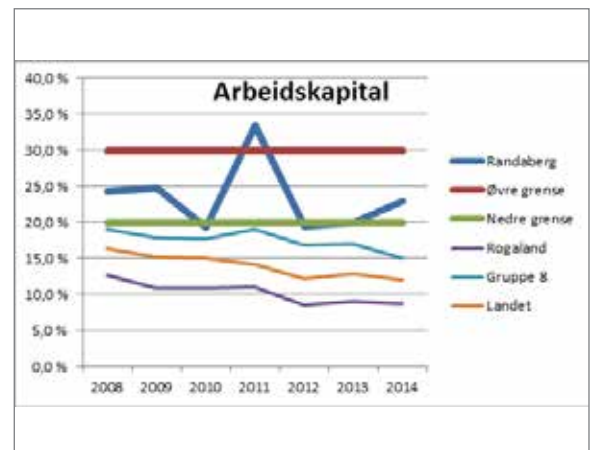
Tilsvarende grafer for de andre måltallene viser at vi har en høyere arbeidskapital enn andre kommuner, og at vi også har mer reserver knyttet til investeringsbudsjettet (ubundne kapitalfond) enn andre kommuner.

Dette har sammenheng med salgssinntekter fra Vestre Goa der vi i samsvar med måltallene ikke har brukt alt til investeringer, men prøver å beholde noe som en sikkerhetsmargin.

Når det gjelder ubundne driftsfond, ligger vi under både egne mål og andre kommuner. I vedtatt økonomiplan er det lagt til grunn at regnskapsmessig mindreforbruk skal brukes til å styrke dette.

” Grafen viser at Randaberg kommune holder seg innenfor målene, bortsett fra i 2009, 2010 og 2014.

” Når det gjelder ubundne driftsfond, ligger vi under både egne mål og andre kommuner.

Randaberg kommune har fortsatt en sunn økonomi, og de økonomiske målene for Randaberg kommune er lagt på et nivå som gir kommunen et nødvendig økonomisk fundament til å møte vanskeligere tider.

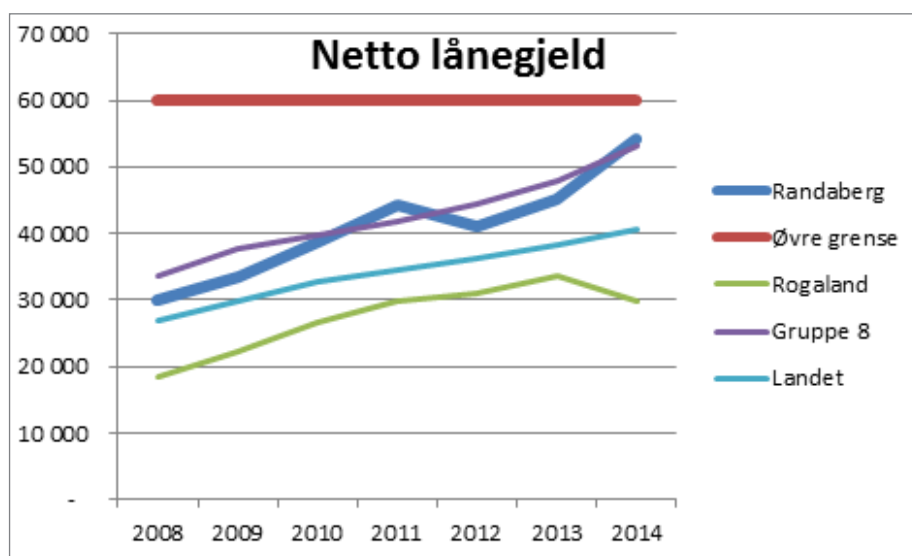
Til tross for akseptable tall på driftskriteriene gjennom flere år, så gjør investeringsbehovene at vi fortsatt må låne mye. Måltallet beveger seg derfor oppover mot grensen. Med de store investeringene som er vedtatt i gjeldende økonomiplan vil vi passere måltallet i løpet av 2015 eller 2016.

Vi ser også at vi og de andre kommunene i vår KOSTRA-gruppe har et høyere nivå enn både Rogaland og resten av landet. Grafen (under) viser netto lånegjeld per innbygger.

Randaberg kommune har forholdsvis høye skatteinntekter og er derfor ekstra utsatt for økonomiske konjunkturer, slik som i 2009/2010 og 2001/2002.

Resultatet i 2014 svekker det økonomiske fundamentet til å møte eventuelle "dårlige tider" uten å måtte ty til drastiske midlertidige reduksjoner i driftsnivået. Vi har likevel en del igjen før vi har de ønskede reservene knyttet til driften (ubundne driftsfond).

"Randaberg kommune har fortsatt en sunn økonomi."

AUGUST

BILDET: Svømmeanlegget i Randberghallen ble åpnet, etter lang nedetid på grunn av oppussing. Ordfører Bjørn Kahrs stod for den offisielle åpningen.

Revisjonsberetning

Vår saksbehandler:

Vår dato:
25.03.2015

Vår referanse:

Side:
1 av 2

Til
Kommunestyret i Randaberg

REVISJONSBERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Randaberg kommune, som viser kr 541 178 000 til fordeling drift og et regnskapsmessig mer-/mindreforbruk på kr 0. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som administrasjonssjefen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoen for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for kommunens utarbeidelse av et årsregnskap som gir en dekkende fremstilling. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Randaberg kommune per 31. desember 2014, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Uttalelser om øvrige forhold

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og at beløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Stavanger, 25.03.2015
Rogaland Revisjon IKS

Cicel T. Aarrestad
Revisjonsdirektør/
statsautorisert revisor

” Vi har revidert årsregnskapet for Randaberg kommune, som viser kr 541 178 000 til fordeling drift og et regnskapsmessige mer-/mindre-forbruk på kr 0.

Personalpolitikk

Arbeidsgiverpolitisk plattform

Arbeidsgiverpolitikk er de verdier, holdninger og den praksis som arbeidsgiver legger til grunn og står for i sitt forhold til de ansatte. Kommune- styret er den øverste arbeidsgiver.

I det daglige utøves arbeidsgiverpolitikken av kommunens ledere. Randaberg kommune legger derfor vekt på god ledelse.

Målet for arbeidsgiverpolitikken er å bidra til at Randaberg kommune er en serviceinnstilt og effektiv organisasjon som tilbyr innbyggerne gode tjenester.

En bærebjelke i utviklingen av Randaberg kommune er medvirkning og samhandling mellom ledelse, medarbeidere og arbeidstakerorganisasjoner. Utforming av våre personalpolitiske retningslinjer skjer derfor i samarbeid mellom arbeidsgiver- og arbeidstakersiden.

Ansatte og årsverk

Kilde: Egne tall fra Visma HRM til Gjensidige, per januar

2013		2014	
Antall ansatte	Årsverk	Antall ansatte	Årsverk
933	722	942	722

Bemannings situasjonen er tilfredsstillende. Vi har kun i korte perioder ubesatte sykepleier-/vernepleierstillinger. Personell fra vikarbyråer blir leid inn ved sykefravær og fødselspermisjoner. Tilgangen på undervisningspersonalet er bra ved hovedutlysningen. Når det oppstår vakanse midt i året er det vanskeligere å finne gode lærere.

Barnehage- lærerstillinger har stort sett vært bemannet med kvalifisert personell. I enhetene Plan og forvaltning og Tekniske tjenester er også de fleste stillingene besatt.

" Vi har kun i korte perioder ubesatte sykepleier-/vernepleierstillinger. Personell fra vikarbyråer blir leid inn ved sykefravær og fødselspermisjoner."

Gjennomsnittlig stillingsstørrelse

Tabell: Kilde: PAI/KS, 2014

Stillingsprosent	Totalt prosent	Kvinner prosent	Menn prosent
-24,9	7,9	7,1	11,5
25-49,9	7,5	7,2	8,6
50-74,9	16,8	17,7	12,6
75-99,9	18,8	20,6	10,9
100	49,0	47,3	56,3

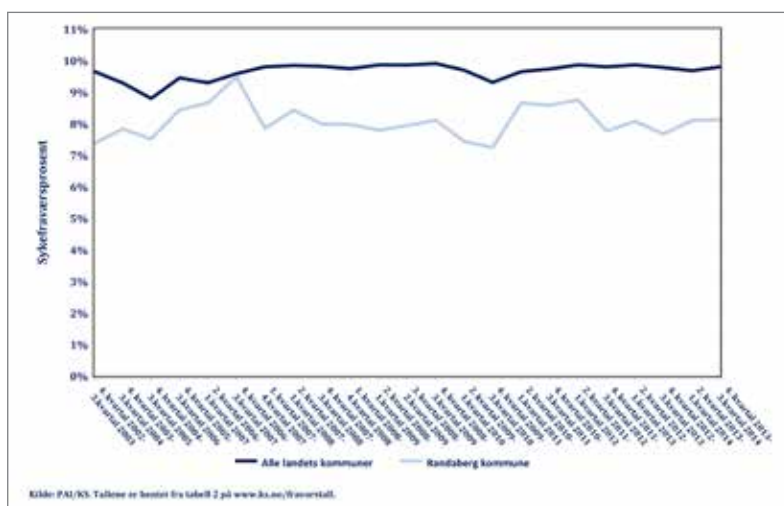
Tabellen gir et bilde av gjennomsnittlig stillingsstørrelse for ansatte. Ansatte i helse- og omsorgssektoren, hvor flest deltidsansatte kvinner jobber, får tilbud om hele stillinger dersom de ønsker det. Det kan imidlertid forutsette flere arbeidssteder.

Tabellen viser at også flere av våre mannlige ansatte jobber deltid. Dette kan forklares med at noen har deltidsjobb en avgrenset periode, de kombinerer med jobb i andre kommuner (kulturskole-lærere), noen har en ekstrajobb hos oss i tillegg til hel stilling annet sted (bonde), og noen er studenter.

Sykefravær

Sykefraværet for perioden 4. kvartal 2013 til og med 3. kvartal 2014 var på 8,12 prosent inkludert egenmeldinger. Diagrammet under viser utvikling fra 2003 til og med 3. kvartal 2014. Vi ser at til tross for høyt sykefravær ligger Randaberg kommune under kommunal sektor i landet:

Diagram 4: Utvikling i samlet sykefravær (under).

Tabell 10: Sykefraværsprosenter for periode 4. kvartal 2013 – 3. kvartal 2014. Etter aldersgruppe, kjønn og fraværstype (tabell under). PAI/KS

Sektor	Kjønn	Samlet sykefravær	Egen- og legemeldt sykefravær		I og utenfor arbeidsgiverperioden		Etter fraværstilfellenes lengde			
			Egenmeldt sykefravær	Legemeldt sykefravær	Sykefravær i arbeidsgiverperioden	Sykefravær utenfor arbeidsgiverperioden	Sykefravær med lengde 1-3 dager	Sykefravær med lengde 4-10 dager	Sykefravær med lengde 11-40 dager	Sykefravær med lengde over 40 dager
Alle	Begge	8,12	1,21	6,92	3,09	5,03	1,22	0,82	1,33	4,75
	Kvinner	8,89	1,26	7,62	3,33	5,56	1,30	0,86	1,49	5,24
	Menn	4,84	0,97	3,87	2,06	2,78	0,89	0,64	0,66	2,65
20-24 år	Begge	7,28	2,23	5,05	4,67	2,61	2,55	1,10	1,22	2,41
	Kvinner	8,16	2,28	5,88	5,39	2,77	2,66	1,27	1,74	2,49
25-29 år	Begge	5,11	1,56	3,55	3,05	2,06	1,68	0,62	0,84	1,96
	Kvinner	5,15	1,65	3,50	3,06	2,10	1,79	0,57	0,59	2,20
30-39 år	Begge	6,49	1,46	5,02	3,09	3,40	1,59	0,59	1,27	3,03
	Kvinner	7,03	1,47	5,56	3,30	3,73	1,61	0,69	1,41	3,32
	Menn	3,60	1,45	2,15	1,99	1,62	1,49	0,06	0,55	1,50
40-49 år	Begge	9,19	1,07	8,12	3,22	5,97	1,15	0,87	1,46	5,71
	Kvinner	9,65	1,12	8,53	3,39	6,26	1,23	0,88	1,59	5,95
	Menn	7,03	0,86	6,17	2,42	4,61	0,76	0,83	0,84	4,61
50-59 år	Begge	8,75	1,13	7,62	3,07	5,68	0,97	0,93	1,56	5,29
	Kvinner	10,50	1,21	9,30	3,50	7,01	1,07	1,04	1,85	6,55
	Menn	2,24	0,83	1,41	1,50	0,74	0,63	0,53	0,47	0,60
Over 60 år	Begge	8,44	0,67	7,77	2,03	6,41	0,56	0,83	0,55	6,51
	Kvinner	8,43	0,79	7,65	1,99	6,44	0,63	0,66	0,51	6,63
	Menn	8,46	0,33	8,13	2,16	6,30	0,33	1,33	0,64	6,16

Tabellen over viser at det legemeldte sykefraværet utgjør den absolutt største delen av sykefraværet med 6,9 prosent. Langtidssykefraværet utgjør 4,7 prosent, mot bare 1,2 prosent for sykefravær 1-3 dager. Dette er et kjent bilde.

Aldersgruppen 25-29 år har lavest sykefravær med 5,1 prosent. Det kan synes noe overraskende at det er kvinner i fertil alder som har lavest sykefraværspersent. Eller er det slik at flertallet av kvinner får barn etter fylte 30 år?

Vi legger også merke til at det ikke er de eldste aldersgruppene som har høyest fravær, men aldersgruppen 40-49 år med 9,2 prosent. Det er vanskelig å se noen åpenbar forklaring på dette. Det kan skyldes tilfeldigheter.

" Det er overraskende at det er kvinner i fertil alder som har lavest sykefraværspersent.

APRIL

BILDET: Rådmenn fra hele landet besøkte Randberg. Her er de fotografert utenfor Landsbyhuset.

Tabell 13: Sykefraværprosent for perioden 4. kvartal 2013 – 3. kvartal 2014. PAI/KS.

Sektor	Stillinger	Samlet sykefravær	Egen- og legemeldt sykefravær		I og utenfor arbeidsgiverperioden		Etter fraværstilfellenes lengde			
			Egenmeldt sykefravær	Legemeldt sykefravær	Sykefravær i arbeidsgiverperioden	Sykefravær utenfor arbeidsgiverperioden	Sykefravær med lengde 1-3 dager	Sykefravær med lengde 4-10 dager	Sykefravær med lengde 11-40 dager	Sykefravær med lengde over 40 dager
Hele kommunen	Alle	8,12	1,21	6,92	3,09	5,03	1,22	0,82	1,33	4,75
	Deltid	9,79	1,10	8,69	3,09	6,71	1,08	0,80	1,39	6,53
	Heltid	7,08	1,27	5,81	3,09	3,99	1,31	0,83	1,30	3,64
Administrasjon	Alle	5,61	1,03	4,58	2,46	3,14	1,01	0,79	0,46	3,35
	Deltid	12,79	0,97	11,82	3,21	9,58	1,07	0,83	0,65	10,24
	Heltid	2,70	1,05	1,64	2,16	0,53	0,99	0,77	0,38	0,56
Undervisning	Alle	6,82	0,96	5,86	2,87	3,95	0,92	0,89	1,43	3,58
	Deltid	7,58	0,97	6,61	2,90	4,68	0,89	1,01	1,39	4,29
	Heltid	6,42	0,95	5,47	2,85	3,57	0,94	0,83	1,46	3,19
Barnehager	Alle	12,52	1,77	10,76	4,40	8,13	1,79	0,99	2,17	7,56
	Deltid	12,19	1,56	10,63	3,65	8,54	1,15	0,64	1,71	8,69
	Heltid	12,64	1,84	10,80	4,66	7,98	2,02	1,12	2,34	7,17
Helse/pleie/omsorg	Alle	7,95	1,16	6,79	2,85	5,10	1,26	0,71	1,13	4,86
	Deltid	9,90	1,14	8,76	3,12	6,78	1,24	0,78	1,40	6,48
	Heltid	5,48	1,19	4,29	2,50	2,98	1,29	0,61	0,78	2,81
Samferdsel og teknikk	Alle	5,87	1,47	4,40	2,78	3,09	1,19	0,52	1,27	2,89
	Heltid	5,00	1,55	3,45	2,56	2,44	1,23	0,60	0,79	2,38
Annet	Alle	7,24	1,05	6,19	2,51	4,73	1,16	0,67	0,39	5,01
	Deltid	11,27	0,42	10,86	1,51	9,76	0,45	0,08	0,33	10,41
	Heltid	5,34	1,35	4,00	2,97	2,37	1,49	0,95	0,43	2,48

Tabellen over viser at sykefraværet er mer enn dobbelt så høyt hos deltidsarbeidende som hos heltidsarbeidende.

Dette kan synes overraskende, da det er nærliggende å anta at heltidsansatte står i fare for å bli mer slitne og dermed mer utsatt for sykdom enn deltidsansatte, som har bedre mulighet til å «hente seg inn».

Enkelte studier viser imidlertid at deltidsarbeid kan føre til svak tilknytning til arbeidsplassen, som igjen kan føre til i fravær.

Administrasjonsutvalget/Likestillingsutvalget

Administrasjonsutvalget har bestått av:

Leder Jarle Bø, Sp

Bjørn Kahrs, H

Anita Egeli, Frp

Gunnar Hiim; Ap

Ellinor Larsen, KrF

Karin Samuelsen, Fagforbundet

Cathrine Larsen, Utdanningsforbundet.

Administrasjonsutvalgets mandat er: "Administrasjonsutvalget foreslår og behandler overordnede retningslinjer for kommunens personalpolitikk i tråd med tidligere praksis. Administrasjonsutvalget er kommunens likestillings- og diskrimineringsutvalg."

Utvalget har blant annet behandlet følgende saker:

- Likestilling i kommunen (kjønn og lønn)
- Endringer i tobakksskadeloven
- Bemanningssituasjonen
- Annonsering og omdømme/presentasjon av kommunen

" Likebehandling innenfor lønn er alltid høyt oppe på agendaen under de årlige forhandlingene.

OKTOBER

BILDET: Klima- og miljøminister Tine Sundtoft besøkte Randaberg og Hålandsvatnet i fjor høst. Målet med besøket var å få en orientering om arbeidet i Jæren vannområde og de tiltak som er gjort for å bedre miljøet i og rundt Hålandsvatnet.

Kommunefakta

Kommunefakta/folketall:

Folketall, kilde SSB	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Fødte	116	118	132	124	132	131	128	116	128	126	111
Døde	43	43	42	52	43	51	48	57	52	50	63
Fødselsoverskudd	73	75	90	72	89	80	80	59	76	76	48
Innflytting	464	602	580	617	676	619	657	831	717	634	831
Utflytting	510	467	473	568	523	571	672	685	660	692	740
Netto innflytting	-46	135	107	49	153	48	-15	146	57	-58	91
Vekst i året	27	210	197	121	245	128	64	204	132	19	140
Innb. per 31.12	9 099	9 304	9 501	9 622	9 867	9 995	10 061	10 265	10 397	10 416	10 556

Kommunefakta/arbeid og inntekt:

	Randaberg	Rogaland	Landet
Sysselsatte, 15-74 år, 2014, prosent	73,3	72,7	68,6
Menn	76,2	76,1	71,5
Kvinner	70,2	68,9	65,6
Andel arbeidsledige, snitt 2014, prosent	1,2	1,8	2,6
Menn	1,3	1,9	2,8
Kvinner	1,1	1,7	2,4
Bruttoinntekt per innb. 17 år og over, 2014	504 500	464 500	407 100
Menn	651 900	585 900	487 800
Kvinner	354 100	339 300	326 400

" Enkelte studier viser imidlertid at deltidsarbeid kan føre til svak tilknytning til arbeidsplassen, som igjen kan føre til fravær.

Miljøstatus

Plan for klima og energi

«Snart piggfri» er en kampanje som skal få enda flere til å velge piggfritt på Nord-Jæren. Målet er at 90 prosent av alle biler kjører med piggfrie vinterdekk om tre år. Bak kampanjen står kommunene Stavanger, Sandnes, Randaberg og Sola, Norges Automobilforbund (NAF), Rogaland bilbransjeforbund, Statens vegvesen, og Dekkimportørenes forening gjennom Vianor og Dekk1.

"Lokal luftkvalitet på Nord-Jæren"

Kommunen er forurensningsmyndighet for lokal luftkvalitet og skal utrede tiltak og planer som skal iverksettes dersom den lokale luftforurensningen blir for høy.

"Lokal luftkvalitet på Nord-Jæren" er et prosjekt som bl.a. Randaberg kommune deltar i, og som ledes av vegvesenet. Hensikten er å bedre luftkvaliteten fra biltrafikk i de tettest befolkede områdene.

"Bypakke Nord-Jæren" er en bompengepakke for kommunene Stavanger, Sandnes, Sola og Randaberg. Klimahensyn og prinsippene om samordnet areal og transportpolitikk er grunnleggende for "Bypakke Nord-Jæren".

Hovedmålet er nullvekst i personbiltrafikken i byområdet på Nord-Jæren og god fremkommelighet for alle trafikantgrupper - der hovedvekten er på kollektiv, sykkel, gang og næringstransport. Bypakken skal gjelde i 15 år, fra 01.01.17 til og med 2031.

Miljøfyrtårn

Randaberg kommune er godkjent og sertifisert som miljøfyrtårn-kommune. Godkjenningen baseres på krav til alle bransjer og krav til kontorvirksomhet. Dette innebærer at virksomhetens miljøstandard og rutiner er funnet å være i overensstemmelse med disse kravene.

Randaberg kommune kan dermed dokumentere at strenge krav innen temaene arbeidsmiljø, innkjøp, energi, transport, avfall, utslipp og estetikk er tilfredsstillende.

Internkontroll

Rutiner, kontroll og likestilling, kommune- loven § 48-5

Randaberg kommune har etiske retningslinjer både for ansatte og for folkevalgte. De etiske retningslinjene for ansatte, som er utarbeidet av et bredt partssammensatt utvalg, omhandler varsling, habilitetsspørsmål, egenkontroll og antikorrupsjon. Etiske retningslinjer for folkevalgte blir gjerne gjenstand for refleksjon i forbindelse med diskusjon om habilitet.

Første punkt på saklisten til rådmannens ukentlige ledermøter er HMS, hvor også etiske spørsmål blir diskutert. Det viktigste arbeidet for å sikre høy etisk standard gjøres i den enkelte virksomhet og er et lederansvar. I avdelingene er etikk og etiske dilemmaer tema på personalmøter. Som verktøy for refleksjon og diskusjon brukes ofte etikkveilederen til KS.

Rådmannens ledermøter blir regelmessig benyttet til månedlig rapportering av økonomisk status i tjenesteområdene. Etter politiske møter under blir vedtak gjennomgått og ansvar for gjennomføring fordelt. Rådmannen følger opp sine ledere felles i ledermøter og individuelt. Det arbeides aktivt for å utvikle et åpent og gjensidig lederfellesskap der samhandling og måloppnåelse står i fokus.

Budsjettprosessen har en sterk involvering av rådmannens ledergruppe med en transparent prosess der alle ser «alt». Det er utarbeidet håndbøker/retningslinjer for budsjetttrundskriv, budsjett og økonomiplan som er basert på de vedtak og avtaler som er kjent per dags dato. Det er også utarbeidet brukermanual for opplæring i Arena som er systemet vi bruker for budsjettering.

Randaberg kommune har rutiner for rapportering og budsjettoppfølging, det er utarbeidet veiledere og maler. Alle ledere skal rapportere om den økonomiske situasjonen på sitt ansvarsområde gjennom internrapportering, tertialrapportering, samt års rapportering. Lederne bruker Agresso Web for rapportering og det er utarbeidet egen håndbok, i tillegg gjennomføres det fast opplæring av økonomistyring i kom-

Økonomiavdelingen fikk tilført ett controller årsverk i løpet av 2014. Økonomistyring og rutiner blir bedre fulgt opp og kvalitetssikret. Den faglige sårbarheten i avdelingen er redusert.

Administrasjonsutvalget er kommunens likestillings- og diskrimineringsutvalg. Administrasjonsutvalget har utvidet likestillingsbegrepet og gjelder flere grupper. Dette er i overensstemmelse med Likestillings- og diskrimineringsombudet, LDO, som forvalter diskriminerings-lovverk i forhold kjønn, funksjonsevne, etnisitet, alder, språk, religion, seksuell orientering. I forhold til våre innbyggere skal likestillingsfokuset inngå i alle kommunens tjenester, enten vi snakker om skole, barnehage, helse og omsorg eller tekniske tjenester.

Lønnsmessig likestilling er kanskje den viktigste faktoren når det gjelder opplevd rettferdighet mellom kjønnene. Likebehandling innenfor lønn er alltid høyt oppe på agendaen under de årlige forhandlingene.

Vi har to systemer for lønnsdannelse: De som får hoveddelen av sin lønn fastsatt i sentrale forhandlinger. Disse er på kommunens lønnsstabell. Her er langt de fleste ansatte: assistenter, fagarbeidere, høyskoleutdannede og undervisningspersonalet. Lønn bestemmes av utdanning og ansiennitet, og kjønn vil ikke spille inn.

Den andre gruppen er ansatte som får hele sin lønn fastsatt i lokale forhandlinger. Disse er individuelt avlønnet. Her finner vi blant annet ingeniører, rådgivere og ledere. Her vil kjønn kunne spille inn på avlønningen.

Under følger statistikk over lønnsutvikling for fast- og timelønte hoved- og bistillinger:

Kvinner måned- fortjeneste	Menn måned- fortjeneste	Kvinner endring i måned- fortjeneste	Menn endring i måned- fortjeneste
37 700	40 446	5,9 %	3,9 %

Lønnsforskjellen mellom kvinner og menn kan forklares med at det her er tatt høyde for deltidstillinger. Tabellen viser også at kvinner har hatt en bedre lønnsutvikling enn menn. Dette er generelt i kommunal sektor og gjenspeiler de sentrale lønnsforhandlingene.

berg kommune

MAI

BILDET: 20. mai 1814 dannet Eidsvollsmennene en broderkjede for å vise samhold. 20. mai 2014 gjenskapte ansatte på kommunehuset i Randberg kommune øyeblikket, ved å krysse armene og holde sidemannen i hendene.

Rådmannen

Innledning/økonomi

Rådmannens stab besto i 2014 av 30,1 årsverk.

Samlet	R 2013	R 2014	B 2014	Avvik
Sum dr.innt.	-19 747	-7 879	-3 394	-4 485
Sum dr.utg.	62 237	52 019	45 716	6 303
Netto dr.utg.	42 490	44 140	42 322	1 818

Netto driftsutgifter har et negativt avvik på 1,8 mill. kr. Dette skyldes blant annet Skatt Vest sin gjennomgang av momskompensasjon på boliger i de fleste kommunene i Rogaland. Kommunene og revisjonen er uenige i Skatt Vest sin tolkning. Randaberg kommune har valgt å avsette beløpet som Skatt Vest har antydnet for oss at kravet om tilbakebetalingen vil bli. Det negative resultatet skyldes også et overforbruk av lønn på dokumentsenteret, kostnader knyttet til arbeidsgiverkontroll, kontingenter og høyere forsikringskostnader enn budsjettert. Overforbruk av IKT-kostnader skyldes i hovedsak nye og oppgraderte systemer med dyrere lisenskostnader og økt konsulentbistand til driftsstøtte. I tillegg var det avsatt mer til forventet lønnsøkning enn resultatet etter årets lønnsoppgjør.

Kommunikasjon og næring*

* *Kommunikasjon og demokrati fra 1.1.2015*

Består av 15 årsverk som er fordelt på:

- Servicetorg og webredaktør
- IKT (betjener Randaberg og Kvitsøy)
- Dokumentsenteret/politisk sekretariat (DOKS)

Økonomiavdelingen

Består av 8,5 årsverk og har ansvar for:

- Økonomistyring og rapportering
- Budsjettering
- Innkjøp
- Regnskap
- Skatteinnkreving
- Eiendomsskatt

Personal og organisasjonsutvikling

Består av 6,6 årsverk og har ansvar for:

- Organisasjonsutvikling; lede/delta i prosjekter særlig rettet mot kommunens ansatte for å effektivisere organisasjonen og øke trivselen
- Lønnsforhandlinger og andre forhandlinger/drøftinger
- Lønnsutbetaling (betjener også Kvitsøy)
- Rådgivning og veiledning til ledere i lov og avtaleverk (HA, HTA, AML, Folketrygdloven o.a.)
- Stillingsannonsering og ansettelse
- HMS inkl Arbeidsmiljøutvalg
- Rapportering til offentlige myndigheter
- Sekretariatsfunksjon for partssammensatte utvalg

Mål/utfordringer	Tiltak/måloppnåelse
KOMMUNIKASJON OG NÆRING	
Oppgradere og videreutvikle bedre IKT-løsninger for våre brukere	<ul style="list-style-type: none"> • Installere flere elektroniske søknadsskjema for å forbedre dialogen med innbyggerne. • Utbygging av trådløst nett flere steder i kommunen. • Ny IT-teknologi i Helse og omsorg. • Prøve ut nye trygghetsalarmer med utvidet funksjonalitet.
Dokumentsenteret har som mål å være hjertet i all dokumenthåndtering i organisasjonen. Dette forplikter og setter krav til kompetanse. Avdelingen trenger økt kunnskap på teknologisiden, men også innen lovverket som styrer denne delen av forvaltningen. Kravet til offentlighet blir stadig større, og det er fremdeles en utfordring å få hele organisasjonen til å bruke sak- og arkivsystemet til lovpålagt arkivering. Dette jobbes kontinuerlig med i arkivplanen.	I 2014 hadde Dokumentsenteret fortsatt fokus på ESA-oppgradering, det var mye jobb og utfordringer med ny versjon. Integrasjon med kommunens hjemmesideløsning har vist seg å være lite tilfredsstillende, og det gjør arbeidet mindre effektivt. Etter sommeren løste imidlertid mye seg med ny rettelsesversjon (versjon 8.05) av ESA, og avdelingen fikk konsentrere seg om opplæring internt på avdelingen, men også i organisasjonen. Arbeid med rutinehåndbok for organisasjonen ble påbegynt. Arbeid med dokumentmaler startet også høsten 2014.
Servicetorget har hovedfokus på publikumsmottak av henvendelser via oppmøte, telefon og mail.	Servicetorget har i 2014 hatt hovedfokus på publikumsmottak av henvendelser via oppmøte, telefon, nettpat og mail. I tillegg har servicetorget enkel saksbehandling av blant annet barnehageopptak inklusiv fakturering, tildeling av boliger/leiligheter med kommunale tildelingsregler, eiendomsopplysninger / meglermapper, fakturering av leie av kommunale lokaler, organisering av juridisk bistand (avviklet sommer2014), salgs- og skjenkebevilgning, vedlikehold og oppdatering av innbyggerportalen.

" Økonomiavdelingen fikk tilført ett controller-årsverk i løpet av 2014.

Mål/utfordringer	Tiltak/måloppnåelse
KOMMUNIKASJON OG NÆRING	
Webredaktør	<p>Webredaktør har i 2014 hatt ansvar for blant annet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hjemmeside (innbygger- og ansattportal) for Randaberg og samarbeidspartene • Landsbyfestivalen og Landsbykonferansen, inklusiv oppfølging av sosiale medier på de samme sidene • Produksjon og design av brosjyrer, kart, hefter, budsjett, årsmeldinger mv. • Produksjon for webpublisering, ansvar for redaksjonsrådet (servicetorget er en del av redaksjonsrådet) • Konsulentjobbing for andre kommuner
Næring	<p>Omfattende kontakt med næringslivet i kommunen og regionen gjennom Næringsforeningen i Stavanger-regionen, ressursgruppen for den grønne landsbyen, Mekjarvik Næringsforum, Randaberg handelsforening, Region Stavanger og Greater Stavanger. Omdømmebygging. Landsbyfestivalen, Landsbykonferansen. Grønn landsby. Det er i inneværende år arbeidet med strategi for regionale næringsområder etter oppdrag fra de fire formannskapene i regionen.</p>

PERSONAL OG ORGANISASJONSUTVIKLING	
Videreføring av elektroniske personaladministrative systemer	<p>Vi tar i bruk stadig flere programmer og moduler for å håndtere personaladministrative funksjoner elektronisk. Fordelen med dette er å unngå feilkilder da programmene varsler om feilregistreringer, og gjenbruk av data (data registreres én gang). Visma HRM, personal- og lønssystemet som ble innført for snart to år siden, fungerer etter hensikten. I 2015 vil vi innføre elektronisk reiseregning, rekruttering og personalmeldinger.</p>
ØKONOMI	
Skatteinnkreving	<p>Skatteoppkrever-funksjonen er blitt flyttet til kemneren i Stavanger, og det er blitt opprettet et administrativt vertskommunesamarbeid sammen med flere kommuner.</p>
Redusere sårbarhet	<p>Økonomiavdelingen fikk tilført ett controller-årsverk i løpet av 2014. Økonomistyring og rutiner blir bedre fulgt opp og kvalitetssikret. Den faglige sårbarheten i avdelingen er redusert.</p>
Innkjøp	<p>I perioden ble det inngått 12 nye rammeavtaler, imnlk. to i egen regi og ti i samarbeid med andre regionale offentlige oppdragsgivere. Hensikten med rammeavtalene er å oppnå en bedre forhandlingsposisjon, bedre pris, bedre service og bedre utnyttelse av felles kompetanse samtidig som man forenkler prosessen for repetitive innkjøp. Innkjøpsprosessene har en behandlingstid på fra 3 til 12 måneder.</p>

PERSONAL OG ORGANISASJONSUTVIKLING	
Rekruttering og personalutvikling	<p>Innsparinger på budsjettet for 2015 uten oppsigelser forutsetter en kartlegging av det interne arbeidsmarkedet og en ryddig håndtering av kompetansen som må flyttes på. Vi vil jobbe aktivt for å utvide antall læreplasser, og etterstrebe at lærlingene får tilbud om stilling i kommunen når fagbrev er avlagt, fortrinnsvis i 100 prosent stilling.</p>
Organisasjonsutvikling	<p>Helse og oppvekst ble etablert som et nytt tjenesteområde i 2014. Organisasjonsendringen innebærer blant annet at noen funksjoner er samlet i tre virksomhetsområder: hjemmetjenesten, heldøgns tjenesten og bolig-tjenesten. Hensikten er å se tjenestene innen hvert virksomhetsområde på tvers for å tilby bedre tjenester og for bedre å nytte kompetansen. Personalavdelingen bistår nye og gamle ledere i personalarbeid -og utvikling. Virksomhetsoverdragelsen av barneverntjenesten i Finnøy og Rennesøy er gjennomført. Lønns- og personalmessig har den gått som planlagt. Våre nye ansatte fra Finnøy og Rennesøy trenger foreløpig noe mer støtte og bistand enn kommunens «gamle» barnevernstjeneste.</p>

FEBRUAR

BILDET: Kabelstrek i servicetorget på kommunehuset.

Helse og oppvekst

Innledning/økonomi

Totalt 385 årsverk.

Samlet	R 2013	R 2014	B 2014	Avvik
Sum dr.innt.	-72 555	-78 409	-43 017	-35 392
Sum dr.utg.	331 488	354 918	319 526	35 392
Netto dr.utg.	258 933	276 509	276 509	0

I desember 2013 besluttet rådmannen at det skulle startes opp et arbeid med å foreta en vurdering av gjeldene organisering av tjenestetilbudet. Beslutningen ble begrunnet med et mål om å:

- Styrke og videreutvikle helhetlige og koordinerte tjenester i hele livsløpet
- Styrke koordineringen i overgangsfaser da særlig mellom tjenester som ytes fra tjenesteområdene helse og omsorg og barn og familie.
- Brukervennlighet, kontinuitet, forutsigbarhet for brukerne, kvalitetssikring og kostnadseffektive tjenester skal være vesentlige stikkord.
- Være forberedt på befolkningsutvikling, helse- og livsstils utvikling og knapphet på personal- og økonomiske ressurser som i årene vil komme til å kreve tilpasninger, faglig omstilling og samhandling i langt større grad enn frem til nå.
- Nye tiltak må i økende grad løses innenfor et koordinert bredt og tverrfaglig samarbeid. Organisering av tjenestene må samsvare med utfordringene som kommer, samt ha fokus på forebyggende tiltak som kan redusere behovet for tjenester.

Arbeidet skulle være slutført innen 30. september 2014.

Resultatet av arbeidet ble at tjenesteområdene helse og omsorg og barn og familie ble organisert under ett tjenesteområde, helse og oppvekst (Hopp), fra 1. oktober 2014.

Tjenesteområdet omfatter 385 årsverk fordelt på 570 ansatte. I tillegg kommer ca 50 ansatte i de private barnehagene. Revidert budsjett for 2014 var 276,5 mill. kr. Organisasjonskartet (oppe til høyre) viser hvordan tjenesten er organisert i dag.

Organisering

Med bakgrunn i at omorganiseringen ble formelt iverksatt fra 1. oktober 2014, og således kun har fungert i 3 av 12 måneder, vil denne årsmeldingen i noen grad videreføres som tidligere årsmeldinger etter «gammel» organisering.

Det vil allikevel innledningsvis bli gitt en samlet beskrivelse og vurdering av den økonomiske situasjonen i 2014 og årsregnskapet samlet for tjenesteområdet Helse og oppvekst.

Økonomi

Allerede i 1. tertialrapport 2014 ble det varslet at det var utfordringer i å holde kostnadene innenfor tildelte økonomiske rammer. Da særlig i tjenesteområdet helse og omsorg. Årsaken var sammensatt, men et økt behov, som ikke var kjent i budsjett prosessen, var en vesentlig årsak. Rådmannen valgte å avvende situasjonen og forsøke tiltak for å få justert dette.

(H&O sitat 1. tertial): Prognosen for årsresultat vil med fortsatt samme aktivitetsnivå gi et overforbruk på 5,1 mill.

(BOF sitat 1. tertial): Det er stor sannsynlighet for at de lovpålagte oppgavene innen disse tre tjenestene (BV, Avlastning og tilskudd private barnehager) vil fortsette i hele budsjett perioden. Dette er urovekkende i et økonomisk perspektiv og prognosen pr 1. tertial er at det ved årsslutt vil medføre et betydelig samlet overforbruk.

Andre tertialrapport viste en ytterligere bekymringsfull utvikling hvor prognosen for årsregnskap var over 10 mill kr i overforbruk samlet for begge tjenesteområdene. Igjen var det behov for nye brukere med behov for særlig ressurskrevende tjenester som var den vesentlige årsaken, men også mangelfull budsjettering ble avdekket.

I dette lys er det positivt at årsregnskapet kan avsluttes med balanse (se tabell side 26). Balansen er muliggjort ved:

- Gjennomgang av refusjonskrav for ressurskrevende tiltak som samlet med volum økning resulterte i 3,7 mill kr i merinntekt for helse og omsorg og 3,4 mill for Avlastningscenteret
- Avsluttet kjøp av tjenester fra privat aktør i nabokommune for å ivareta det i Randaberg medførte om lag 2 mill. kr i reduserte utgifter.
- Generell streng økonomistyring ved redusert bruk av innleie av vikarer fra vikarbyrå og vakante stillinger.
- Refusjon for bruk av ledige barnehageplasser i private barnehager til andre kommuner 1,7 mill kr i merinntekt
- Merinntekt for dekning av utgifter til barn med spesielle behov fra andre kommuner 1,2 mill kr
- For å kunne takle uforutsette utgifter og ukjent volumøkning i løpet av driftsåret, er det i tidligere regnskap avsatt fondsmidler. Volum av bruk av bundne fondsmidler, driftsfond og budsjettert bruk av fondsmidler vises i tabellen på side 26.

Prosjekter finansiert av eksterne tilskudd:

- I tillegg til innvilget budsjett er det et fokus på å styrke tjenestetilbudet ved hjelp av eksterne tilskudds ordninger. I 2014 ble det mottatt følgende tilskudd, totalt 1.175.980 kr:
- Kompetanseheving barnehageansatte – fylkesmannen, 100.000 kr
  - Tilskudd til kommunalt barnevern, 100 % stilling, 560.000 kr
  - Skolehelsetj.samarbeid med Randaberg vg for å styrke psyk helsearbeid «Psykt bra» 300.000 kr
  - Tilskudd fra sparebankstiftelsen–støtte til utstyr/medlemsavgift, vid.føring av barnefattigdomstilt 50.000 kr
  - Tilskudd fra KRÅD – forebygge rus/kriminalitet, 20.000 kr
  - Fylkesmann–Verdensdg psyk helse, 25 000 kr
  - Fylkesmannen konferanse "Mot til å se – evne til å handle", 9.900 kr

- Fylkesmannen – Kompetanseløftet helse og omsorg 111.080 kr.

Oppsummering av vesentlige sider ved driften

Ressurs- og avlastningscenter (RAS) er en tjeneste i Helse og oppvekst som yter et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud til familier som har barn med diagnoser, nedsatt funksjonsevne og familier med store, langvarige hjelpebehov, etter Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester § 3-2 pkt. 6 a, b og d.

Ramme: ca 17,5 årsverk, ca 30 ansatte, 13 familier + arbeid og oppfølging med fritidskontakter og avlastningshjem.

Økning i årsverk fra 2013 skyldes økte tjenester innen vårt arbeidsområde i løpet av 2014.

- Økonomisk ansvar for ungdom 18-ca 23 år ble flyttet fra HO til vårt arbeidsområde, ca 3,5-4 år
- Omsøkt og vedtatt avlastn. i hjemmet, ca 2 år
- Økt bemanning v/Steindal Gård, ca 0,5 årsverk
- Omsøkt og vedtatt SFA for de som ikke har krav på SFO, ca 0,7 årsverk
- Omsøkt og vedtatt avlastning for lovpålagte oppgaver ca 0,8 årsverk
- Dagtilbud barn med alvorlig medisinsk diagnose, ca 1 årsverk

Tjenester som ytes:

- Økt behov for oppgaver på kontoret relatert til større arbeidsområde, ca 1 år. Leder har 1 år i driften, samt fungerer på virksomhetsledernivå
- Døgnavlastning i institusjon
- Døgn, sfa og dag-tilbud v/Steindal Gård
- Skolefritidsavlastning (SFA)
- Ferieavlastning
- Dagtilbud i skolens ferier
- Miljøarbeid og veiledning hjemmet
- Prakt bistand og oppl i instit. og i hjemmet
- Systemisk veil. foreldre, foreldre/barn/søsken
- Dagtilb. barn med alvorlig medisinsk diagnose
- Avlastn i hj. for barn med omf. med. diagnose
- Fritidskontakter
- Avlastningshjem og besøkshjem
- Omsorgslønn
- Delaktig i veiledn.progr. De utrolige årene.

Ramme for hele arbeidsområdet/vedtaksmyndighet var ca 30 familier ved utgangen av 2014.

Mål/utfordringer	Tiltak/måloppnåelse
<p>Imøtekomme uforutsett økt behov for ressurskrevende tjenester innenfor budsjettammen</p> <ul style="list-style-type: none"> Natt-team barn-januar Ungdom over 18 år Steindal Gård – september 	<p>I januar ble et omsøkt behov for avlastning og medisinsk overvåking på natt i hjemmet imøtekommet, ca to årsverk. I januar ble det økonomiske ansvaret for ungdom over 18 år flyttet fra HO til vårt ansvarsområde, tilsvarende ca 1,6 mill. Med faglig begrunnelse ble tre ungdommer flyttet ut av senteret til Steindal Gård.</p>
Omorganisering til HOPP	<p>I henhold til ny organisering sammen med TVT og spes.ped. team og psykisk helse barn ble det utarbeidet plan for samlokalisering og faglig samarbeid i nytt bygg 2016. Pga forsinkelse i utbygging er denne nå revidert.</p>
Forebygge behov for bolig	<p>Nivået ift avlastning og veiledning av familier/foreldre opprettholdt balanse og stabilitet ift omsøkt behov i 2014, med unntak av økt behov for SFA for foreldre som ikke har krav på SFO etter 4. klasse, ca 0,5 av.</p>
Imøtekomme økt behov for foreldreveiledning ift diagnose- og relasjonsforståelse.	<p>Omsøkt behov ble ivarettatt ut fra en helhetsvurdering og for å unngå relasjonsbrister i familien.</p>
Opprettholde ressursgruppe for å ivareta helhetlige og koordinerte tjenester for familier med store, langvarige og sammensatte behov	<p>Ressursgruppen, som består av saksbehandler, veileder, og miljøterapeuter RAS, ble opprettholdt i form av 2 inntaks- og vurderingsmøter pr mnd. Det ble innhentet tverrfaglig kompetanse ved behov.</p>
Ha fokus på barn som pårørende	<p>Via foreldre i foreldreveiledning, da erfaring tilsier at det er fare for psykiske vansker hos søsken av barn med spesielle behov. Man har henvist til tverrfaglige instanser som TVT, psykolog m.fl. der det har vært behov for spesialkompetanse.</p>
Kunnskap og utvikling ift barnesamtaler med barn som har tale/språkvansker/vanskelig for å uttrykke følelser, for å unngå uønsket atferd knyttet til emosjonelle vansker	<p>En miljøterapeut har, i samarbeid med Barnehuset i Stavanger, fått veiledning og økt kunnskap i barnesamtaler og har tilbud om fortsatt veiledning.</p>
Natt-team barn – stabil arbeidsmiljø for familie og ansatte med for barn med medisinsk utfordring	<p>Behovet ble meldt januar 2014. Ved omdisponering (og bruk av fondsmidler) oppnådde målet i 2014 ved fast ansatte og stabilitet i teamet.</p>
Steindal Gård – avlastning i ny institusjon for ungdommer med utfordrende atferd	<p>Kommunen fikk leie Steindal Gård og man kunne iverksette flytting av tre ungdommer for å skille avlastning for små og for unge voksne. Dette har vist seg å være et riktig tiltak og man trenger dette tiltaket inntil nytt senter er bygd opp, hvor man har to adskilte avdelinger i et og samme bygg.</p>
Opprettholde kompetanse i arbeidsmiljøet og sørge for høy, faglighet blant ansatte med stort sett kveld, natt og helgejobbing.	<p>Det har vært god stabilitet i personalgruppen. De ansatte har krevende arbeidsoppgaver og har ofte behov for faglig veiledning og oppdatering. Leder setter av god tid i medarbeidersamtaler en gang pr år.</p>

Barnehagene

Barnehagene drives etter lov om barnehager og er en rettighet som er gitt barn i kommunen i alderen 1-5 år (må være 1 år innen august det året det søkes i hovedopptaket).

Kommunen har 11 barnehager, 4 private og 7 kommunale barnehager. Totalt går det 672 barn i barnehager i Randaberg, derav 456 i kommunale barnehager (68%).

Kommunale barnehager:

Fjellheim: 31 barn, Grødem: 30 barn, Sande: 52 barn, Sentrum: 50 barn, Solbakken: 99 barn, Viste: 97 barn, Vistestølen: 95 barn

Det er plass til barn fra 1-6 år i alle barnehager. Det er totalt 30 avdelinger. 152 ansatte derav 6 menn (4%).

Private barnehager:

Endrestø: 52 barn, Nyvoll: 54 barn, Ryggstranden: 54 barn, Ze-bra: 56 barn

Regulering i bemanningstetthet for barn under tre år gjelder også i private barnehager. Egne vedtekter og opptakskriterier som ikke samsvarer med kommunens.

Barnehagetjenesten:

Barnehagemyndighet er gitt kommunen og delegert til leder av barnehagetjenesten. Myndigheten består av tilsyn, godkjenning av barnehager, behandling av dispensasjoner for utdanningskrav, samordna opptak samt et overordna kvalitetsansvar for alle barnehager (også de private).

Retten til en barnehageplass er lagt til kommunen å ivareta, og er hjemlet i barnehageloven § 8.

Likeverdig behandling av private barnehager er også en stor oppgave som er lagt til denne tjenesten. Kontinuerlig endring i regelverk har gjort denne oppgaven omfattende og krevende. Det er et tett samarbeid med økonomiavdelingen vedrørende dette.

I tillegg ivaretas eier og arbeidsgiver for 7 kommunale barnehager av virksomhetsleder for barnehagetjenesten.

Kommentar til økonomi:

De kommunale barnehagene hadde et samlet overskudd på 0,5 mill, noe som hovedsakelig skyldes refusjoner på grunn av et høyt langtids-sykefravær. Dessverre er sykefraværet fortsatt høyt (11,6%). Det arbeides bevisst med nær-værsfaktorer og mulig tilrettelegging. Barnehagene har i 2014 redusert på barnehageplasser og bemanning som del av innsparingstiltak for 2014.

Nye regler for beregning av likeverdig behandling av offentlig tilskudd til private barnehager ble også i 2014 innført, noe som betyr både tilskudd etter budsjett for kommunale og avregning etter regnskap. En uforutsigbar modell mht budsjettering.

Etter regnskapsårets slutt og avregning 2014 er foretatt, er det en overskridelse på kroner 1.835 160,- Avregningen for 2013 kr 754 700,- er utbetalt juni 2014, men tilhører 2013. Det har vært nødvendig å bruke 1.081 000 kroner av bundne fond for å komme i balanse.

Barnehagetjenesten generelt:

- Etter innføring av ny modell vedrørende likeverdig behandling av private barnehager, skal barn fra andre kommuner i private barnehager dekkes av den kommunen barnet bor i. Dette er svært uforutsigbart å budsjettere og vanskelig å kontrollere.

I 2014 var det god barnehagedekning i Randaberg. Flere barn uten rett fikk også et tilbud. Ved flere ledige plasser ble disse tildelt barn i andre kommuner i de private barnehagene. For 2014 ble dette en mer inntekt i fht budsjett på 1,7 mill kr.

Det kan ikke påberegnes slik inntekt for videre år, da denne posten er svært uforutsigbar. Denne må for øvrig ses i sammenheng med barnehagedekningen i kommunene.

- Kontantstøtte for 2-åringer, som lokal ordning i Randaberg, ble tildelt totalt 9 barn for kortere perioder. Budsjett kr 127 000,- og utgifter 146 000 kr, en overskridelse på 19 000 kroner.

Mål/utfordringer 2014	Tiltak/måloppnåelse
BARNEHAGEMYNDIGHET	
Tilsyn: Plan for tilsyn barnehagene i Randaberg. Evaluering av plan for tilsyn 2012-2014	Fem barnehager har fått gjennomført tilsyn etter barnehageloven i 2014. Ingen avvik, men noen merknader som alle er avsluttet. Evalueringen gjennomført
Samordna opptak: *Rett til barnehageplass – etablere tilstrekkelig antall barnehageplasser *Reduksjon i antall barnehageplasser	Samordna opptak gjennomført. Alle med rett til plass etter loven fikk tildelt plass fra august. I tillegg flere plasser i fortløpende opptak. Det ble redusert i barnehageplasser i kommunale barnehager og nedbemannet som del av økonomisk innsparing
Finansiering og likeverdig behandling av private og kommunale barnehager: -nye nasjonale regler også i 2014	Krevende med nye regler som gjennomføres sammen med økonomiavdelingen. Tilskudd 2014 og avregning 2013 og 2014 ble vanskelig å budsjettere.
Kommunal kontantstøtte for 2 åringer -vedtatt i kommunestyret	Innvilget 9 stk i deler av 2014 (fordelt: vår 75%/ høst25%)
Kompetanseheving og kvalitet i barnehagene -Kvalitetsplan for barnehagene -Tidlig innsats - Tverrfaglig fokus	BOF-fagdag for alle barnehageansatte Felles kompetanseheving for assistenter Felles kursdager for barnehage Barnas grønne dag
Samarbeid private og kommunale barnehager	Felles faste møtedager, felles kompetanseheving
Dispensasjoner fra utdanningskravet som barnehagelærer	Antall dispensasjoner har gått ned i Randaberg. Totalt utgjør nå dispensasjoner 10% av barnehagelærerne alle midlertidige.
BARNEHAGEEIER	
Utbygging. Forprosjekt ny barnehage som erstatning for Grødem og Sentrum barnehage	Skisseprosjekt ferdig mai 2014. Forprosjekt ferdig nov 2014. Skal etableres i Tarzanskogen sammen med nytt avlastn- og ressurscenter.
Rekruttering av pedagogiske ledere -interne stipendordninger -rekruttere/beholde -GLØD-satsing (13-15)	Fortsatt høyt fokus rekruttering av kvalifiserte ansatte. Antall stillinger på dispensasjon har gått ned. Fortsatt satsing på GLØD
Omorganisering fra BOF til HOPP, der barnehagene ble eget virksomhetsområde	Alle deltok i prosess med innspill. Etablert som eget tjenesteområde HOPP fra 15.8. Arbeid med kultur og strategi i ny avdeling planlagt høsten 2014. Arb.seminar for alle barneh.ledere i februar 2015 (også de private barnehagelederne).
Kvalitet -Høyt fokus på god kvalitet i barnehagene. -kompetanseheving	Gjennomført kompetanseheving i samsvar med plan; Arbeidsmiljø, Ledelsesseminar, Endringsarbeid, barnehagefaglige kurs
Nærvær -fortsatt fokus på nærvær og å redusere sykefraværet	Sykefraværet er 11,6 % i snitt for alle barnehager. Langtidsfraværet utgjør 8,4 % av det totale fraværet i barnehagene.
Bemanning -stipendordning for barnehagelærertid. -GLØD satsing	Randaberg har flere assist. som holder på med utd. som barnehagelærer. Antall disp i kommunale barnehager er 7 %, noe som er lavere enn på mange år.

Utvalgte KOSTRA-tall

KOSTRA Helse og oppvekst	Randaberg			Gj.snitt gr. 8	Gj.snitt Rogaland	Gj.snitt landet
	2012	2013	2014	2014	2014	2014
PRIORITERING						
BARNEHAGER						
Netto driftsutgifter bhg. sektor i % av kommunens totale nettoutgifter	17,3	16,3	16,9	16,4	17,7	14,9
PRODUKTIVITET						
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigert oppholdstid i kommunale bhager (kr)	40	41	44	47	46	48
ANNET						
Andel ansatte med barnehøyrerutdanning	29,8	31,9	35,5	35,7	30,5	34,6
Andel ansatte med annen pedagogisk utdanning	7,3	6,0	4,7	3,9	5,7	4,7
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i kommunale barnehager	6,4	6,3	6,4	6,3	6,1	6,1
DEKNINGSGRAD						
Andel barn 0 år med barnehagepl i forhold til innbyggere 0 år	3,2	6,5	10,6	3,5	2,4	3,6
Andel barn 0-5 år med barnehageplass	76,6	80,1	81,1	77,1	74,9	76,4
Andel barn 1-2 år med barnehagepl i forhold til innbyggere 1-2 år	79,0	88,3	86,4	79,0	76,5	80,1
Andel barn 3-5 år med barnehagepl i forhold til innbyggere 3-5 år	95,6	95,3	95,9	96,8	96,2	96,6
PROSENTVIS FORDELING AV UTGIFTER						
Funksj 201 – Basis tilb.	75,5	76,3	77	82,1	78,3	82,7
Funksjon 211 – Styrket bhg.tilbud	13,4	13,3	13,1	9,8	14,1	9,7
Funksj 221 - Bygninger	11,1	10,4	9,9	8,1	7,6	7,7

Kommentar til KOSTRA-tallene

Prioriteringer: Kommunen bruker om lag tilsvarende midler til barnehagene i fht andre tjenester i andre kommuner i og på landsbasis på tross av svært høy dekningsprosent

Produktivitet: Brutto driftsutgifter av ordinær barnehagedrift er fortsatt under andre kommuner og landsgjennomsnitt.

Utdypende tjenesteindikator: Andel barnehagelærere i Randaberg er stigende og vi er nå på landsgjennomsnitt og noe høyere enn snitt i Rogaland. Andel dispensasjoner har også blitt

betydelig redusert i 2014 (7% i kommunale barnehager). Satsinng redusert i 2014 (7 % i kommunale barnehager). Satsingen på rekruttering har vært prioritert.

Dekningsgrad: Dette er måltall i alle barnehager (også private) fht befolkning. Alle søkere som har rett til plass har fått tilbud i august. I tillegg ble det i fortløpende opptak i 2014 tildelt en rekke plasser til søkere som ikke hadde en rett. Andel 0-åringer i barnehagene viser at Randaberg har en god barnehagedekning også til barn som ikke har en rett.

Det registreres at markert færre barn benyttet tilbud i andre kommuner. Dette førte igjen til reduserte utgifter til dette formål i 2014.

Fordeling av utgifter: Sammenligningstallene viser at Randaberg har en noe annen fordeling enn gjennomsnittet i andre kommuner. Det brukes forholdsvis mer til styrket barnehagetilbud og drift av bygninger. Styrket barnehage kan gjenspeile den tidlige innsatsen kommunen har prioritert. Drift av bygningene inkluderer

kapitalkostnader og vil dermed være naturlig høyt pga. av etablering av flere nye barnehager de siste årene. Selv om finansiering er dekket opp av statlige tilskudd er dette utgifter som regnskapsføres som reelle utgifter på barnehageområdet.

" Det er 60 flerspråklige barn i barnehager i Randaberg.

Styrket barnehagetilbud

Styrket barnehage yter tjenester i kommunale og private barnehager etter vedtak hjemlet i Opplæringsloven §5-7 og Lov om barnehager §13.

Organisering:

Styrket barnehage ble i oktober 2014 organisert i egen enhet i Ressurs og avlastingssenter/selvstendig team. I denne organiseringen samles tjenesten RAS, Tverrfaglig team og styrket barnehage for å styrke det tverrfaglige arbeidet og effektivisere tjenestene. Det gjennomføres teamledelse med felles budsjettansvar. Selvstendig team skal på sikt samlokaliseres på Ressurs-senteret i Tarzanskogen.

Personal/ramme	
5 årsverk spesped (fast)	3,70 årsverk i 2014 pga. vakanse
6,5 årsverk miljøterapeut/assistent (fast)	
5 årsverk miljøterapeut / assistent(engasjement)	Inkl.vedtak til private barnehager
0,40 årsverk(fast)	Foreldreveiledningskurs DUA

Barn:

Styrket barnehage gir hjelp til barn som av ulike årsaker trenger ekstra støtte i tillegg til ord. barnehagetilbud. I 2014 ble det gitt hjelp til 32 barn med sakkyndig vurdering fra PPT. De fleste barna får hjelpen i kommunal og private barnehager. Et barn har alternativt barnehagetilbud på Randaberg avlastn.senter av medisinske årsaker og i tillegg får 3 barn hjelp i andre kommuner.

Refusjon til andre kommuner:

Styrket barnehage dekker barnehagetilbud og spesialpedagogisk hjelp for barn i spesialbarnehage i Stavanger kommune og i tillegg barnehage og spesialpedagogisk hjelp til 3 Randabergbarn bosatt i andre kommuner. Andre kommuner dekker tilbud og spesialpedagogisk hjelp til 1 barn bosatt i Randaberg. Årsakene er bl.a fosterhjemsplasing, til - og fraflytting i kommunen. Det knytter seg stor uforutsigbarhet økonomisk vedrørende disse refusjonsordningene. Da de ofte ikke er kjent i budsjettprosess.

Utbetaling til andre kommuner 2014	1.427.120 kr
Refusjoner fra andre kommuner 2014	573.438 kr

Flerspråklige barn i barnehage i Randaberg:

Det er 60 flerspråklige barn i barnehager i Randaberg pr 15. desember 2014. Disse barna representerer 32 forskjellige språk. Styrket barnet dekker ekstraressurser til enkeltbarn og grupper som språktiltak samt kompetanseheving for ansatte gjennom nettverk og kurs. Det har i 2014 vært utarbeidet lokale språkverktøy for alle barnehagene til bruk i språkopplæring og språkstimulering.

Redusert forbruk styrket barnehagetilbud:

Det har i deler av 2014 vært mulig å ha vakanse på 1,30 årsverk på grunn av svangerskapspermisjon og sykefravær. Det er årsaken til at overforbruket er redusert på styrket barnehage.

Barneverntjenesten

Organisering:

Avdelingen hadde ved årets slutt 17 ansatte, fordelt på 15,40 årsverk med følgende oppgavefordeling;

Barneverntjenesten (BV) er organisert etter en flat struktur med en leder og uten seksjoner eller avdelinger. Dette er en organisering som har fungert godt i forhold til å skape en organisasjon med god fleksibilitet i utførelsen av arbeidsoppgavene. Lite ressurser er brukt til ledelse og det meste nyttes direkte på tjenester overfor brukerne.

Barneverntjenesten er stadig i utvikling noe som også skal gjenspeiles i hvordan de organiserer tjenesten på. I 2014 fortsatte arbeidet med utvikling og oppbygging av tiltaksteamet noe som betød mer tiltakskompetanse og et mer variert tiltaksapparat. En fokuserte også mye på kvalitetssikring av det arbeidet som gjøres gjennom rutine revideringer, nye maler osv. Det er verdt å nevne at det Randaberg har fått til med å bli selvhjulpne med hjelpetiltak er noe som flere andre kommuner ønsker å ta modell av. Både Tysvær og Strand var i 2014 på besøk hos oss for å se og få tips til hvordan vi har løst dette. Utfordringene med dagens organisering ligger i å håndtere antallet ansatte og komplekse saker og arbeidsoppgaver med 1 leder. Særlig er dette aktualisert med 9 nye ansatte som følge av oppstart av felles barneverntjeneste for Randa-

berg, Rennesøy og Finnøy. Selv med utstrakt grad av delegasjon og kompetente ansatte er det en utfordring som må arbeides nærmere med i 2015.

Hovedoppgaver:

- Råd og veiledning til foreldre og samarbeidspartnere, motta og gjennomgå meldinger, foreta undersøkelser samt iverksette og følge opp tiltak.
- Utrede, forberede og føre saker til Fylkesnemnd og rettsapparat
- Følge opp barn og unge plassert utenfor hjemmet.
- Ta imot, bosette og følge opp enslige mindreårige asylsøkere

Oppfølging av virksomhetsplanen for 2014:
Her trekkes det ut noen av de mest sentrale områdene i virksomhetsplanen for å presentere resultatoppnåelse.

1. Overholde budsjettet:

Målet for avdelingen er alltid å løse våre lovpålagte oppgaver innenfor budsjettrammen. Like viktig er det å rapportere så tidlig som mulig eventuelle avvik mellom budsjett og regnskap.

Av et budsjett på ca. 18,4 millioner er resultatet for barnevernavdelingen et budsjettmessig overforbruk på ca. 1.4 millioner kroner. Dette skyldes i hovedsak økning i utgifter til akutt plasseringer og omsorgsovertakelser som ikke var kjent da budsjettet ble utarbeidet. Dette er uheldig, men vanskelig å forutse da det i hovedsak styres av ytre faktorer.

I første og andre tertial for 2014 ble det varslet et overforbruk mellom 1.4 og 1.5 millioner ved årets slutt.

At ovennevnte økninger ikke resulterer i et enda høyere overforbruk skyldes bl.a. besparelser på ca. 500.000 i lønnsutgifter grunnet vakanse og ca. 1.2 millioner besparelse på hjelpetiltaksbudsjettet. Ca. 700.000 dekkes også inn av tidligere avsatte fondsmidler.

2. Følge opp våre lovpålagte oppgaver og tidsfrister:

I all hovedsak er alt arbeidet som gjøres fra barneverntjenesten lovpålagt og gjenstand for tilsyn

og kontroll.

Som halvårsrapporteringene til Fylkesmann og politikere viser klarer BV på en god måte å følge opp de lovpålagte oppgavene (se kommentar til KOSTRA-tall).

Rapportene til fylkesmannen sier ikke noe om innholdet og kvaliteten bak tallene. Gjennom bl.a. internkontroll vet vi at vi må fortsette arbeidet vårt med å lage bedre tiltaksplaner, bedre innhold i oppfølgingsbesøk i fosterhjem og gjøre bedre evalueringer av hjelpetiltak.

Annet knyttet til aktivitetsnivå for 2014:

Aktivitetsnivået vurdert ut ifra antall saker er i 2014 relativt likt 2013. BV registrerer en svak økning i antall bekymringsmeldinger fra 129 til 136.

Antallet barn med hjelpetiltak er nokså stabilt og ligger mellom 80 -95 aktive saker til enhver tid. Den økningen i barn under omsorg som var i 2013 har flatet ut i 2014 og den samme tendensen kan en se på antallet ungdommer i ettervern-tiltak.

Barneverntjenesten har også i 2014 oppfylt kommunestyrets vedtak om å bosette 3 enslige mindreårige asylsøkere, og også ved flere anledninger bosatt mer enn vedtakene tilsier. På dette området samarbeides det godt med omkringliggende kommuner om felles kurs, tiltak og erfaringsutveksling. Bl.a. kan det nevnes at barneverntjenesten i Sola i 2014 var på besøk for å lære om vår bosettingsmodell.

I virksomhetsplanen for 2013 og 2014 ble det endret fokus på å tone ned noe av satsingen på tiltaksutvikling, som har preget BV de siste 2-3 årene, og heller bruke mer tid på å kvalitetssikre/forbedre de tiltak vi har. Dette fordi det ikke er rom for å ha samme høye ambisjonsnivå på utvikling og samtidig klare å levere tjenestene til et økende antall brukere med det kvalitetsinnhold som må til.

Dette har medført at BV har opprettet et tiltaksteam og via dette fått mange flere erfaringer på bruken av tiltakene.

Utvalgte KOSTRA-tall

KOSTRA Helse og oppvekst	Randaberg			Gj.snitt gr. 8	Gj.snitt Rogaland	Gj.snitt landet
	2012	2013	2014	2014	2014	2014
BARNEVERNET						
Stillinger med fagutd. Pr.1000 barn 0-17 år	4,1	4,7	5,6	3,7	3,8	4,1
Andel barn med tiltak pr. 31.12 med utarbeidet plan (%)	83	95	98			83
PRIORITERING						
Nto. driftsutg.(funksjon 244,251,252) pr. barn i b.vernet	82773	96182	102038			110667
Andel nto driftsutg til barn plassert av bv.tj (252)	58,7	64,8	65,4	58,4	58,4	55,1
Andel nto driftsutg til saksbehandling (244)	25,7	19,9	18,3	29	30,7	32,8
DEKNINGSGRAD						
Barn m undersøkelse ift. antall innb. 0-17 år	4,7	4,7	5,4			4,2
Antall barn med bv.tiltak ift. antall innb. 0-17 år	5,5	5,8	5,9			4,7
Antall barn med bv.tiltak ift. antall innb. 0-22 år	4,2	4,5	4,5			3,6
Andel undersøkelser som fører til tiltak - %	64,3	52,2	49,2			43,6

Sammen med våre samarbeidskommuner Sandnes, Sola og Gjesdal har vi i 2013 og 2014 vært med på pioner arbeidet med å få i gang og drifte et interkommunalt opplæring og kompetansesamarbeid på barnevernfeltet. Det betyr at vi kurser hverandre ved bruk av egne ansatte samt noe innkjøp av ekstern spiss kompetanse. Prosjektleder er lønnet av øremerkede midler fra fylkesmannen.

2014 har også vært preget av omstilling. Det har blitt jobbet mye med utredninger, avklaringer og forberedelser til overtakelsen av barneverntjenestene i Rennesøy og Finnøy. Dette har vært tidkrevende, men ikke utmattende, og det er tilfredsstillende å registrere at de ansatte tilbakemelder trivsel i den nye organisasjonen.

Blanke ruter i tabellen over betyr at tall ikke er mottatt i skrivende stund. Øvrige tall er foreløpige tall. Endelige tall vil foreligge før sommeren.

Kommentar til KOSTRA-tallene

Produktivitet:

Usikker i hvilken grad kompetanse har direkte innvirkning på produktiviteten. Det som er mer sikkert er at et høyt antall ansatte med fagutdanning positivt påvirker den faglige kvaliteten på arbeidet som gjøres. I tillegg til mange ansatte med kompetanse tolkes også tallene som at en i Randaberg har en god bemanning innen barneverntjenesten sammenlignet med snittet både i Rogaland og i landet.

KOSTRA-tallene viser at barneverntjenesten i Randaberg i 2014 utførte våre lovpålagte oppgaver bedre enn snittet både i Rogaland og i landet. 3 variabler måler direkte om lovpålagte frister er oppfylt. Kun en er gjengitt i tabellen

ovenfor og det er den som viser andelen barn i tiltak som har tiltaksplan.

I Randaberg har 98% tiltaksplan mens landsnittet er 83. De andre variablene er om meldingene konkluderes innen ukes fristen og andelen barn under omsorg som har omsorgsplan.

Prioritering:

Tabellen viser at netto driftsutgifter pr. barn i barneverntjenesten har økt de siste 3 årene men viser at Randaberg ligger under landsgjennomsnittet i 2014.

I Randaberg bruker en ifølge tallene under landsgjennomsnittet pr. barn i barneverntjenesten men over landsgjennomsnittet til barn plassert utenfor hjemmet.

Dette er det mest markante avviket mellom Randaberg og tall for landet. Det er flere årsaker til dette. Den ene er økningen i antall barn plassert utenfor hjemmet som skjedde i 2013 hvor en gikk fra 27 til 33 barn. En økning på 6 barn

genererer store utgifter i form av lønnskostnader og utgiftsdekning til fosterhjem samt økning i kommunale egenandeler til fosterhjem og institusjoner.

En annen betydelig forklaring er at barneverntjenesten i Randaberg har ansvaret for et stort antall enslige mindreårige asylsøkere. Det er ikke alle kommuner som har lagt dette ansvaret til barneverntjenesten hvilket betyr at Randaberg får mye høyere utgifter sammenlignet med andre.

I Randaberg betyr dette lønnskostnader til 2,5 stillinger og utgifter til tiltak som etablering, livsopphold, fritidsaktiviteter og bolig. Til sammen i 2014 utgjorde utgiftene til de enslige mindreårige ca. 4 millioner kroner av total regnskapet til barneverntjenesten på 19,7 millioner.

En tredje forklaring ligger i hvilket tjenesteområde lønnsutgifter til de ansatte i barneverntjenesten føres. I Randaberg har en fordelt ut lønnskostnader til de ansatte etter hva de jobber mest med, dvs. at det er en fordeling mellom de ulike tjenesteområdene. Dette ble gjort f.o.m. 2013 noe som forklarer at vi er lave på andel nto driftsutgifter til saksbehandling (244) og høyere på netto driftsutgifter på 251 og 252.

Her må en finne ut av hva som er den riktige plassen å føre dette, slik at sammenligningen mellom kommunene blir reell.

Dekningsgrad:

Tallene viser at barneverntjenesten i Randaberg har en høy dekningsgrad og at flere enn snittet i landet mottar hjelp fra barneverntjenesten.

Dette har direkte sammenheng med jevn økning i antall meldinger til barneverntjenesten og at det er lav terskel for å motta hjelp fra barneverntjenesten.

Dette har vært en ønsket utvikling, men som barneverntjenesten har tatt opp tidligere, må også øvrige deler av tjenesteapparatet i kommunen se på om tilbudet de gir overfor foreldre og barn er dekkende nok i dag eller om det bør utvikles.

SLT-koordinator/psykisk helse

SLT står for "Samordning av Lokale Kriminalitetsforebyggende Tiltak". SLT er en samarbeidsmodell for ulike aktører som er involvert i barn og unges oppvekstmiljø. Hovedmålgruppen er barn/ unge i alder 10-18 år, og fokusområder er bl.a.rus, psykisk helse, vold i nære relasjoner og barnefattigdom.

SLT-koordinator sine oppgaver er bl.a. å samle oversikt på utviklingstrekk og tiltak, samt koordinere og sikre god samhandling. Dette har vært gjennomgående arbeidsoppgaver gjennom året. Erfaringene i SLT arbeidet er at det er stor vilje til å sikre god tverretattlig samhandling i kommunen og lokalt lensmannskontor, samt med frivillige organisasjoner som også gjør en veldig viktig innsats for barn og unge.

Det er to ting som kan trekkes frem som nytt fra 2014. Den ene er endring i straffesakskjeden for unge lovbytere i alder 15-18 år. Dette er en ny lov som tredde i kraft 1.juli 2014, og som har betydning for kommunens tiltaksarbeid med målgruppen, samhandlingssystem og økonomi. Det blir spennende å se hvordan erfaringene i 2015 blir med dette arbeidet.

Det andre som trekkes frem er en pilot i samarbeid mellom Rogaland Fylkeskommune og Randaberg kommune (deltakere fra NAV, Skole, Hopp, PPT). Målet er å sikre overgangen mellom grunnskole og videregående skole, slik at flere unge fullfører videregående skole. Dette gjøres bl.a. ved å ha økt fokus på levekårsutfordringer og systemarbeid mellom fylkeskommunen og kommune.

Rehabiliteringskoordinator

Stillingen består av 0.8 årsverk og jobber i forhold til barn og voksne. Kommunens koordinerende enhet for habiliterings- og rehabilitering ligger hos rehabiliteringskoordinator. Dette ble styrket i den nye helse- og omsorgstjenesteloven.

Etablering av gode koordinerende enheter er et prioritert område for å sikre helhetlige og koordinerte tjenester. Det er fokusert på innhold og funksjon til enheten. I tillegg er det holdt fokus på bruk av Individuell plan, tilby koordinator og sikre gode overganger fra barn til voksen.

Det er i overkant av 25 individuelle planer for barn under 18 år. Dette er en frivillig ordning. Det vil si at det er flere saker hvor tverrfaglig samarbeid og koordinering blir ivaretatt gjennom ansvarsgrupper, koordinator eller andre samarbeidsformer.

Deltakelse i kontaktnettverk med helseforetaket. Fast møteplass 2g/år med kontaktpersoner og koordinerende enhetene (KE) i kommunene og i spesialisthelsetjenesten i Helse Stavangers foretaksområde. Hovedformålet med møteplassene er å legge til rette for samhandling mellom koordinerende enhet (KE) og aktuelle samarbeidspartnere for utvikling innen habilitering og rehabilitering.

Deltakelse i lokalt fagnettverk om psykiske lidelser og utfordrende atferd hos personer med utviklingshemning med 2-3 samlinger pr år. Tema i år har vært: Informasjon og samarbeid mellom aktører i hjelpeapparat, bruker/pasient og pårørende, Rehabilitering og habilitering til alle som trenger det og samhandling mellom spesialist- og kommunehelsetjenesten innen habilitering og rehabilitering.

Nytt fra 2014. Barnevernlovens og fosterhjemforskriftens bestemmelser om tilsyn med barn i fosterhjem ble endret med virkning fra og med 1. februar 2014. Endringen innebærer at det ikke lenger er barneverntjenesten som må sørge for at tilsynet blir utført, men at ansvaret nå er lagt til kommunen som sådan. Kommunene har dermed fått større frihet med hensyn til hvordan tilsynet organiseres. Formålet med endringen var å oppnå et bedre og mer profesjonalisert tilsyn med barn som bor i fosterhjem. Dette ansvaret er overført til rehabiliteringskoordinator og har medført opplæring og etablering av rutiner og retningslinjer for arbeidet.

Deltatt i opplæring vedr. tilsyn i fosterhjem som et interkommunalt tiltak mellom barneverntjenestene i Sandnes, Sola, Randaberg og Gjesdal.

" Etablering av gode koordinerende enheter er et prioritert område for å sikre helhetlige tjenester.

Tverrfaglig team

Tverrfaglig team består av tre årsverk og driver individrettet og systemisk endringsarbeid på arenaene hjem, skole og fritid med barn i grunnskolealder, deres foresatte og primære tjenesteytere som målgruppe. Tverrfaglig team opererer med bistand direkte i felt og med veiledning, kurs- og utdanning.

Tverrfaglig team har i løpet av 2014 videreført utdanning i disiplinen Kommunikologi © i regi av Randaberg kommune. Det ble gitt tilbud om et basic-program (modul 1-4) som hadde oppstart høsten 2013. Utdanningen tar blant annet sikte på å kunne gi felles språk og redskap til å kunne gjøre kvalifisert endringsarbeid på tvers av fag og felt, på ulike systemnivå. Utdanning er også åpen for eksterne deltakere.

Antall individ- og systemsaker i 2014: 18		
Systemsaker totalt: 8		
Individsaker totalt: 18	Antall gutter: 9	Antall jenter: 9
Fordeling barnetrinn/ungdomstrinn:		
Barnetrinn: 9 elever	Ungdomstrinn: 9 elever	

APRIL

BILDET: Hver vår planter skoleelever ut tusenvis av urter og planter på torget.

363 Helsestasjon for barn og unge 0 - 20 år, inkl fysio-ergoterapi

Avdelingen bestod pr. 31.12.14 av 16 personer fordelt på 13,35 årsverk.

Hovedoppgavene er svangerskapsomsorg, helsestasjon 0-5 år, skolehelsetjeneste i grunn- og videregående skole, helsestasjon for ungdom 13-20 år, tuberkulosekontroll, fysio-ergoterapi 0-18 år psykisk helse barn og unge.

Oppfølging av virksomhetsplanen for 2014:

Mål/utfordringer 2014	Tiltak/måloppnåelse
Sikre og videreutvikle kvaliteten på helsestasjonen	Fikk en ny helsesøsterstilling fra rammemidlene. Brukt til å øke tilstedeværelse på den største skolen og styrke arbeidet med de flerspråklige familiene. Utdannet ni av de ansatte i nytt baby-program (DUA). Gj.førte brukerundersøkelse med svært godt resultat.
Styrking av foreldrerollen. Fortsette å tilby "Godt samliv" kurs til førstegangsforeldre. Tilby foreldreveil.kurs (DUA) småbarn 2-6 år.	Ett kurs avholdt i april og ett i oktober. Startet to parallelle kurs i høst, går ut over vinteren 2015.
Inkludere foreldre med flerspråklig bakgrunn i nettverksgrupper / språkgruppe/samtalegruppe	Har hatt gruppe på helsestasjonen 2.hver uke i 1,5 timer. 7 mødre har deltatt, antall deltakere har variert fra 0 – 3 hver gang. Det har vært et tema og en plan for møtene.
Overvekt hos barn og unge. Veie og måle ift nasjonal veileder, samt oppdage overvekt og tilby samtaler ang livsstilsendring	Veid og målt alle 3. og 8. kl. Fant at om lag 17% av alle 3.klassinger hadde en iso-KMI på over 25, dvs lett overvekt. Jobber individuelt mot noen av familiene. Utfordring videre er fortsatt å ha et gruppetilbud ift livsstilsendring til disse familiene. Uvisst når dette kan tilbys pga sykemeldinger/permisjoner/vakans.
Fortsatt satsing på tidlig identifisering av nedstemthet hos gravide / nybakte mødre.	Kartlegging gjennomført på alle nybakte mødre ved 6 ukers konsultasjonen. Jordmor snakker med den gravide om den psykiske helsen. Tidlig innsats viktig. Øker jordmorstilling fra 2015.
Helsestasjon for ungdom. Åpningstiden har vært 1 dag à 2,5 timer hele året. Skal være en "åpen dør" for ungdom, i tillegg til gruppeirksomhet mot ungdomsskolene. Besøksstallet på HFU svinger fra år til år.	Helsetjenesten er styrket på flere andre områder de siste årene. Det er nå flere helsesøstre på skolene, sykepleier psykisk helse og psykologtjenesten er godt innarbeidet. Besøksstallet på Randberg vgs har vært stabilt økende de siste årene. Dette har nok sammenheng med lavere besøksstall på HFU. Totalt besøksstall inkl Randberg vgs var 650 kontakter.

Mål/utfordringer 2014	Tiltak/måloppnåelse
Tverrfaglig samarbeid skal ha høy prioritet i avdelingen.	Vi har deltatt på alle tverrfaglige møter i skolene og barnehagene. Avdelingsleder har regelmessige møter i ledergruppe. Fysio-ergo skal være med på tverrfaglige møter på skolene en gang i halvåret pr skole. Deltatt på Kvello-tidlig innsats i de utvalgte barnehagene.
Styrke barn og unges psykiske helse. Har to ansatte i psykisk helse-skal være et lavtersktilbud, jobbe forebyggende like mye som behandlerne. Utfordring å balansere tilbudet slik at det ikke blir i stedet for spesialisthelsetjenesten. Er et behov for samtaler for en del gravide og foreldre, slik at de kan utøve foreldrerollen sin godt nok. Barn som pårørende (barn av foreldre med psykiske vansker og/ eller rus. Tilby grupper til barn med 2 adresser, på alle skolene.	Ser et økende antall henvendelser. Var totalt 1000 konsultasjoner, samt 28 samarbeidsmøter ang enkeltpersoner. Kapasiteten vil være mindre til individer når ansatte i psykisk helse er med på grupper (baby-dua) på helsestasjonen, men dette er i tråd med nasjonale retningslinjer for hvordan man skal jobbe. Hadde en mestringsgruppe (CU) på 9 samlinger våren 2014 fra mars til juni. En helsesøster og en psyk sykepleier var gruppeleder. Fire barn deltok. Har et årshjul, alle 4. og 5. klassinger med to adresser får tilbud om gruppe.
IFysio-ergoterapi barn - unge. Ivareta lovens krav om nødvendig helsehjelp. Bemannings: Solgte 10% ergoterapeutstilling til Rennesøy i 11 måneder.	Har hatt 76 henvisninger. En økning fra i fjor. Ikke hatt venteliste.
Forebyggende arbeid	Det har vært "opp og hopp" grupper i 2 barnehager. Deltatt på 3.klasse lunsj på alle skolene med helsesøster. Gjennomført 12 barselgrupper på helsestasjonen. Deltatt på Kvello opplegget i 2 barnehager. Ergoterapeut hatt skrivekurs for ped. ledere.
Kurs / utdanning	En fysioterapeut tok kurs i bevegelsesutvikling (100 timer).

Helsestasjonen fikk i år økt bemanningen med 20% jordmorstilling. Nye faglige retningslinjer sier at jordmor skal følge tettere opp også etter fødsel med blant annet hjemmebesøk i tillegg til helsesøsters hjemmebesøk. Jordmor merker også at det er mange flerspråklige gravide med ulik bakgrunn som trenger hjelp.

" Cirka 17 prosent av alle tredje-klassinger hadde en Iso-KMI på over 25, dvs. lett overvekt.

Utvalgte KOSTRA-tall

KOSTRA Helse og oppvekst	Randaberg			Gj.snitt gr. 8	Gj.snitt Rogaland	Gj.snitt landet
	2012	2013	2014	2014	2014	2014
PRIORITERING						
Netto driftsutgifter per innbygger 0 – 5 år. Helsestasjons- og skolehelsetjeneste	7043	7490	8229	7465	6355	7430
DEKNINGSGRAD						
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst	78	87	86	83	79	81
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 2-3 års alder	67	90	98	99	98	97
Andel barn som har fullført helseundersøkelse ved 4 års alder	105	96	97	96	96	96
Andel barn som har fullført helseundersøkelse innen utgangen av 1.trinn i grunnskolen.	72	94	77	99	103	95
Brutto driftsutgifter per innbygger 0 - 5 år. Helsestasjons- og skolehelsetjeneste.	7 429	7801	9177	8371	6690	8120

Kommentar til KOSTRA-tallene

Andel nyfødte med hjemmebesøk holder seg stabilt fra i fjor. Dette indikerer god kvalitet på tjenesten.

Andel barn som har fullført helseundersøkelse innen utgangen av 1. trinn i grunnskolen er lavere enn sammenlignbare kommuner, fordi vi fram til nå har delt undersøkelsen på to år, de går til helsesøster før skolestart og til lege i 1.klasse. Da blir statistikken feil ift Kostra tallene.

En økning i driftsutgiftene fra i fjor – vi fikk tilført en hel helsesøster stilling i fjor, dette viser igjen på tallene. Sammenligning med andre kommuner kan ha mange feilkilder da det varierer fra kommune til kommune hva som knyttes til helsestasjon.

Kommunen har bl.a stillinger til psykisk helse og fysio- ergoterapi under denne tjenesten, noe ikke alle kommuner har.

Annet knyttet til aktivitetsnivå for barn og unge:

- Felles fagdag for hele tjenesteområde Barn og familie ble gjennomført i 2014. På denne dagen ble det gjennomført 10 ulike seminarer.

Av disse kursene ble 7 gjennomført med interne foredragsholdere, men 3 ble gjennomført av en samarbeidspartner.

Det var ca. 270 påmeldt til dagen.

- Fagfora for og med ansatte i BOF ble gjennomført med 2 fagfora samlinger våren i 2014. Temaene som ble tatt på fagfora og fagdagen var et resultat av kompetansekartleggingen som også ble gjennomført samme år.
- Pådrivere i videreføringen av fokusområdet ”integrering av minoritetsspråklige familier”.

Arbeidsgruppen har bestått av representanter fra Skole, NAV, Kultur/ Fritid og Bof, samt at Helse og Omsorg ved avd. rus/ psykisk helse har bidratt. Noen fokusområder det er arbeidet med i 2014:

- Gjennomført dialogmøte med politikerne i september.
- Arrangert to seminarer: Landsinformasjonsseminar NAV: Eritrea og «Interkulturell kompetanse» Thomas Drønen, med deltakere fra omliggende kommuner og ansatte i Randaberg kommune.
- Gjennomført sykkelkurs for flerspråklige damer.
- Integrering av barn i fritidsaktivitet har også i år hatt et stort fokus, med de sammen utfordringene som ble vist til i 2012 og 2013. Det ble også gjort en ekstra innsats for å legge til rette for barns deltakelse i Sommerferieaktivitetene.
- Randaberg kommune var den første kommunen i landet som fikk testet ut brett spillet «Hei». Fra tjenesteområdene skole og Barn & familie deltok 44 deltakere på forsknings- og pioner prosjekt. Hei spillet er et brettspill som er et verktøy og støtte for å ha samtaler om følelser og tanker med barn. Forskningsprosjektet er i regi av BUPA, Stavanger.
- Randaberg kommune deltar i den nasjonale satsingen "Sjumilssteget for en god oppvekst" som innebærer et felles løft for å gjennomføre FN's barnekonvensjon i kommunen. I den

kommuneanalyse ift. barnekonvensjonen. Svar på analysen forventes våren 2015.

- Oppstart av pilotprosjekt «Være sammen», som arrangeres i samarbeid med skole, kultur/ fritid og Helse og oppvekst. Det er praktisk holdningsarbeid med barn i alderen 0-10 år, som går ut på at barn skal møte den varme og grensesettende voksne på alle arenaer (hjem, skole/ bhg. fritid) - helhetlig tenkning. Programmet er utarbeidet av bl.a Pål Roland på Læringsmiljø-senteret og Eivind Skeie.

Avdeling for tjenesteplanlegging

Hovedoppgaver, viktigste tjenester, tjenesteplanlegging saksbehandler følgende saker:

- Alle søknader om helse- og omsorgstjenester for voksne over 18 år etter HOL, samt søknad om parkeringstillatelse.
- Alle søknader om lån og støtteordninger fra Husbanken, som eksempelvis bostøtte og startlån.
- Alle søknader om kommunal bolig.

Bemanning:

Lederstillingen er 100%, og regnes inn i drift/saksbehandling. I tillegg er det en ansatt i 50% stilling, en ansatt i 30% stilling, en i 60% stilling og en i 45% stilling. En person i 100 % stilling saksbehandler søknader på kommunale bolig-søknader, startlån og bostøtte. Kontortilhørighet bak servicetorget.

Vesentlige endringer 2014:

Samhandlingsreformen trådte i kraft januar 2012. Det har gjort at avdeling for tjenesteplanlegging har endret rutiner både internt og med eksterne samarbeidspartnere. Tidligere var det 10 dager til å forberede utskrivning fra spesialisthelsetjeneste, nå er det 3 timer til å planlegge riktig tjeneste. Avgjørelser må fattes raskt, og alle må til en hver tid være oppdatert.

Overgangen har ikke gitt oss de store utfordringene når det gjelder behov for sykehjemsplass, som følge av god forberedelse og planlegging i forkant av iverksettelsen. Det har kun vært et fåtalls overliggdøgn på SUS. Den største bekymringen nå er at spesialisthelsetjeneste legges ned. RK er pr. nå ikke rustet til å ta over oppgavene.

Det gjelder spesielt rus/psykiatri, og rehabilitering.

Avdelingen har gjennomgått en tjenesteanalyse i samarbeid med IT-avdelingen i kommunen og fagutvikler. Resultat viser at det må betydelige endringer til, dersom krav/forventninger fra samarbeidspartnere skal kunne imøtekommes.

Antall saker til behandling har økt de siste årene. Forvaltningsrevisjonsrapport fra Rogaland revisjon viste bl.a. en økning av antall vedtak fra 100-300 i tidsrommet 2008-2013, knyttet til hjemmetjenester, dagsenter og korttidsopphold på sykehjemmet. Samme tendens er registrert i 2014.

P.g.a reduserte rammer og krav til effektivisering har det ikke vært mulig å øke bemanningen i 2014. Dette fører igjen til harde prioriteringer. Det er fokus på denne utfordringen fra tjenestesejef og den øvrige ledelse i Hopp.

Boligtjenesten

Avdelinger	Årsverk 2014
Avd. Sentrum, ansvar 345	12,96
Avd. Torset, ansvar 392, Vistnesveien Dagsenter	11,44
Avd. Dalen, ansvar 342	18,66
Avd. Nordheiå, ansvar 392	20,22
Sum boligtjenesten	63,39

Hovedoppgaver, viktigste tjenester:

- Nødvendig helsehjelp, Praktisk bistand - daglige gjøremål, Praktisk bistand – opplæring, Avlastning i Institusjon, Dagsenter / dagaktivitetstilbud

Beskrivelse:

Boligtjenesten har i 2014 gitt tjenester til 32 brukere.

- 20 av disse bor i døgnbemannet bofellesskap.
- 9 brukere får veiledning i i deres private hjem
- 2 brukere har avlastningstilbud på Torset
- 1 bruker hadde frem til september sitt tilbud i Stavanger kommune

Dagaktivitetstilbud/arbeid/skole:

- 11 brukere har hatt oppfølging i dagsenter-

tilbudet Vistnesveien dagsenter.

Kommentarer:

Ved årsavslutning for budsjett 2014 er det et samlet merforbruk på 523.756 kr. Følgende er hovedårsak til samlet merforbruket:

Avd. Sentrum (724.505):

- hadde fått lagt inn et budsjettkutt på 500.000 grunnet forventet ombygging og dermed effektivisering av driften. Ombyggingen ble besluttet ikke å være regningssvarende da utgiften for ville bli opp mot 1,5 mill og det er vedtatt at Sentrum skal rives, - akkurat når vites ikke pr dags dato.
- Utrykning på natt 213.000, - kr. Det er en forventet utgift da bruker som forårsaker mest utrykning har passert 67 år ikke lengre gir rett til refusjonskrav ressurskrevende tjenester. Det var ikke avsatt budsjettmidler til dette.

Avd. Dalen (-75.080):

- Bruker som det var kjøpt tilbud til i Stavanger ble september flyttet tilbake til Randaberg til avd. Dalen. Ressursbruken til ny bruker var mindre enn det tidligere bruker hadde. Reduksjon på 1,5 årsverk fra medio august endret forventet merforbruk til mindreforbruk i fht budsjett

Avd. Torset (254.136):

- Forventet merforbruk da det ikke er lagt inn full dekning på avlastningstilbud til en av brukerne da denne ved avlastning mottar ressurskrevende tjenester og utløser refusjons krav ved årets slutt.

Avd. Nordheiå (-379.805):

- Mindreforbruket skyldes at det er yngre brukere som reiser en del vekk med pårørende. Det betyr at det kan reduseres en god del med innleie ved ledige vakter. Leder har også gått inn i driften og dermed spart innleie av vikar. Hovedårsaken til at samlet forbruk ble mindre enn forventet er at det i avd. Dalen ble en reduksjon i bemanningsfaktoren tilsvarende ca 1,5 årsverk. Avd. Dalen lå i 2. tert.rapport med et merforbruk på 522.600 kr. Reduksjonen ble lagt fast inn i turnus fra medio august men ble delvis effektivert medio mai måned ved at det ble redusert innleie ved fravær samt at sommervikar-dekningsgraden langt på vei ble justert.

Ellers har det generell vært en ekstra bevisst holdning i alle avdelinger på å redusere innleie når det har vært faglig forsvarlig.

Nordheiå har i større grad anledning enn de andre avdelingene til å få til en vesentlig reduksjon i innleie på grunn av at brukerne er yngre og foreldrene tar de hjem på overnatting og ferieturer, men alle avdelinger har bidratt sterkt.

Sykefravær:

Sykefraværet tatt ut fra GAT for 2014 ligger for hele boligtjenesten på et snitt på 11,23 % (9,88 % i ELP), korttidsfravær i snitt står for 4,93 % av det totale fraværet og sykefravær over 16 dager står for 6,3 %.

Det er forskjell mellom ELP og Gat siden ELP ikke tar med helger og helligdager i statistikken.

OKTOBER

BILDET: I oktober feirte Fjellheim barnehage bursdag, 25 år etter at barnehagen åpnet dørene første gang, 26. oktober 1989. Lisbeth Idsø, på bildet med favnen full av barn, har vært i barnehagen hele tiden.

RANDABERG KOMMUNE

ÅRSMELDING 2014

SIDE 64

Vesentlige endringer fra 2013:

To brukere ble ferdig med videregående skole sommeren 2015. Det gis oppfølging i dagaktivitetstilbud til disse innenfor eksisterende bemanning.

Opprettelsen av Hopp medførte at det 1. november 2015 ble gjort en større endring i organisering av ledelsen inn mot tjenesten til voksne med psykisk utviklingshemning. Det ble opprettet et eget virksomhetsområde kalt Boligtjenesten med overordnet virksomhetslederstilling for hele tjenesteområdet. I de enkelte bofellesskap ble 30% av lederstillingene knyttet opp mot direkte brukerrettet drift.

Mål/utfordringer 2014	Tiltak/måloppnåelse
Ombygging avd. Sentrum, - ny personalbase for å få til en mer effektiv drift. Det er lagt inn kutt i budsjettet på 500.000 da det ble forventet en effektivitetsbesparing på 1- 1,5 årsverk.	Ombygging/utbygging ble anslått til en utgift på 1 – 1,5 mill. Siden avd. Sentrum er besluttet revet og det er usikkert hvilket år dette blir effektivt, ble det vurdert til ikke å være tilrådelig med investering av slik størrelse. Pengene er tilbakeført i budsjett 2015, - tatt fra reduksjon i bemanning i avd. Dalen, - intern rokering av eksisterende midler.
Manglende budsjett dekning for utrykning på natt tilknyttet bruker som har passert 67 år. Det er forventet et beløp på lønnsutgifter på ca 180.000 kr.	Bruker forårsaker fortsatt hovedvekten av utrykningen og kan ikke kreves refusjon for. Det er i budsjett 2015 lagt inn 150.000 kr. for å dekke denne forventede utgiften. Pengene er en intern rokering av midler fra avd. Dalen som hadde en reduksjon i bemanningen.
Økonomi oppnåelse er et fokus i alle avdelinger. Det må jobbes med større fokus og forståelse ut til de ansatte.	Jobbes kontinuerlig med dette. Ansatte gjøres bevisst på å redusere innleie dersom det er faglig forsvarlig samt være veldig påpasselig med overtidsbruk
Lite administrativ tid for hovedkontaktene etter at dagsenteret driftes av personalet fra boligene.	Ikke gjennomført i 2014 men det er gjort en kartlegging av behov fra lt-avd.
Kompetanseutvikling - Kartlegging - Felles strategisk styringsplan	Det er ikke ferdig utarbeidet, - 2014 har stått mye i endringens/omorganiseringens tid.
Generell fokus elektronisk verktøy - Gerica – fagsystem, dokumentasjon - Gat – elektronisk turnus/timeliste - Kvalitetslosen – HMS/ avviksbehandling m.m.	Det jobbes kontinuerlig med videreutvikling av dette.
Fokus på Tvang og makt, tvangsvedtak.	Det har vært jobbet målrettet med dette i flere boliger. Et enkeltvedtaks tilsyn i 2014 fra fylkesmannen avdekket ingen avvik.

Mål/utfordringer 2014	Tiltak/måloppnåelse
HMS – fokus primært med tanke på trykt arbeidsmiljø	Videreføring og internopplæring av TAM er gjennomført. Det er et eget TAM-team med deltakere fra alle boligene, holder felles fokus på dette.
Økte behov og individuelle tilrettelagte tilbud.	Det er ikke tilført nye ressurser i boligjenesten for å ivareta nye behov. Det er to brukere som har sluttet i videregående og får oppfølging innenfor eksisterende rammer. En bruker får tilbud ut fra boligen i stedet for dagsenteret. Det ble inngått kontrakt med Steindal gård januar 2014 for å ha en arena for mulig dagaktivitetstilbud, SFA og avlastning. SFA og avlastning ivaretas av Randaberg Ressurs- og avlastningssenter. Blir sporadisk brukt til dagaktivitetstilbud fra boligjenesten, - forskjellige brukerrelaterte grunner til at det ikke er kommet i faste rammer.
Videreutvikle dagens samdrift av Vistnesveien Dagsenter.	Har vært et fokus gjennom hele året å forbedre samarbeidet mellom avdelingene for å koordinere de beste tilbud for brukerne. Byr stadig på utfordringer da det er mange forskjellige ansatte som er inne å gi oppfølgingen i tilbudet.
Utbygging Torset – utsette innflytting til 2015 for å gjøre en innsparing i driftsutgifter.	Grunnet forsinkelse i bygging blir det ikke innflytting før våren 2015. Friske midler som var satt av til dette er tatt vekk for budsjett året 2015 for at HOPP skulle komme i budsjettbalanse.
Rekruttere/beholde. Vanskelig å få tak i vernepleiere, - to av bofellesskapene har lite vernepleierkompetanse, men leder i begge disse boligene er vernepleier.	Flere avdelinger tar nå mot vernepleierstudenter, - tenker dette også blir viktig i fortsettelsen for å skape et kjennskap og omdømme til Randaberg kommune.

Hjemmetjenesten

Avdelinger	Årsverk 2014
Avd. Hjemmesykepleie: Ansvar 346 Hjemmesykepleie, Hjemmehjelp, Kreftkoordinator, ledelse. Sum årsverk: 22,90 Aktivering for eldre og funksjonshemmede Dagsenter : Frivillighetskoordinator.Sum årsverk: 2,78	25,68
Avd. fysio og ergoterapi: Ansvar 346 Fysioterapi: 3,5 årsverk, Ergoterapi: 1,75 årsverk Hjelpemiddelformidling : 0,5 årsverk	5,75
Avd. Kjøkken : Ansvar 333	4,39
BPA – 3 kommunale ordninger	1,95
Sum årsverk Hjemmetjenesten	37,77
Avd. Psykisk helse og rus, ansvar 348	8,58

Antall årsverk har endret seg gjennom året pga diverse endringer. Derfor er det valgt å legge inn antall årsverk i slutten av 2014.

Beskrivelse:

Avdelingen yter følgende tjenester til innbyggere over 18 år:

Nødvendig helsehjelp, Praktisk bistand - daglige gjøremål og gjøremål, Dagsenter / dagaktivitetstilbud, Brukerstyrt personlig assistent (BPA), Omsorgslønn, Hverdagsrehabilitering, Hjelpemiddelformidling, Trygghetsalarmer, Fysioterapi, Ergoterapi, Kreftkoordinering \ palliativ sykepleie, Demensutredning, Syn og hørselskartlegginger.

Tjenesteyting i tall:

Antall brukere og vedtakstimer f.o.m. 010114 t.o.m. 311214:

Hjemmesykepleien	Hjemmesykepleie	Hjemmehjelp	Dagsenter	Trygghetsalarm
Antall brukere	160	92	24 pr uke	123
Antall vedtakstimer	1497	166		
Snitt alder	73	78	x	

Antall brukere og vedtakstimer en måned etter sammenslåing og etter åtte måneders samdrift.

Utvalgte KOSTRA-tall

KOSTRA Helse og oppvekst	Randaberg			Gj.snitt gr. 8	Gj.snitt Rogaland	Gj.snitt landet
	2012	2013	2014			
Hjemmetjenester				2014	2014	2014
PRIORITERING						
Andel hjtmottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over	28,2	25,3	18,3	16,1	11	12,4
DEKNINGSGRAD						
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 0-66 år	18	17	17	21	16	19
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 67-79 år.	52	59	52	68	62	68
Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 80 år og over.	321	311	286	333	317	326
UTDYPENDE TJENESTEINDIKATORER FOR INSTITUSJONER						
Andel hjemmeboere med høy timeinnsats	11,7	12,6	10,8	7,5	8,1	6,7
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 67 år og over	25,6	21,6	18,0	15,8	11,6	12,7
PRODUKTIVITET						
Korrigerte br driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner)	392 525	410 211	436 139	244 826	264 071	241 477

Kommentarer til KOSTRA-tallene

Som de utvalgte tallene i tabellen viser er andel hjemmeboende og mottakere av hjemmetjenester med omfattende tjenester markert høyere enn sammenlignbare kommuner. Dette medfører også at utgiftene til tjenestene er vesentlig høyere enn de samme kommunene for denne tjenesten

Selv om andel hjemmetjenestemottakere er redusert fra 2013 – 2014 er den fortsatt høyere enn sammenlignbare kommuner i Rogaland, på landsbasis og sammenlignbare kommuner.

Tidligere forvaltningsrevisjon (2011) og presentasjoner i politiske saker har analysert dette jevnlig. Det er også i b2015 et verbalt vedtak om en ny utredning av disse forhold. De foreliggende tallene er foreløpige tall som nylig er mottatt.

Dette sammen med at det fortsatt mangler tall fra fire av ti kommuner gjør at det er en usikkerhet i disse tallene.

Rådmannen antar at de endelige tallene vil vise samme tendens. Tidlig i høst, når de endelige tallene er analysert, vil rådmannen legge fram en politisk sak der dette forholdet blir klargjort.

" Som tallene viser er andelen hjemmeboende, og mottakere av hjemmetjenester med omfattende tjenester, høyere enn sammenlignbare kommuner.

Økonomi:

Ved årsavslutning for budsjett 2014 ligger det et samlet merforbruk på 195 000 kr.

	Avdeling	Regnskap	B2014	Avvik
333	Kjøkken	12701	12776	-12
346	Solhadle	26358	25156	-1201
348	Nyvoll	4905	5923	1018

Følgende er hovedområdene til merforbruk jf. budsjettet, som følge av lovhjemlet behov og vedtak:

BPA:	kr 1 300 000
Omsorgslønn :	kr 730 000
Medisinsk forbruksmateriell:	kr 180 000
Driftsbudsj. av tjeneste biler:	kr 270 000
Diverse andre poster	kr 130 000

Innsparinger: Innsparing ved vakanser/ sykemeldinger der dette har vært mulig.

Tiltak som er iverksatt etter sommeren og andre endringer som har påvirket budsjettet

- Utgiftsdekning fra helse Stavanger ift utdeling av LAR medikasjon + kr 300 000 kr
- Redusert innleie i sykemeldinger tilsvarende refusjon i 100% 18 uker
- Hverdagsrehabilitering er i gang - gode resultater hos to brukere
- Kaféen har vært drevet av frivillige lørdager – oppstart 041014 og ut året
- Vikarbyrå en stilling for å unngå overtid for fast ansatte i helgene.
- Begrenset innleie når der er studenter i avdelingen som har nødvendig kompetanse
- Kreftkoordinator/kreftsykepleier benyttes i flere «pleieoppdrag»
- Ledig tid hos hjemmehjelpere blir brukt til lettere pleieoppdrag
- Ansatt tre nye vikarer for å forebygge bruk av overtid – en er ufaglært

Personal:

Rekruttering: Det er fortsatt utfordrende å rekruttere til vikariater og helgestillinger.

Sykefravær: Avdelingen har hatt lite korttids

sykefravær. Det har vært langtidsfravær ifm graviditeter og operasjoner. Sykefraværet tatt ut fra GAT for 2014 ligger for hele Hjemmetjenesten på et snitt på 8,41%, korttidsfravær i snitt står for 3,51 % av det totale fraværet og sykefravær over 16 dager står for 4,9 %.

Vesentlige endringer fra 2013:

Omorganisering: Det ble gjennomført en omorganisering på huset Vardheim som tredde i kraft februar 2014. Den nye organiseringen skulle legge grunnlaget for en effektiv bruk av ressurser og sikre brukerne et helhetlig og kvalitetsmessig godt tilbud. Alle «hjemmetjenester» ut fra Vardheim kom under felles virksomhetsleder ledelse. Disse tjenester var hjemmesykepleie, hjemmehjelp, dagsenter for eldre, kjøkken, hjelpemiddelformidling, fysio og – ergoterapi.

Prioriteringer: Det er holdt et stort fokus på innholdet i tjenestene og utførelse. Det har i tillegg vært et fokus gjennom hele året å forbedre samarbeidet mellom avdelingene innen virksomheten for å koordinere de beste tilbud for brukerne. Dette har vært nødvendig for å kunne møte et økende behov for tjenester.

Kulturbygging: Det har pågått og pågår fortsatt et arbeid med en felles kultur blant tjenesteutøverne i hjemmesykepleien.

Kompetanse: Hverdagsrehabilitering er et langsiktig satsingsområde for å effektivisere driften. Det er ikke utarbeidet strategisk kompetanse plan. Det vil bli gjort i 2015.

Heldøgntjenester

Etter omorganisering er virksomheten organisert som:

- 1 enhet bestående av enhetsleder og 2 avdelinger med ledere med delegert ansvar (Vardheim og sykehjemmet/natt-tjenesten).

- 2 selvstendige avdelinger, der lederne var avdelingsledere med selvstendige ansvar for fag, personell og økonomi (Vistestølen og Vestre Goa/Nyvoll).

I årsmelding rapporteres det for avdelingene i virksomheten.

Organisering

Avdelinger	Årsverk 2014
Avd. Sykehjem, ansvar 332	21,38
Avd. Vestre Goa, ansvar 338	13,20
Avd. Vistestølen, ansvar 343	27,50
Avd. Vardheim, ansvar 344	16,50
Natt-tjenesten, ansvar 347	7,50
Sum	86,10

Sykehjem og natt-tjeneste: Nødvendig helsehjelp i form av korttidsopphold, avlastnings- og langtidsopphold i institusjon. Sykehjemmet hadde 21 behandlingssplasser i 2014. Nødvendig helsehjelp om natten til hjemmeboende, beboere i bofellesskap på Vardheim og pasienter på sykehjem.

Vestre Goa bofellesskap: Nødvendig helsehjelp og praktisk bistand/oppfølging til 8 personer med psykisk sykdom/rus-problematikk.

Tjenesten gis i 1 bofellesskap.

Vistestølen bofellesskap: Nødvendig helsehjelp og praktisk bistand/hjemmehjelp til 21 personer med demenssykdom. Tjenesten gis i 3 bofellesskap.

Vardheim bofellesskap: Nødvendig helsehjelp og praktisk bistand/hjelp til 24 personer med helsesvikt.

Tjenesten gis i 3 bofellesskap.

Kapasitet – totalt 74 heldøgns plasser.

- Sykehjemmet har disponert 21 sengeplasser. Det har vært god kapasitet til å ta imot alle som har hatt behov for opphold i sykehjem. Det var et gj.sn. belegg på 15,7 senger. 5 personer har langtidsopphold i sykehjem.

- Natttjenesten gir kommunedekkende helsetjenester om natten, og opplever høyt press på tjenesten.

- Vestre Goa har 8 leiligheter i 1 bofellesskap. Alle leiligheter er til enhver tid i bruk.

- Vistestølen bofellesskap har 21 leiligheter fordelt på 3 bofellesskap. Alle leiligh. er til enhver tid i bruk.

- Vardheim bofellesskap har 24 leiligh. på 3 bofellesskap. Alle leiligh. er til enhver tid i bruk.

- Vardheim bofellesskap har 24 leiligheter fordelt på 3 bofellesskap. Alle leiligheter er til enhver tid i bruk.

Legedekning:

Sykehjemmet: 12 timer pr. uke. Det tilsvarer 0,57 time pr. uke pr. pasient. Vistestølen: 7,5 timer pr. uke. Beboere på Vardheim og Vestre Goa går til egen fastlege.

Utvalgte KOSTRA-tall

KOSTRA Helse og oppvekst	Randaberg			Gj.snitt gr. 8	Gj.snitt Rogaland	Gj.snitt landet
	2012	2013	2014	2014	2014	2014
PRIORITERING						
Plasser i institusjon i prosent av mottakere av pleie- og omsjenester	9,4	9,8	10,6	14	18,7	18,5
Andel hjtj.mott med omfattende bistandsbehov, 80 år og over	28,2	25,3	18,3	16,4	11	12,4
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Tidsbegrenset opphold.	-	45,8	-	41,6	40	42,8
Andel brukere i inst som har omfattende bistandsbehov: Langt. opph	-	100	-	82,8	78,4	81,9
DEKNINGSGRAD						
Plasser i insti i % av innbyggere 80 år over	7,9	7,5	7,3	15,2	18,9	18,7
Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgnsbemanning	6,8	6,8	9,8	5,0	3,1	3,5
Andel plasser i inst og heldøgnsbemannet bolig i % av bef. 80+	32	30	34	27	30	29
Andel beboere i inst av antall plasser (belegg)	65,2	77,5	79,2	91,1	95,1	96,2
UTDYPENDE TJENESTEINDIKATORER FOR INSTITUSJONER						
Legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,4	1,15 *	1,5 *	0,46	0,58	0,51
Fysioterapitimer pr. uke pr. beboer i sykehjem	0,47	0,41	0,56	0,33	0,46	0,39
Andel pl. i enerom i pleie-omsorgsinstit.	100	100	100	95,1	94,4	0,39
PRODUKTIVITET/ ENHETSKOSTN KOMMUNALE INSTITUSJ.						
Utg pr beboerdøgn i inst	5918	5318	6597	3349	3483	3150
Brukerbetaling i institusjon i forhold til korrigerte brutto driftsutgifter	5	4,6	2,9	11,4	14,2	14,5

*Tallet som er oppgitt for legetimer pr. uke pr. beboer i sykehjem er feil. Det er registrert inn timer for fastlege på Vistestølen, disse timene skal ikke registreres på institusjon. Korrekt antall for 2013 og 2014 er 0,57 time.

Prioritering:

- Randaberg er en kommune med høy grad av hjemmebaserte tjenester og relativt få sykehjemsplasser. Dette har vært en bevisst prioritering i Randaberg kommune i mange år. Vi ser imidlertid en økning av andel plasser i institusjon i prosent av mottakere av pleie- og omsorgstjenester fra 2012 til 2014. Det er forenelig med forventet prognose for fremtidig behov. Randaberg har en relativt ung befolkning, og økningen i andel eldre som andre kommuner har sett en stund, vil også øke for Randaberg i årene fremover.

- KOSTRA-tall viser at andel hjemmetjenestemottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over, er høyere enn sammenlignbare kommuner. Det er 2 avdelinger med heldøgns-bemannet bofellesskap for eldre (Vårdheim og Vistestølen, totalt 45 plasser). Disse er registrert som mottakere av hjemmetjenester, de fleste av disse er over 80 år. Plass i bofellesskap med heldøgns-plasser erstatter i stor grad langtidsplasser i institusjon, og gjør at vi kan gi forsvarlige helse-

- tjenester selv med lav andel institusjonsplasser

- 100 % av brukerne på langtidsopphold har omfattende bistandsbehov, mens sammenlignbare kommuner har 82,8 %. Også korttidsplasser har større andel av brukerne omfattende behov (45,8 %), mens andre kommuner har 40-42,8 %. Dette er forenelig med Randaberg kommunes prioriteringer, der behandlingsplass i sykehjem er forbeholdt brukere som trenger omfattende helsehjelp og medisinsk oppfølging, både på tidsbegrenset opphold og langtidsopphold.

- RK prioriterer hjemmetjenester til de som kan få nødvendig helsehjelp i eget hjem og i bofellesskap.

Dekningsgrad:

- Det har vært god kapasitet perioden 2012-2014. Det har vært en forutsetning for å kunne ta imot pasienter fra SUS, og er også et gode for brukere som kommer fra eget hjem, som opplever å komme raskt inn på vurderingsopphold når det er nødvendig.

- Belegg på sykehjemsplasser er økende, men fortsatt godt under sammenlignbare kommuner og landsgjennomsnittet.

- Reduksjon av sykehjemssenger fra 2015 innebærer en reduksjon i antall plasser på 28,5 %, mens ledig kapasitet i 2013 er på 25 %.

Det betyr at vi må jobbe svært målrettet ift. alle som søker om/ trenger sykehjemsplass for å bruke ressursene riktig.

- Vi har en høyere andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgnsbemanning enn sammenlignbare kommuner, og det er forenelig med at vi har 45 plasser i bofellesskap, som i stor grad erstatter langtidsplasser i institusjon.

Utdypende tjenesteindikatorer for institusjoner:

- Sykehjemmet har siden 1994 hatt enerom til alle brukere.

- Antall legetime pr. beboer pr. uke er 0,57 time. Det er noe høyere enn kommunegruppe 8, men likt som landsgjennomsnittet. Vi ser at det til tider kan være behov for flere legetimer, p.g.a. at brukerne på sykehjem har omfattende medisinske behov.

- Antall timer fysioterapi er økende de siste årene pga. et økende behov.

Økonomi:

Ved årsavslutning for regnskap 2014 er det et samlet overforbruk på 5 millioner kr. Årsaker til overforbruket er dette:

Sykehjem:

Økte utgifter til medisinsk forbruksmaterieil og håndtering av smitteavfall pga. økte faglige utfordringer knyttet til pasienters medisinske behov. Store utgifter knyttet til bruk av vikarbyrå og oppbemanning av team rundt bruker deler av året.

Natt-tjeneste

Overtidsbetaling: Utgifter til sykepleier fra vikarbyrå. Vi hadde 2 ledige vikariat for sykepleier (1,4 årsverk), har vært lyst ut x 2 uten søkere. Vi er derfor nødt til å leie inn 1 vikar fra vikarbyrå inntil videre for å sikre sykepleierdekning alle netter.

Vestre Goa: Skjevheter i budsjett og regnskap i fordelingene mellom ansvar 338 og 348, slik at Vestre Goa står med et stort overforbruk og Nyvoll med underforbruk.

Vistestølen: Ekstra-innleie for å sikre faglig forsvarlighet rundet brukere med utagerende

utagerende atferd, tilsvarende ca. 3 årsverk høsten 2014. Høyt sykefravær, utløser økt vikarinnleie og overtid

Vardheim: Vi har hele året hatt et forventet overforbruk i fastlønn pga. at vi var budsjettert med for lav grunnbemanning (konsekvens av omorganisering feb-14). Overtid pga. flere langtidssykemeldte tidligere i år, og 10 ledige helgestillinger. Bruk av vikarbyrå første del av året pga. 3 ledige svangerskapsvikariat for sykepleier. Vi manglet 3 av 4,5 sykepleierårsverk, og var derfor nødt til å leie inn sykepleier fra vikarbyrå for å ivareta faglig forsvarlighet. Merkostnader knyttet til opprettelse av bofellesskap.

Tiltak for å redusere/reversere overforbruket fra 2014

Sykehjemmet:

- Unnlater å leie inn vikar i ledige stillinger og ved sykdom/ferieavvikling når driften tillater redusert bemanning
- Låner ut personell til andre avdelinger når driften tillater lavere bemanning

Natt-tjeneste:

- Har i løpet av høsten arbeidet aktivt for å ansette flere ringevikarer, og har nå flere vikarer tilgjengelig for ekstravakter, noe som reduserer overtidbruk og slitasje blant fast ansatte.
- Vi har jobbet aktivt for å rekruttere sykepleiere til 2 ledige vikariat(1,4 årsverk), og har klart å ansette 1 årsverk med virkning fra medio januar 2015.

Vestre Goa

- Korrigert ubalanse mellom ansvar 338 og 348 i budsjett 2015
  - Unnlater å leie inn vikar i ledige stillinger og ved sykdom/ferieavvikling når driften tillater det
- Vitestølen
- Redusert grunnbemanning, i hht. anbefalt norm for demensomsorg, fra september 2014
  - Arbeider kontinuerlig med rekruttering og ansettelse av vikar inn i ledige vikariat
  - Reduserer ekstra ressursbruk knyttet til team rundt bruker på institusjonsopphold (reduserer med 1,9 årsverk på natt fra desember).
  - Bruker, i den grad det er mulig, ressurser fra andre avdelinger inn i ekstrabemanning i team.

Vardheim:

- Har fra september full sykepleierdekning
- Har i løpet av høsten ansatt 4 nye medarbeidere til ledige helgestillinger
- Har ansatt 4 nye tilkallingsvikarer, vil redusere behov for å leie inn fast personell på overtid.

Sykefravær (rapport fra GAT):

Sykehjem/natt 4,8 %, Natt-tjeneste 10,56 %, Vestre Goa 1,45 %, Vitestølen 15,54 % og Vardheim 12 %.

Vesentlige endringer fra 2014

2014 har vært preget av omorganisering og ledelsesendring som ble effektivisert 1. oktober. Etter omorganisering er avdeling Vestre Goa og Vitestølen del av Virksomhet Heldøgns-tjenester.

Sykehjem/natt-tjeneste:

- Omorganisering på «Huset Vardheim», med endringer på lederstruktur og fordeling av personalressurser. Oppstart ny organisering fra januar 2014.
  - Natt-tjenesten er organisert under sykehjemmet.
  - Det er ansatt ny leder for sykehjemmet/natt-tjenesten fra februar 2014.
  - Avdelingsleder har gått over i stilling som virksomhetsleder for heldøgns-tjenester.
- 1 sykepleier har fullført videreutdanning kreftsykepleie (mai -14)
- Leder har fullført videreutdanning i palliasjon (mai -14)

Vestre Goa:

Stabil drift fra 2013 til 2014.

Vitestølen:

- Tilknyttet fast lege som kommer på fast tilsyn x 1 pr. uke. Det utgjør en stor kvalitetsforbedring for brukere som i stor grad er for syke til å oppsøke lege.
- Ansatt bioingeniør, som tar blodprøver x 1 pr. uke i bofellesskap

" Natt-tjenesten har i løpet av høsten (2014) arbeidet aktivt for å ansette flere ringevikarer.

- Reduksjon av grunnbemanning fra september for å imøtekomme økonomiske krav om å følge anbefalt norm for pleiefaktor for personer med demens. Reduksjon i bemanning gikk hovedsakelig på å fjerne ledige sykepleierstillinger
- Har lav sykepleierdekning pga. reduksjon i bemanning og manglende rekruttering til ledige stillinger

Vardheim:

- Gjennomført omorganisering «Huset Vardheim», som medførte å dele «gamle» avd. Vardheim til bofellesskap (nå avd. Vardheim) og hjemmesykepleie, dagsenter og hjemmehjelp over til avdeling hjemmetjenester (ansvar 346).
- Oppstart av nytt bofellesskap (Bo3) ved ombygging av fellesareal i2+3. et. i Torvmyrveien 4a. Avdelingen består nå av 3 bofellesskap med hhv. 7+7+10 leiligheter.
- Arbeidet i 2014 har vært preget av etablering av rutiner og stabilisering av personalgruppe etter intern omstilling på huset Vardheim.
- Bemanningssituasjonen endret seg merkbart etter omstilling hvor vi har en pleiefaktor på 0,76.
- Til tross for høyt arbeidspress, på grunn av lav bemanning i forhold til arbeidsoppgaver, opplever vi en økende trivsel både i personalgruppen og blant brukere.
- Det har vært positivt for brukerne som har fått opprettet bofellesskap i fellesareal. Vi ser at det har hatt positiv effekt på deres helse, funksjonsnivå og trivsel.

Vi ser blant annet at de fleste ønsker å delta på felles måltider, og sitter i fellesskap for å være sosiale med med-beboere og ansatte. Beboere som tidligere isolerte seg er nå mer sosiale.

Mål/utfordringer 2014	Tiltak/måloppnåelse
Organisering og omdisponering av ressurser for å imøtekomme faglige utfordringer knyttet til samhandlingsreformen. Det er stadig større sykepleiefaglige krav i alle avdelingene, det betyr at vi må organisere arbeidsfordeling hensiktsmessig.	Sykehjemmet - Fag-koordinator er ikke med i pleie 4 dager pr. uke. Hun har hovedansvar for pasientflyt og fokus på fag og kvalitet i daglig drift. Vardheim - 1 spl. i hvert bofellesskap har «fag-dag» x 1 pr. uke. Vistestølen - 1 spl. i hvert bofellesskap har «fagdag» x 1 pr. uke Spl. som har «fagdag» har hovedansvar for veiledning, planlegging og dokumentasjon i sin enhet, men tar også ansvar for hele avdelingen når det er behov for faglig støtte til andre enheter, møter og planlegging ift. nye pasienter
Kompetanseheving: Kompetanseutvikling - Kartlegging - Felles strategisk styringsplan	Sykehjem 1 spl. videreutdanning kreftsykepleie - 1 spl. videreutdanning palliasjon - 1 spl. holder på med fagstige i demensomsorg - 1 person har tatt fagbrev helsefag Vistestølen - 1 fagarbeider videreutdanning psykiatri - 10 personer har fullført Demensomsorgens ABC Det er ikke ferdig utarbeidet, - 2014 har stått mye i endringens/omorganiseringens tid.
Vanskelig å overholde økonomiske rammer, gjelder alle heldøgns-avdelinger.	Har ikke klart å overholde økonomiske rammer i 2014, men har klart å reversere en negativ utvikling i løpet av året.
Vi vil bevare og ha fokus på godt arbeidsmiljø og samarbeid mellom enhetene og andre avdelinger	Sykehjemmet og Vardheim arrangerer fagdag for alle ansatte x 1 pr. år, med spesielt fokus på psykososialt arbeidsmiljø. Medarbeidere gir uttrykk for godt arbeidsmiljø Vistestølen har opplevd stort arbeidspress siste del av 2014, og utfordringer knyttet til høyt sykefravær. Det er behov for å jobbe videre med arbeidsmiljø Ledere i hver avdeling har månedlig samarbeidsmøter med tillitsvalgt og verneombud. 4 ganger i året er det felles samarbeidsmøter for alle avdelingene.

Mål/utfordringer 2014	Tiltak/måloppnåelse
Samhandlingsreformen forsterker kravene ift. god sykepleie- og legekompetanse. Pasienter skrives tidligere ut fra sykehus, samt flere får behandling på sykehjem/egen bolig isteden for sykehus. Det er derfor svært viktig å beholde og rekruttere dyktig fagpersonell.	Sykehjem - Full sykepleierdekning Natt-tjenesten - Manglet ca. 0,4 årsv. sykepl., men har god margin ift. forsvarlighet Vardheim - Full sykepldekning i løpet av 2014 Vistestølen - Mangler 3 sykepleiere. Vestre Goa - God dekning psyk.spl/ miljøteapeuter

" Det har vært positivt for brukerne ... beboere som tidligere isolerte seg er nå mer sosiale.

DESEMBER

BILDET: Gry Sissel Nåden Eike (t.h.), fagarbeider kreftomsorg, og Inger Elin Myhre, sykepleier og fagkoordinator, var to av flere som jobbet julaften på sykehjemmet på Vardheim.

Skole

Innledning/økonomi

Skoletilbudet er forankret i Opplæringsloven og læreplanverket Kunnskapsløftet (K06).

Randabergskolen har to hovedsatsingsområder: Et godt læringsutbytte og et godt læringsmiljø. Disse satsingsområdene går over flere år og virksomhetsplanene for hvert år beskriver hvilke tiltak som settes inn for å nå målet som er beskrevet i kommuneplanen for Randaberg kommune.

Samla budsjett i 2014 var 133 342 000 kr.

Skolene får fordelt midler etter en fordelingsmodell som kommunen har brukt en del år. På rektormøtet gjennomgår en hvert år modellen for å sikre at det er en «rettferdig» fordeling mellom skolene.

Hvert år gjennomgås tallmaterieell og det vurderes om det er spesielle forhold ved den enkelte skole vi må tas hensyn til. Dersom det skjer store endringer fra et skoleår til neste skoleår på en skole, kan det være aktuelt å gjøre endringer mellom skolene midt i budsjettåret. Tall som da vurderes er elevantallet totalt, fordeling av barn på barne- og ungdomstrinn, elever med store behov for en-til-en-oppfølgning og elever som har krav på grunnleggende norskopplæring.

Samlet	R 2013	R 2014	B 2014	Avvik
Sum dr.innt.	-16 833	-20 415	-10 231	-10 184
Sum dr.utg.	149 552	153 443	143 573	9 869
Netto dr.utg.	132 719	133 027	133 342	-315

Se side 26 for flere tabeller.

Skolene oppsummert:

Randabergskolen ønsker gjennom tilpasset opplæring og varierte undervisningsmetoder å bidra til elevenes utvikling av fagkompetanse og grunnleggende ferdigheter innenfor rammene av skolens oppdrag og mandat. Skolene våre legger vekt på å utvikle selvstendige og ansvarsbevisste mennesker i et læringsmiljø som inspirerer,

motiverer og legger til rette for innsats. Skolene vil fremme et samspill som tar vare på et mangfoldig fellesskap, et medansvar for hverandre og fastholde et menneskesyn hvor alle har like stor verdi. Respekt-programmet er innført ved alle skolene i kommunen.

Skolene har et stabilt personale med god kompetanse. Sykefraværet i skole er lavt og det legges vekt på å ha et godt arbeidsmiljø både for elever og ansatte.

Voksenopplæringen

Bestod i 2014 av 0,8 lærerårsverk.

Voksenopplæringen har ansvar for:

- Opplæring på grunnskolen sitt område for voksne.
- Spesialundervisning etter lov.
- Norskopplæring språklige minoriteter.

Samlet	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Spesialundervisning	10	6	7	4	4	4	2
Norskopplæring	4	10	14	14	18*	11*	10
Årsverk	1,6	1,6	1,95	1,94	1,94		0,8

NAV Randaberg har ansvar for norskopplæring med samfunnskunnskap for voksne innvandrere i introduksjonsprogrammet. Denne tjenesten kjøpes fra Johannes Læringscenter. Skoleområdet har ansvar for voksenopplæring i forhold til opplæringslovens § 4A-1 (grunnskoleopplæring) og 4A-2 (spesialundervisning) for voksne. Det blir annonsert i Bygdebladet hver vår slik at de som har behov for slik opplæring kan søke på det. Søknadsskjema og informasjon om tilbudene ligger på kommunens nettside. Behov for voksenopplæring varierer fra år til år. En del personer har behov for oppfølging i enkelte perioder og de kan da få i sitt enkeltvedtak at de kan få hjelp i de periodene de har slike behov. Dette er en fleksibel og god ordning. I september 2013 gikk en av lærerne i voksenopplæringen av med AFP. Det er ikke tilsatt ny lærer i denne stillingen.

" Høsten 2014 ble det delt ut nye bærbare maskiner til alle ansatte og elever på 8. trinn.

Dette har sammenheng med at behovet for voksenopplæring er mindre og det er også behov for spesialkompetanse i enkelte tilfeller som en allmennlærer ikke har. I andre tilfeller svarer det seg verken økonomisk eller for den aktuelle søker å ha et tilbud hos oss med for eksempel en deltaker. Det er derfor mer hensiktsmessig å kjøpe tjenester fra Johannes læringscenter eller andre tilbydere som kan gi et bredere tilbud.

Ved ledig kapasitet tilbyr vi også arbeidsinnvandrere å kjøpe opplæring i form av kurs. En setter da sammen grupper med flere «elever» og kan på den måten gi tilpasset opplæring og rask progresjon.

Resultatene av disse kursene ser vi ved at flere av våre kursdeltakere oppnår god nok norskkunnskap raskt og kan dermed komme seg ut i jobb. Manglende norskkunnskap er en stor barriere i forhold til å få jobb.

Nøkkeltall om tjenesteområdet

Oversikt over antall elever 2008-2014 (per 1/10):

Samlet	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Harestad skole							
Elevtall	679	691	681	687	695	702	703
Barn på SFO	154	149	152	148	156	169	168
Grødem skole							
Elevtall	585	575	551	525	507	464	467
Barn på SFO	113	130	115	113	113	117	110
Goa skole							
Elevtall	334	334	327	334	325	319	312
Barn på SFO	73	74	86	86	91	81	82

GSI-tall:

Samlet	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Årsverk knyttet til undervisning	143	145	144	147	143	134	130
Elevtall	1598	1600	1559	1546	1532	1485	1482
Elever med enkeltvedtak	103	107	138	113	86	97	118
Elever som får morsmåls / tospråklig opplæring	42	25	28	32	39	25	35
Elever som får GNO	60	50	45	42	53	44	45
Barn i SFO	340	353	353	347	360	367	352

Elever utenfor kommunen:

	2011	2012	2013	2014
Elever fra Randaberg i private skoler utenom kommunen	28	26	24	51*
Elever fra Randaberg som er fosterhjemsplasserte i andre kommuner	10	12	13	15
Elever fra Randaberg som går på spesialskole i andre kommuner	2	4	4	4

* Tallet er nå det totale antall elever som står folkeregistret til Randaberg kommune, men som ikke går i Randabergskolen. Dette inneholder tall for elever som går på skole i utlandet eller private skoler som ikke rapporterer til, eller får tilskudd fra, staten.

Måloppnåelse i 2014

Randabergskolen utarbeider hvert år en virksomhetsplan som legges frem til politisk behandling før sommeren. Når virksomhetsplan for 2015/2016 legges fram, vil også en kort evaluering av planen for 2014/2015 gjøres. I årsmeldingen trekkes noen sentrale punkter fram.

I tillegg utarbeides det en tilstandsrapport for skole som blir politisk behandlet hvert år. Tilstandsrapporten for 2014 ligger på Randaberg kommunes hjemmesider under Politikk / Møtekalender styrer, råd og utvalg / Hovedutvalg for oppvekst og levekår og møte i HOL datert 3. desember 2014.

Læringsmiljø:

- Respektprogramperioden var slutt i 2012. Arbeidet med et godt og trygt læringsmiljø videreføres kontinuerlig. Skolene har fortsatt fokus på dette, noe som er i skolenes fokusområde.
- Fokus på tydelig ledelse på alle nivå har trygget elevene og bidratt til større grad av disiplin og ro i elevenes læringsmiljø. Alle nyutdannede har deltatt i veiledning for å hjelpe dem med

" Manglende norskkunnskap er en stor barriere i forhold til å få jobb.

raskt å komme inn i rollen som den autoritative voksne de skal være i møte med elevene.

- Alle skolene deltar i Trivselslederprogrammet og dette har bidratt til å gjøre friminutt og midt-time til positive og aktive perioder for elevene. Det har vært utfordrende å få elever på ungdomstrinnet motiverte til dette. Skolene vil fortsette med dette programmet og derfor må det legges vekt på å motivere elevene til å ta ansvar her.

- Nettregler og vettug bruk av sosiale medier er tema som tas opp på skolene hvert år.

Læringsresultater:

- Tidligere år har en sett fra resultatet på sentralt gitt eksamen at Randabergskolen har skilt seg ut fra nasjonal trend. Eksamenskarakterene har vært like eller bedre enn standpunkt-karakterene i Randaberg, noe som ikke er tilfelle nasjonalt. I 2014 ser en at resultatene for Randabergskolen er likere resultatene for resten av landet og Rogaland. Dette er positivt for våre elever som skal konkurrere med elever fra andre kommuner på videregående skoleplass. Resultatene følges opp også videre for å sikre at denne trenden holder seg.

- Alle skolene har hatt fokus på tidlig innsats – det at skolen setter i gang tiltak for å unngå at elever i utgangspunktet faller etter i skoleløpet. På ungdomstrinnet har en forberedt NyGIV, som er et prosjekt fra 2012 for oppfølging av de svakeste presterende elevene på 10. trinn og deres inntreden på videregående skole. På småskoletrinnet har en god lærertetthet, enten ved å ha små klasser eller flere pedagoger i klassene. Det er i tillegg styrkingsressurser på alle trinn slik at en kan trene på ulike tema/ha korte kurs eller på andre måter tilpasse opplæringen til elever. Skolene har tilgang til og bruker mange nettressurser som gjør at opplæringen kan være differensiert og variert.

- Alle skolene har veilederressurser som bistår lærerne i deres arbeid i klasserommet både i fag og på spes.ped.feltet.

- Skolene viderefører arbeidet med å redusere spesialundervisningen og heller bruke ressurser til tilpasset opplæringen. Dette gir en større fleksibilitet, bredere nedslagsfelt og mulighet for å tilpasse undervisningen også til de faglig sterke elevene. Alle skolene har hatt fokus på dette over flere år og kommunen har klart å få en nedgang i

antall elever med spesialundervisning.

For 2014 er trenden snudd og vi ser en økning i elever som får spesialundervisning. Dette er en utvikling som vi ikke vil ha og det er allerede gjort grep for å snu denne utviklingen igjen inn på rett spor. Fortsatt skiller kommunen seg ut fra andre kommuner med at vi har mange elever på småskoletrinnet som får spesialundervisning. Det er i tråd med tidlig innsats-satsingen og den fortsetter vi med. Målet er å ha færre elever på ungdomstrinnet som har behov for spesialundervisning på grunn av at de har fått hjelp på et tidligere tidspunkt.

Introbasen

- Antall elever på introbasen varierer fra år til år. Alder på elevene samt tidligere skolegang varierer også. Det som utfordrer mest er hjemmeskoledagen. Elevene på introbasen er på introbasen fire dager pr uke og så har de en hjemmeskoledag. Dette for å bli kjent med egen skole og klassekamerater. Denne dagen, spesielt den første tiden, er svært utfordrende å få til.

- Det er kommet innspill på organisering og innhold i arbeidet med opplæringen til elever som ikke kan norsk. Noen grep er alt tatt, men arbeidet blir videreført i 2015. Ting endrer seg og det er viktig at kommunen til enhver tid er opptatt av å finne den best mulige opplæringen for disse elevene.

IKT i skolen

- Målene for IT-planene på skolene er fulgt for 2014. Grødem skole og Harestad skole er samordnet til et felles IKT-system, der lærere og elever kan fritt bruke IKT-ressursene på tvers av skolene. Lærerne på Goa skole er lagt inn under IT-avdelingen i kommunen. IT-avdelingen i kommunen har brukt mye ressurser på å få ansatte på Goa skole over til sitt system.

- Høsten 2014 ble det delt ut nye bærbare maskiner til alle ansatte og elever på 8. trinn. Dette var første steg i kommunens satsing på 1-til-1 for alle elever på ungdomstrinnet. I forbindelse med 1-til-1-satsingen er Lesesenteret på UiS inne på 8. trinnene i Randabergskolen for å forske på hva som skjer i undervisningen og skolekulturen når elevene får tilgang til hver sin digitale enhet.

- Arbeidet i Randabergskolen fortsetter å få oppmerksomhet fra sentrale aktører nasjonalt (<http://www.iktogskole.no/?p=3476>).
- I 2014 ble det laget en IKT-plan for Randabergskolen, som ble vedtatt på rektormøtet i januar 2015.

Systemarbeid:

- Arbeidet med Kvalitetslosen videreføres. Det meste av skolens dokumenter er lagt inn og det gjøres et aktivt arbeid med å holde dokumentene oppdatert. Avviksmeldinger blir ført i losen og det gir større mulighet til å følge opp områder som ikke fungerer etter forutsetningene.
- Kvalitetssamtale gjennomføres mellom skoleleder og skolene hvert år, gjennomført første gang i 2010.
- Det er laget kvalitetsmelding også for 2014. Den er politisk behandlet og det er gjennomført et dialogmøte med politikerne i forkant av dette. Både skolene og politikerne gir positive tilbakemeldinger på dialogmøtet.
- I 2012 ble det skoleadministrative systemet Visma FLYT Skole innført på alle tre skolene. Skolene er enda svært positive til systemet og opplever det som et steg i rett retning. Et digitalt opptakssystem for SFO skulle være på plass i løpet av våren 2014, men kom først på plass etter jul 2014. System for utsending av SMS til elever, foresatte og ansatte i skolen er på plass og tatt i bruk. Sammen med Visma FLYT Skole har også ansatte i skolen og elever fått tilgang til FEIDE, noe som gjør elektronisk autentisering enklere på en rekke pedagogiske nettsteder.

Kompetanseplan:

- Tiltakene i kompetanseplanen er i stor grad gjennomført som planlagt. Fullstendig rapport gis i forbindelse med ny kompetanseplan for 2015/2016.

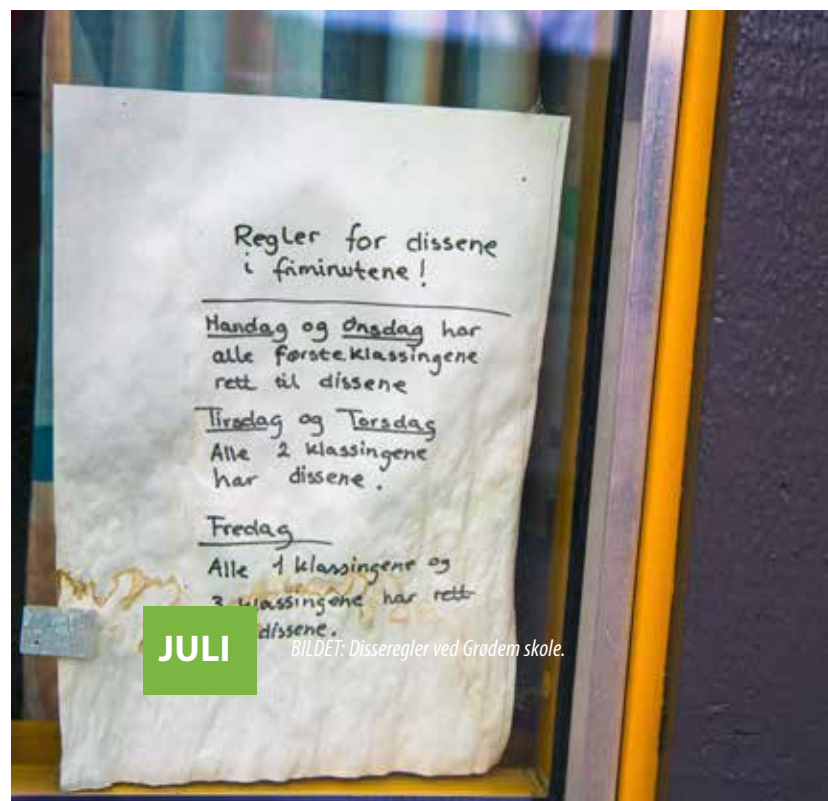
Planlegging av nye Harestad skole med kulturscene:

- Juni 2014 forprosjektet knyttet til nye Harestad skole ferdig. Plassering av nye Harestad skole på tomt er bestemt, og arkitekttegninger for indre og ytre bygningsmasse er bestemt.
- Høsten 2014 har vært brukt til detaljprosjektet.
- Detaljprosjektet skulle vært avsluttet til jul

2014, men har fortsatt litt ut i 2015. Detaljprosjektet slutføres i begynnelsen av 2015 og anbud legges ut våren 2015.

Ungdomstrinn i utvikling:

- Stortinget behandlet stortingsmeldinga om ungdomstrinnet Meld. St 22, Motivasjon- Mestring- Muligheter i januar 2012. På bakgrunn av denne meldingen er det utarbeidet en strategi for ungdomstrinnet. Strategien gjelder for fem år fra skoleåret 2012/2013 til 2016/2017. Tiltakene i strategien ble gjennomført fra skoleåret 2013/2014. Målet er at alle skoler med ungdomstrinn skal nås i løpet av strategiperioden.
- Randaberg kommune er med i 2. pulje i satsingen 2014/2015. Hensikten med satsingen er god praksisendring over tid og å utvikle skolen som lærende organisasjon, slik at alle ledere og ansatte kan samarbeide godt om å forbedre elevenes læring.
- Randaberg kommune har valgt lesing som et felles satsingsområde for skolene, da god lesekompetanse i alle fag er viktig for tilegnelse av kunnskap på ulike felt.
- Randaberg har i tillegg valgt å ta med barnetrinnet i satsingen.
- Satsingen finansieres av midler fra staten i tillegg til at kommunen har lagt inn egne midler i satsingen.
- Mer info om dette kommer i virksomhetsplanen for 2015/2016.

Utvalgte KOSTRA-tall

KOSTRA Skole	Randaberg			Gj.snitt gr. 8	Gj.snitt Rogaland	Gj.snitt landet
	2012	2013	2014	2014	2014	2014
PRIORITERING						
Netto drutg til grskole (202), i % av samlede netto driftsutgifter	25,4	24,1	23,7	21,5	20,4	18,4
Netto drutg til grskole (202), per innbygger	12 438	12 600	12 830	10 588	10 532	9 744
Netto drutg til SFO (215), per innbygger	75	68	25	130	192	211
DEKNINGSGRAD						
Andel elever i kommunens grsk av kommunens innb 6-15 år	97,6	98,0	96,5	96,6	94,9	95,9
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring	3,5	2,9	3,0	4,2	6,5	7,2
Andel elever i grunnskolen som får morsmålsopplæring	2,5	1,7	2,4	1,7	3,5	2,6
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	5,6	6,5	8,0	8,6	8,1	8,0
Andel elever i grskolen som får spesialundervisning, 1.-4. trinn	5,4	7,0	8,1	5,6	5,9	5,1
Andel elever i grunn-skolen som får spesundervisning, 5.-7. trinn	5,2	5,5	6,7	9,8	9,2	9,4
Andel elever i grunnskolen som får spesundervisning, 8.-10. trinn	6,4	6,8	9,0	11,3	9,9	10,5
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt	21,8	21,5	18,1	17,6	17,2	17,3
Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskys	4,4	4,7	3,7	23,3	12,7	22,1
PRODUKTIVITET/ENHETSKOSTNADER						
Korrigerte br drutg til grskolesektor (202, 215, 222, 223), per elev	103408	107789	112093	107288	106537	109945
UTDYPENDE TJENESTEINDIKATORER						
Elever per komm skole	511	497	494	236	263	224
Gjennnittlig gruppestørrelse, 1.-10. årstrinn	11,8	12,3	12,6	14	13,7	13,8
Gjennnittlig gruppestørrelse, 1.-4. årstrinn	10,8	12	12,4	13,8	13,3	13,6
Gjennnittlig gruppestørrelse, 5.-7. årstrinn	12,3	13,2	13,3	13,2	13,3	13,2
Gjennnittlig gruppestørrelse, 8.-10. årstrinn	12,6	11,8	12,1	15,1	14,5	14,4
Andel elever med direkte overgang fra grsk til vg opplæring	97,7	99,4	96,6	98,7	98,2	98
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng	38,4	41,1	40	..	40,3	40,4

Kommentar til KOSTRA-tallene

- Netto driftsutgifter til grunnskole og spesialskoler (202), i prosent av samlede netto driftsutgifter. Randaberg kommune har fortsatt en ung befolkning noe som betyr at større del av kommunebudsjettet går til skole når en fordeler det på antall personer i kommunen. Her skiller kommunen seg ut både i forhold til Rogaland, kommunegruppen og landet.
- Randaberg kommune har fokus på barn og unge og satser på skole. Det viser igjen i oversikten over driftsutgifter til grunnskolen.
- Br. dr.utg. til SFO (215), per kommunal og privat bruker. En del av personalet i SFO jobber også i skoletiden. Styringstiltak i SFO blir også til en viss grad ført på skolens budsjett. Det gjør at kostnader til skole er høyere enn det reelt er og kostnader til SFO lavere. Skolene får sine økninger og disponerer de etter behov.
- Andel elever som får spesialundervisning. Dette er kommentert tidligere og tallene for 2014 går i feil retning. Dette er et satsingsom-

råde i 2015 og det forventes å se en endring i kostratallene for 2015.

- Gruppestørrelse. Kommunen har en effektiv skoledrift. Lite ressurser går til administrering og det gir mulighet for tettere oppfølging av elevene og større mulighet til å ha gruppedeling i ulike fag. Når gruppene på ungdomstrinnet er såpass små er dette knyttet til hvordan tallet blir regnet ut - antall elevtimer / antall lærertimer. Det betyr at når kommunen har flere elever på ungdomstrinnet med full dekning (f.eks. i ATO) vil gruppestørrelsen synke markert – uten at undervisningsgruppene i praksis blir endret. I tillegg er det små ungdomstrinn på noen av skolene våre. Det medfører en høyere ressursbruk fordi elevene skal ha mulighet til å velge for eksempel 2. fremmedspråk og valgfag.
- Elever med direkte overgang til videregående skole. Her er det noen variasjoner fra år til år. Det er etablert gode rutiner for kontakt mellom grunnskolen og videregående skoler slik at årsaken til dette er kjent og det jobbes systematisk

for å følge opp de ungdommene dette gjelder.

- Grunnskolepoeng. Her er resultatene for 2014 fremdeles gode. Dette henger sammen med en mangeårig satsing for å få standpunktkarakterer

er og eksamenskarakterer til å harmonere bedre. Dette må vi følge opp videre og sikre at denne balansen holder seg.

SEPTEMBER

BILDET: Ordførermøte under Landsbykonferansen 2014. F.v. ordfører Mirjam Ydstebø i Kvitsøy kommune, professor Dag Jørund Lønning ved Høgskulen for landbruk og bygdeutvikling (som var en av foreleserne), Bjørn Kahrs, og Dagny Sunnanå Hausken, ordfører i Rennesøy kommune.

Nav Randaberg

Innledning/økonomi

NAV hadde 22 medarbeidere i 2014. Det var 12 ansatte i Randaberg kommune som utgjør 9,8 årsverk og 10 personer som var statlig ansatt som utgjør 10,3 årsverk.

Samlet	R 2013	R 2014	B 2014	Avvik
Sum dr.innt.	-5 293	-5 884	-5 736	-148
Sum dr.utg.	28 149	32 002	30 081	1 921
Netto dr.utg.	22 856	26 118	24 345	1 773

NAV hadde et merforbruk på 1 773 000 kr, dette skyldes:

- Det var større aktivitet i forhold til bosetting av flyktninger enn planlagt. Økningen i aktivitet utløser en økning i statlige tilskudd, men NAV sitt budsjett var ikke justert. I tillegg dekker NAV utgifter til enslige mindreårige som gjennomfører opplæring i regi av Johannes lærings-senter i Stavanger. Utgifter til dette har blitt belastet NAV uten at NAV har hatt budsjett til det. Fra 2016 vil NAV legge fram et forslag om å budsjettere for disse utgiftene
- Det var en økning i utgifter til sosiale boliger. HOL behandlet en sak om et boltilbud for bostedsløse i 2010. De var planlagt at inntil tre boliger skulle være på plass i løpet av sommer 2011, men disse var ikke innflytningsklar før oktober 2011. Inntil boliger var på plass hadde NAV utgifter med midlertidige boliger.

Viktige hendelser i 2014

Brakerundersøkelsen våren 2014

NAV ønsker å gi best mulig service til brukere, og kartlegger i en årlig brukerundersøkelsen hva NAV er gode på og hva NAV må bli bedre på. Formålet er å gi brukerne anledning til å gi tilbakemelding om NAV-kontoret og å få informasjon som brukes i utviklingen av de enkelte NAV-kontor. Spørsmålene dreier seg i hovedsak om hvordan bruker opplever service og tilgjengelighet ved sitt NAV kontor.

Randaberg viser framgang på alle spørsmål angående veiledning. Det er lagt vekt på kompetanse utvikling innen veiledning i den grønne

landsbyen.

I 2014 satte vi fokus på å øke kvaliteten på brukers aktivitetsplaner.

I Lov om arbeids- og velferdsforvaltningen § 14a (NAV-loven) fremgår det at brukere som har fått fastslått at de har et behov for innsats utover standardinnsats for å komme i arbeid og aktivitet, har rett til en aktivitetsplan. En aktivitetsplan er et resultat av en samhandlingsprosess mellom veileder og bruker. Bruker må gis mulighet til å reflektere over valgmulighetene og veileder må sjekke ut at relevant informasjon er gitt og forstått. Det er bruker som eier og skal gjennomføre planen.

For noen brukere vil en aktivitetsplan bare bestå av noen få oppfølgingspunkter, mens andre fortsatt vil kunne være usikre på individuelt mål og/eller egen gjennomføringsevne. Disse vil dermed trenge mer tid til avklaring. En forberedende aktivitet kan være kjøp av en avklaringstjeneste som framskaffer ytterligere informasjon om brukers muligheter.

I sammensatte saker kan det være nødvendig å lage enkle planer som innebærer behov for ytterligere veiledning, avklaring eller eventuelt arbeidsutprøving med tett oppfølging, små milepæler og mulighet for fleksibilitet. Når planprosessen blir omfattende er det viktig å ikke miste målet om arbeid av synet. Veileder må også være åpen for å justere planene fortløpende etter behov. I noen tilfeller må kanskje også hovedmålet revideres.

En kartlegging av planene som har blitt skrevet den siste tiden viser at NAV Randabergs medarbeidere har gjort noen solide, store framskritt i kvaliteten på arbeidet med aktivitetsplanene. Kartleggingen viser fremskritt på tre viktige områder. For det første har alle planene konkrete og individuelle yrkesmål. Dette er viktig for brukere fordi det beskriver hva tiltakene som settes i gang skal virke mot. For det andre er aktivitetene begrunnet med mål om arbeid. Dette gir selvfølgelig brukerne mye større nytteverdi av sin egen aktivitetsplan, når de lettere kan forstå hva som er grunnen til tiltak og aktivi-

viteter som er valgt. For det tredje, men kanskje alle viktigste er det tegn på at brukere er mer tydelig involvert i sin egen aktivitetsplanlegging enn tidligere. Dette kommer fram både i måten planene er skrevet på, og på hvilke tiltak som var tatt med i mange av planene.

Veiledningsplattformen:

I 2014 har NAV Randaberg jobbet med innføring av NAVs veiledningsplattformen.

Veiledningsplattformen er viktig for å kunne styrke ferdighetene i veiledning og samhandling med brukeren, som er et hovedgrep i NAV sin virksomhetsstrategi. Det er viktig at brukerne opplever at de eier sin egen sak, og at NAV er i stand til å veilede dem på en måte som gjør at de selv tar grep.

Prosjektmidler:

Fattigdom er et sammensatt problem, på samfunns- og individnivå. Ansvar for å bekjempe fattigdom er delt mellom flere sektorer og ulike forvaltningsnivåer. Kommunenes innsats i samarbeid med andre aktører, som frivillige organisasjoner, er en viktig forutsetning for å lykkes i arbeidet med å bekjempe fattigdom. Kommunen har ansvar for å samordne tiltak overfor barn og unge når de står i fare for å bli kasteballer mellom flere instanser som deler ansvaret.

Basert på ansvaret som er delegert til kommunene har Randaberg kommune søkt og fått prosjektmidler fra fylkesmannen for å arbeide med følgende prosjekter:

Prosjekt 1: Unge i arbeid.

Prosjekt 2: Utvikling og implementering av Handlingsplan mot barnefattigdom.

Prosjektene er i tråd med regjeringens handlingsplan mot fattigdom.

Arbeid er den viktigste strategien i bekjempelsen av fattigdom. Dette samsvarer med Arbeidslinja, NAV sine målsetninger, og er hovedoppgaven i begge prosjektene, bekjempelse av barnefattigdom, og i arbeid med ungdom.

NAV Randaberg erfarer at flere brukere under 25 år som ikke er i opplæring eller jobb, trenger

tettere oppfølging enn de får pr. i dag. De møter så store utfordringer i utdannelses- og yrkesforløpet at de underveis gir opp. Målgruppen er blant annet ungdom som velger bort videregående utdanning, eller avslutter denne før den er fullført. Disse ungdommene vil ofte stå langt fra arbeidslivet, og trenger støtte og motivasjon for å finne sin plass i yrkeslivet. Dette krever tettere oppfølging enn NAV tradisjonelt har tilbudt.

Dette innebærer hyppige treffpunkt, kontakt pr. telefon, sms og epost, og krever stor grad av tilgjengelighet av veileder. Prosjektet skal bidra til dette. I tillegg til disse to prosjektene har NAV kommet i gang med et samarbeidsprosjekt med Skole og Rogalandfylkeskommune. Målet med prosjektet er å øke antall ungdommer som gjennomføre videregående skole.

Samhandling:

I 2014 har vi jobbet med å øke kompetanse og sikre gode rutiner for samhandling med brukere og samarbeidspartnere. Vi har fortsatt gode samarbeidsrutinene med andre enheter i NAV, særlige forvaltningsenheter, kontaktsenter og NAVs markedsteam. I tillegg har vi fortsatt samarbeid med Stavanger kommune og lagt godt til rette for et tilbud til unge rusmisbrukere, K46, og et samarbeid om krisesentertilbud.

Kvalifiseringsprogrammet:

Satsing på kvalifiseringsprogrammet fortsatte i 2014. Her kan vi vise til gode resultater. I tillegg til full måloppnåelse i forhold til antall deltakere i programmet kan vi vise til gode resultater for deltakerne som avslutter programmet og kommer i ordinært arbeid, eller fortsetter med statlige finansiert kompetansetiltak. Målgruppen for programmet er personer med vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne – med ingen eller svært avgrensede rettigheter etter folketryktdloven. Grunnen til at en stor andel som avslutter programmet kommer i arbeid skyldes tett opp-

" Arbeid er den viktigste strategien i bekjempelse av fattigdom.

RANDABERG KOMMUNE

ÅRSMELDING 2014

SIDE 80

følging og et godt og tett samarbeid med næringslivet. NAV ser en økning i antall personer med gjeldsproblem og personer som trenger bistand til disponering av personlig økonomi. Disse sakene er tidkrevende, men det er viktig at arbeidet prioriteres da det har stor betydning for de personene som trenger denne hjelpen. NAV Randaberg har ansvar for drift av NAV kontoret på Kvitsøy. Kontoret betjenes én dag i uken.

Samlet stønad økt i forhold til 2014:
Utgifter til sosialhjelp øker total sett. Antall sosialhjelpsmottakere øker fra 248 i 2012 til 275 personer i 2013 og 293 personer i 2014. Gj.snittlig stønadslengde øker ikke, men er det

samme som i 2013. Antall sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer går ned fra 122 i 2013 til 121 i 2014. Fram til 2014 har vi sett en utvikling at det er flere brukere som får supplerende sosialhjelp over lengre tid. Det vil si at folketrygdytelsen er ikke stor nok til å dekke løpende utgifter til livsopphold. I 2014 har vi hatt en økning i arbeidsledighet, og vi ser at det er en økning i antall mottakere av sosialhjelp. Det er likevel positivt at det ikke er økning i gjennomsnittlig stønadslengde – det vil si perioden personene er avhengig av sosialhjelp. Det kan tyde på at NAV sin innsats og fokus på veiledning av disse personer gir resultater.

Utvalgte KOSTRA-tall

KOSTRA Nav Randaberg	Randaberg			Gj.snitt gr. 8	Gj.snitt Rogaland	Gj.snitt landet
	2012	2013	2014	2014	2014	2014
PRIORITERING						
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger	1 198	1 192	1 418	1 691	1 809	2 150
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år	2 025	2 008	2 364	2 807	2 933	3 488
Netto driftsutg. til råd, veiledning og sos.forebyggend arb. pr. innb, 20-66 år	554	558	485	1 169	902	1 275
Andel netto driftsutg. til råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	27,3	27,8	20,5	41,6	30,7	36,6
Netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr innbygger 20-66 år	1 316	1 378	1 821	1 334	1 521	1 668
Netto driftsutg. til tilbud til pers. med rusprobl. pr. innb. 20-66 år	155	73	58	304	511	545
DEKNINGSGRAD						
Sosialhjelpsmottakere	248	275	293	:	:	315
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere	2,4	2,6	2,8	:	:	2,6
PRODUKTIVITET/ENHETSKOSTNADER						
Brutto driftsutgifter pr. sosialhjelpsmottaker, i kroner	59 645	51 840	58 512	:	:	95 324
Brutto drutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker	39 335	36 287	42 116	:	:	41 816
Korrigerede driftsutgifter til sosialtjenesten pr. mottaker	16 077	13 636	14 635	:	:	44 287
Lønnsutgifter pr. sosialhjelpsmottaker, i kroner	13 363	10 855	11 962	:	:	35 765
UTDYPENDE TJENESTEINDIKATORER						
Samlet stønadssum (bidrag + lån)	9 543 756	9 759 420	12 058 198	11 052 054	17 676 090	13 170 675
Gjennomsnittlig utbetaling pr. stønadsmåned	6 966	6 416	7 494	:	:	..
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18-24 år	5,2	4,9	4,9	:	:	..
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 25-66 år	5,7	5,8	5,8	:	:	..
Sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 md eller mer	111	122	121	:	:	111
Andel mottakere med sosialhj som hovedinntektskilde	44,8	42,5	47,1	:	:	47,3
SOSIALTJENESTEN INKLUDERT SYSSELSETTINGSTILTAK						
Mott av kvalifiseringsst per 1000 innbyggere 20-66 år	2,3	1,6	1,9	:	:	..
Netto dr.utgifter til kvalifiseringsprogrammet per bruker	132	122	95	:	:	..
Andelen soshjmott 18-24 år, av innbyggerne 18-24 år						

SEPTEMBER

BILDET: Fra en av konkurransene i Landsbymesteren, som hvert år arrangeres sammen med Landsbykonferansen i Randaberg.

Tekniske tjenester

Innledning/økonomi

Samlet	R 2013	R 2014	B 2014	Avvik
Sum dr.innt.	-60 526	-64 772	-56 764	-8 008
Sum dr.utg.	86 755	86 929	79 477	7 452
Netto dr.utg.	26 229	22 158	22 713	-556

Økonomirapport fordelt på ansvar:

Ansvar	Beløp (1000)	Rev bud (1000)	Forbruk %	Avvik (1000)
352 Sum Boliger	3 324	6 477	51,32	3 153
440 Sum Vedlikehold-savdeling	-1	135	-1,06	137
441 Sum Renhold-savdeling	-7 628	-7 751	98,42	-122
480 Sum Teknisk drift	12 995	10 558	123,08	-2 437
481 Sum Prosjektledelse	13 468	13 293	101,31	-175
Tekniske tjenester	22 158	22 713	97,55	556

Kommentar til økonomi:

Tekniske tjenester har brukt 2,45 % mindre enn budsjett totalt sett, men oversikten for ansvarsområdene viser tydelig at dette skyldes et mindreforbruk ved teknisk drift. En av årsakene til dette er ubesatte stillinger, blant andre var avdelingslederstillingen ledig første halvår. Ellers vises det til selvkostområdene.

Også i 2014 har det blitt strammet inn på vedlikehold- og renholdsavdelingene, men til tross for dette ble resultatet negativt. En del av utgiftene i ansvar 440 er knyttet opp mot service- og vedlikeholdsavtaler for oppgaver som må utføres av andre, som for eksempel kontroll av heiser og internkontroll av svakstrømsanlegg. Disse tjenestene har vi rammeavtaler for.

Av overforbruket på 2,4 mill. kr i vedlikeholdsavdelingen står strømutgiftene for 1,6 mill. kr. Det er satt i gang arbeid med å kartlegge potensiell energisparing for de kommunale formålsbyggene.

Fra 2014 ble det igangsatt vakttjeneste for avdeling bygg & eiendom, på grunn av behov fra

brukere og de ansatte i avdelingen.

Tjenestene vann, avløp, slam og renovasjon er selvkostfinansierte. Det er gjennomført etterkalkyle, det vil si at faktiske utgifter og inntekter sammenstilles. Overskudd og underskudd skal fremføres; overskudd avsettes til bundne driftsfond som kan benyttes til å dekke utgifter til tjenesten i løpet av de neste årene og underskudd skal dekkes inn i løpet av de neste årene. Tidligere retningslinjer for beregning av selvkost, H-2140, er erstattet av nye i rundskriv H-3/14. Disse gjøres gjeldende fra og med 2015, men kommunen kan velge å benytte de på etterkalkylen for 2014. Det er gjort for selvkostområdene i Tekniske tjenester.

Resultat for 2014 er følgende for selvkosttjenestene:

Vann: Det er brukt mindre enn budsjettet for tjenesten vann, bl.a. mindre kjøp av vann og lønnskostnader. Inntektene fra vanngebyrer ble større enn budsjettet. Resultat for 2014 blir derfor overskudd, og det settes av til bundet fond. Det er tidligere fremført underskudd, men overskudd fra 2014 dekker dette og midler på fond.

Avløp: For tjenesten avløp er det brukt mindre midler enn budsjettet, og inntektene har vært høyere enn budsjettet. Etterkalkylen viser overskudd som avsettes til bundet driftsfond, noe som medfører økt fond.

Slam: For tjenesten slam (tømming av septiktanker) var det ved årsstart midler på fond, og det var budsjettet med bruk av fondsmidler. For 2014 ble det brukt fondsmidler.

Renovasjon: Renovasjonstjenesten har etter mange år med fremført underskudd midler på fond, og for 2014 var det budsjettet med avsetning til fond. Og resultatet viser høyere forbruk og inntekter nærmest som budsjettet gir et overskudd som settes av til fond.

" Av overforbruket på 2,4 mill. kr i vedlikeholdsavdelingen, står strømutgiftene for 1,6 millioner.

Organisering

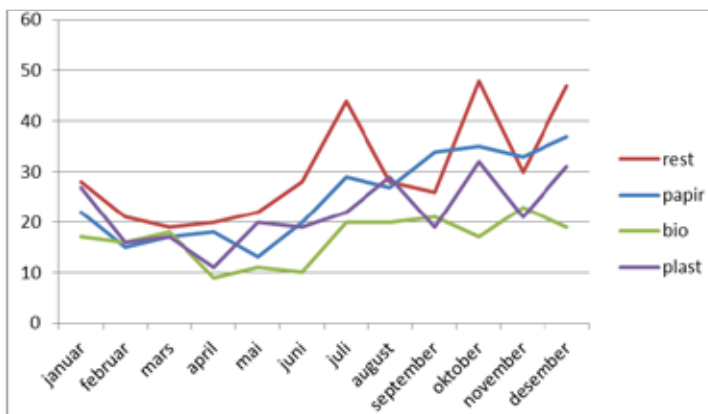
Avdelinger	Årsverk 2014	Ansvar
Avdeling Bygg og eiendom	34,5	<ul style="list-style-type: none"> • Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg og institusjoner • Renhold i kommunale bygg • Utleie, drift og vedlikehold av kommunale boliger • Utleie og drift av framleieboliger og næringslokaler
Avdeling Teknisk drift	21	<ul style="list-style-type: none"> • Forvaltning, drift og vedlikehold, prosjektering og oppfølging av anlegg innen fagområdene: <ul style="list-style-type: none"> o Kommunale vegger, gang- og sykkelveier o Anlegg for vannforsyning o Anlegg for avløpshåndtering o Renovasjonstjeneste for privathusholdninger o Fri- og grøntområder o Kommunale lekeplasser o Turveier o Utearealer ved skoler og kommunale barnehager • Prosjektoppfølgning ved utbygging av infrastruktur i nye boligområder. • Innspill til planer og utbygging-savtaler
Prosjekt-administrasjon	3	<ul style="list-style-type: none"> • Prosjektledelse/ -administrasjon for byggeprosjekter

Nøkkeltall

	2012	2013	2014
Areal kommunal bygningsmasse [m2]	65 000	65 000	65 000
Antall kommunale boliger [stk]	172	173	179
Antall framleieboliger [stk]	32	34	32
Antall leiekontrakter [stk]	220	210	224
Vannmengde [m3]	1 803 045	1 898 378	1 619 340
Avløpsmengde [m3]	960 950	969 443	872 039
Avfallsmengde totalt [tonn]*	3 005	2 967	3 113
Restavfall	896	870	977
Papiravfall	711	631	568
Våtorganisk avfall	1 133	1 118	1176
Plast	142	121	119
Glass/metall	123	117	114

* Nedgravde stasjoner tømmes av Renovasjonen IKS, mengdene fra disse er ikke veid.

Tabell under: Antall tømminger av nedgravde stasjoner i 2014, fordelt på fraksjon.

"Randaberg kommune eier totalt 65.000 m² kommunal bygningsmasse.

MARS

BILDET: Kunstutstilling i gangen utenfor kommunestyresalen på kommunehuset. Ordfører Bjørn Kahrs beundrer verkene.

Måloppnåelse

Tjeneste	Prosjekt-navn	Kommentarer om måloppnåelse/tiltak
Bygg	Ekstraordinært vedlikehold	Budsjettmidlene er i 2014 benyttet til flere prosjekter: Vardheim ombygging 4A (V4A) Eksisterende omsorgsboliger i 4A på Vardheim, skal få felles kjøkken, slik at det tilfredsstillende som bofellesskap. Arbeidet ble slutført i 2014. Skiftet tak over gymsal på Harestad skole. Ryggjaturveien 10 ble rehabilitert etter brann, og det ble også gjort rehabilitering utover det som var forsikrings sak.
Bygg	FDVU-system (Forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling)	Facilit ble tatt i bruk på sommeren 2013. Modul for utleie og FDV er i aktiv bruk. Systemet brukes til å registrere avvik, bestille oppdrag, håndtere planlagte vedlikeholdsrutiner, samt intern kontroll på de ulike bygg. Flere bygg ble lagt til systemet i 2014.
Bygg	Hovedplan bassenger	Det ble utført tilstandsvurdering av de kommunale svømmebassengene, rapporten benyttes som grunnlag til hovedplan for bassenger.
Bygg	Vedlikeholdsplan	Det er igangsatt utvendig kartlegging av kommunale bygg og boliger som grunnlag for vedlikeholdsplan. I utgangspunktet i 4-års perspektiv, men det endres til 10 år.
Bygg	Brann tekniske utbedringer	Brannvarslingsanlegg er oppgradert, hovedsakelig ved at de analoge anleggene er faset ut.
Bygg	Rehabilitering svømme hallen	Svømmehallen i Randaberghallen ble åpnet høsten 2014, og er tatt i bruk. Sluttrapport og økonomisk resultat behandles i starten av 2015.
Bygg	Landsbyhuset 59-N	Bygget er overlevert byggherre og tatt i bruk, offisiell åpning var 27. september 2013. Utbedring av mangler etter overtakelse er fulgt opp i 2014. Sluttrapport og økonomisk resultat behandles i starten av 2015.
Bygg	Sunnhetsgrenden (Vardheim)	Prosjektet skal tilrettelegge for fremtidens tjenesteutøvelse innen helse og omsorg i Randaberg. Prosjektet skal ivareta en rekke funksjoner på Vardheim-området, blant annet helsesenter, sykehjem, omsorgsboliger etc. Det er besluttet at 1.byggetrinn skal legges til området 4G parken og 2.byggetrinn på 4C (eksisterende sykehjem). De har pågått detaljprosj. i 2014, og det er planlagt ferdigstilt grunnlag våren 2015.
Bygg	Tilbygg Sande barnehage	Barnelaget «Nordlys» er lovet større lokaler for sine aktiviteter i Sande barnehage. Prosjektet skal innfri dette løftet med å utvide eksisterende lokaler med 15-20m2. Prosjektet ble ferdigstilt i 2014.
Bygg	Harestad skole og kulturscene	Videre befolkningsvekst i sentrumsområdet, blant annet gjennom utbyggingsområdet «sentrum øst», medfører behov for større skolekapasitet. Dette vil løses gjennom bygging av 1.byggetrinn av ny Harestad skole. Prosjektet inkluderer også en fullverdig kulturscene. Skisseprosjekt ble ferdigstilt i november 2013. Det har foregått prosjektering og prosjektarbeid med tanke på byggestart i 2015. Det er også utført grunnforhandlinger og planarbeid i 2014.

Tjeneste	Prosjekt-navn	Kommentarer om måloppnåelse/tiltak
Bygg	Tarzanskogen barnehage	Det skal gjennom prosjektet realiseres 6-avdelings barnehage, 2 barneboliger og ressurscenter for familier og barn med spesielle behov i «Tarzanskogen». Prosjektgruppe er etablert, der brukere er sterkt representert. Det er utarbeidet forprosjekt og detaljprosjektering er startet. Forslag til reguleringsplan er utarbeidet i tråd med forslag til område-reguleringsplan for sentrum øst.
Bygg	Påbygg 2.etg Randa-berg Arena	Det skal bygges lokaler til Barn og familie (BoF), skoleadministrasjon og PPT. Totalentreprenør er kontrahert og det er inngått avtale med IKS-et, og det er utført prosjekteringsarbeid. Planlagt oppstart og ferdigstilling i 2015.
Bygg	Nordheiå bofellesskap	Ved Nordheiå bofellesskap skal det bygges flere boenheter. Prosjektet ble beskrevet og prosjektert, og lyst ut som totalentreprise. Planlagt utførelse i 2015.
Bygg	Kommune-styresalen	Kommunestyresalen er pusset opp, universelt tilrettelagt og oppgradert data-teknisk. Det er også lagt til rette for flere representanter i kommunestyret.
Bygg	Kjøp utleieboliger	Det er kjøpt 1 leilighet for utleie til vanskeligstilte, og Jon Torbergssonsvei 9 er overtatt. I tillegg er det bygd to nye leiligheter i Ryggjatur og rehabilitert 2 kommunale leiligheter.
Bygg	Radon	Etter pålegg iht krav i strålevernforskriften av 01.01.2011 er det foretatt radonmåling i alle kommunens utleieboliger. Resultatet er lagt til grunn for utbedringer ved noen bygg, herunder Nordheiå bofellesskap.
Bygg	Nye leiligheter Torset	Torset består av 6 leiligheter for mennesker med psykisk utviklingshemming. Det planlegges utvidelse med 3 leiligheter og utbedret personalbase. Planlagt ferdigstillelse i desember 2014 ble forsinket med, ny ferdigstilling er vår 2015.
Bygg	Ryggjatur	For bedre utnyttelse av eiendoms-massen på bygget, ble det besluttet at fellesstuen skulle ombygges til 2 kommunale utleieboliger. Arbeidet er utført.
Vann og avløp	Sanering Sørli-bakken	Det er startet planlegging og prosjektering av rehabilitering av vann- og avløpsanlegget i Sørli-bakken. Planlagt oppstart av arbeid så snart planer er klare.
Vann og avløp	Vannledning Mekjarvikveien	Statens vegvesen bygger gang- og sykkelvei langs Mekjarvikveien, fra kryss med Harestadveien til kaien. Det kreves da at kommunens vannledning må legges i gs-veien. Anleggsarbeidet startet i 2014 og skal slutføres i 2015.
Vann og avløp	Sanering anlegg i Viste hageby	Prosjektering av deler av anlegget ble slutført i 2013, og det er utført arbeider i 2014. Samtidig gjennomføres det prosjektering for flere anlegg.

" Etter pålegg (strålevernforskriften) er det foretatt radonmåling i alle kommunens utleieboliger.

Tjeneste	Prosjektnavn	Kommentarer om måloppnåelse/tiltak
Vann og avløp	Sanering sentrum	Gjelder separering av avløpsvann og utskifting av vannledninger i sentrum. Det er satt i gang prosjekteringsarbeider for ledningsanlegg i Rådyrveien og Hareveien.
Tilrettelegging	Grødem terrasse	Det skal legges til rette for salg av tomter og utbygging i Rubinveien på Grødem. Avventer detaljreguleringsplan for tilkomstvei før veien skal opparbeides.
Tilrettelegging	Grødem gård, Grødem allé, Harestadvika boligfelt, Fjellheim/Fjellmoen, Valahaug, næringsområde Mekjarvik Nord	Områdene bygges ut i privat regi, tekniske tjenester bidrar til følgende: <ul style="list-style-type: none"> • innspill til reguleringsplaner • godkjenning av tekniske planer • bidra til utarbeidelse av utbygging-savtaler • overtakelse av tekniske anlegg
Park	Oppgradering lekeplasser	Det ble gjennomført oppgradering av flere kommunale lekeplasser i 2014.
Park	Rehabilitering utearealer barnehager	Oppgradering av uteområdene ved de kommunale barnehagene, i hovedsak lekeplassutstyr. Det er utført utbedringer i samråd med barnehagestyrene.
Park	Blomsterprogrammet	Omfatter beplantning i sentrum, torget, ved portalene og Goa skole. Ble utført som planlagt.
Park	Belysning tursti Endrestø-Viste	Det er utarbeidet belysningsplan, men budsjettmidler dekker ikke hele strekningen, budsjett er styrket for 2014. Det er søkt om spillemidler til anlegget. Anleggsarbeid startet i 2014.
Park	Turvei	Turvei fra Ryggveien over til Randa-berghallen ble etablert i samsvar med kommuneplanen.
Kommunale veier, g- og sykkelveier	Gang- og sykkelvei, Vistnesveien	Reguleringsplan er vedtatt, men påklaget. Detaljplaner er utarbeidet og grunnforhandlinger gjennomført, men det ble gjort noen justeringer i 2014. Vannledning skal skiftes ut samtidig. Byggearbeider avventer finansiering.
Kommunale veier, g- og sykkelveier	Gang- og sykkelvei langs Tungenesveien	Gjelder etablering av g/s-vei i henhold til kommuneplan. Reguleringsplan er vedtatt, og detaljplan er utarbeidet. Statens vegvesen er byggherre for prosjektet. Planlagt anleggsstart i 2014 er forskjøvet til 2015. Vann- og avløpsanlegg planlegges samtidig.
Kommunale veier, g- og sykkelveier	Asfaltering	Det ble utført asfaltering av kommunale veier og gang- og sykkelveier i 2014. Blant andre del av Torvmyrveien, og gang – og sykkelveier langs Kyrkjeveien og Kverneviksveien.
Renovasjon	Nedgravd stasjon Nordeia	Stasjonen ble etablert og tatt i bruk i 2014.
Renovasjon	Nedgravd stasjon for fritidsavfall	I forbindelse med gang- og sykkelvei til Tungenes er det regulert inn et nedgravd anlegg for avfall fra fritidsboliger. Denne er planlagt og bestilt.

Utvalgte KOSTRA-tall

KOSTRA Tekniske tjenester	Randaberg			Gj.snitt gr. 8	Gj.snitt Rogaland	Gj.snitt landet
	2012	2013	2014	2014	2014	2014
AVFALL OG RENOVASJON						
Finansiell dekningsgrad - avfall	122	110	103	98	83	92
Selvkostgrad	100	100	100	100	100	99
Gebyrinntekter per årsinnbygger (kommune)	902	967	920	:	:	:
Gebyrgrunnlag per årsinnbygger for kommunal avfallshåndtering (kommune)	736	880	896	..	..	..
Antall muligheter abonnenten har til å påvirke gebyret	..	4	4	3	2	2
Årsgebyr for avfallstj. (gjelder rapporteringsåret+1)	2 599	2 469	2 468	2 443	2 443	2 487
Levert til materialgjenvinning og biologisk behandling per innbygger (kommune)	212	218	201	:	:	:
Farlig avfall fra husholdningene levert til kommunale mottak per innbygger (kommune)	..	3	4	:	:	:
Andel levert til materialgjenvinning, biologisk behandling og energiutnyttelse	89	89	88	84	86	83
Andel levert til materialgjenv. inkl biologisk behandling	54	53	51	38	44	38
Andel levert til forbrenning	46	47	49	:	:	:
Antall hentinger av avfall som inneh. matavfall, pr år	26	26	32	31	28	36
Antall avfallstyper som det er lagt til rette for sortering av, enten hos abonnenten eller på sentralsorteringssanlegg (for materialgjenvinning)	..	3	3	5	5	6
Dager pr år med utvidet åpningstid for mottak av avfall	156	156	156	86	85	69
AVLØP						
Andel av husholdningsabonentene på avløp som har installert vannmåler	4	6	6	..	..	..
Årsgebyr for avløpstj (gjelder rapporteringsåret+1)	2 580	2 580	2 688	3 360	2 936	3 602
Tilknebyr avløp-én sats (gjelder rapporteringsåret+1)	..	4 440	4 440	..	..	..
Årsgebyr for septiktømming (gj. rapporteringsåret+1)	770	500	500	1338	1266	1470
Andel innbyggere tilkn. anlegg med kjemisk rensing	100,0	100,0	100,0	..	63,3	38,8
Andel innbyggere tilknyttet kap. 14 anlegg der renskrav ikke er oppfylt	..	100	100	..	92,5	63,3
Slamtørrstoff produsert per kubikkmeter avløpsvann	..	114	180	..	183	292
Andel slam disponert til jordforbedring i jordbruket	11	100	0	16	0	62
Andel slam disponert til jordforbedring på grøntarealer	65	0	0	10	0	5
Andel slam levert til jordprodusent	23	0	100	23	69	13
BOLIG						
Netto drutg til komm disponerte boliger per innb. i kr	-135	-474	41	-127	-186	-108
Netto driftsutgifter til boligformål pr innbygger i kroner	86,9	-235,3	506,6	-81,8	-84,0	18,1
Netto drutg, boligformål, i % av samlede netto drutg	0,2	-0,4	0,9	-0,2	-0,2	0,0
Br inv.utgifter til boligformål per innbygger i kroner	2 890	448	1 398	1 308	1 211	915
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere	20	20	20	17	16	20
Kommunalt eide boliger som andel av totalt antall kommunalt disp. boliger	84	83	85	74	87	78
Andel komm boliger som er tilgj. for rullestolbrukere	50	50	49	51	39	48
Brutto driftsutgifter per kommunalt disponert bolig	53 015	37 981	64 474	52 708	59 492	45 034
Herav: lønnsutgifter per eid kommunal bolig	3 465	3 831	4 781	9 042	5 275	6 451
FOREBYGGING BRANNER OG ANDRE ULYKKER						
Årsgebyr for feiing og tilsyn (gjelder rapportåret +1)	223	290	294	361	283	438
Antall bygningsbranner pr. 1000 innbyggere	0,5	0,5	0,6	0,7	0,6	0,7

SEPTEMBER

BILDET: Opplæring av nye BUK-representanter.

RANDABERG KOMMUNE

ÅRSMELDING 2014

SIDE 88

KOSTRA Tekniske tjenester	Randaberg			Gj.snitt gr. 8	Gj.snitt Rogaland	Gj.snitt landet
	2012	2013	2014	2014	2014	2014
Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere	1,9	2,5	1,6	..	1,9	2,2
Antall boligbranner pr. 1000 innbyggere	0,19	0,38	0,47	0,53	0,4	0,47
VANN						
Andel av befolkningen som er tilknyttet privat eller kommunalt vannverk	..	98,8	97,5	..	87,8	87,0
Andel av befolkningen som er tilknyttet kommunal vannforsyning	99,0	98,8	97,5	..	87	83,9
Andel av husholdningsabonnentene som har installert vannmåler	14	9	8	..	..	..
Gebyrinntekter per innbygger tilknyttet kommunal vannforsyning (kr/tilkn.innb)	741	795	1 024	..	1 120	..
Gebyrgrunnlag per innbygger tilknyttet kommunal vannforsyning (kr/tilkn.innb)	858	819	820	..	1 121	..
Gebyrgrunnlag per m3 (vannleveranse) (kr/m3)	4,9	4,44	..	..	6,58	..
Driftsutgifter per tilknyttet innbygger (kr/tilkn.innb)	711	675	651	..	873	..
Årsgebyr for vannforsyning (gjelder rapporteringsåret+1)	1 362	1 702	1 702	2 630	2 510	3 248
Tilknytningsgebyr vann - én sats (gjelder rapporteringsåret+1)	2 640	3 300	3 300	..	..	..
Gjennittlig årlig avbruddstid i vannforsyningen (totalt)	0,01	0,04	..	..	0,21	0,67
Andel fornyet ledningsnett, gjennnitt for siste tre år	3,34	1,89	..	..	0,54	0,63
Beregnet gjennnittsald for vannledn.nett med kjent alder	29	30	..	..	30	34
Andel ledningsnett med ukjent alder	8	6	..	..	10	9
Total vannleveranse (spesifikk totalleveranse) per tilkn. innbygger (m3/tilkn.innb/år)	175	184	..	..	170	172
SAMFERDSEL						
Netto driftsutgifter i kr pr. innbygger, samferdsel i alt	945	801	738	750	730	752
Netto drutg i kr pr. innbygger, komm. veier og gater	944	798	738	751	717	798
Netto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	228 326	193 372	173 044	104 506	100 756	105 261
Gang- og sykkelvei i km som er et kommunalt ansvar pr. 10 000 innb., konsern	24	24	28			
Andel kommunale veier og gater med fartsgrense 40 km/t eller lavere, konsern	93	93	100			
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	232 930	196 326	175 889	115 197	112 562	127 027
Brutto driftsutg. i kr pr. innbygger for komm. veier	963	810	750	863	787	963
Brutto drutg i kr pr. km kommunal vei og gate inkl. g/svei	147 294	124 147	105 533	..	..	..
Br drutg ekskl. avskrivn i kr pr. km kommunal vei og gate	153 256	110 047	91 644	87 853	83 744	97 702
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke	0	0	-4,4	25,1	11	35,2
Antall parkeringsplasser skiltet for forflytningshemmede pr. 10 000 innbygger	14	14	14	..	..	..
Antall utstedte parkeringstillatelser for forflytningshemmede pr. 10 000 innbygger	26	112	104	..	..	..

" Randaberg har 28 km gang- og sykkelvei.

Plan og forvaltning

Innledning/økonomi

Samlet	R 2013	R 2014	B 2014	Avvik
Sum dr.innt.	-5 396	-5 392	-3 835	-1 557
Sum dr.utg.	10 014	8 943	8 835	108
Netto dr.utg.	4 618	3 551	5 000	-1 449

Økonomirapport fordelt på ansvar:

Ansvar	Beløp (1000)	Rev bud (1000)	Forbruk %	Avvik (1000)
400 Sum Plan og forvaltning	2 008	3 384	59,31	1 377
420 Sum Oppmåling	531	690	76,97	159
430 Sum Byggesaksforv.	179	104	171,49	-75
460 Sum Jordbruk	833	821	101,47	-12
42 Plan og forvaltning	3 551	5 000	71,01	1 449

Kommentar til økonomi

Tjenesteområdet har et totalt underforbruk på ca. 1,5 mill. kr, der (total) lønn utgjør ca. 1.4 mill. kr. Dette skyldes at lønnskostnadene for arealplanleggerne i år har blitt ført på de kommunale prosjektene/planene de er knyttet til - dvs. at når kommunen utarbeider egne planer, så føres lønnskostnadene på prosjektet/planen som om tjenesten ble kjøpt eksternt. Prosjektregnskapet viser da kommunens totale kostnad. Underforbruket må ses i sammenheng med overforbruket i kapitalregnskapet på ca. 960.000 kr. "Fellesutgifter" budsjetteres på ansvar 400 tjeneste 1200 (400/1200), men regnskapsføres der de brukes. Dette medfører underforbruk på 400/1200 og overforbruk på de andre ansvars- og tjenesteområdene.

Plan (400) fikk inn ca. 80 % av budsjetterte gebyrinntekter, totalt ca. 570.000 kr.

Oppmåling (420) hadde ca. 106 % mer i driftsinntekter enn budsjettert. Utgiftene til kjøp av tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon, var ca. 4 ganger høyere enn revidert budsjett pga. feilbudsjettering. Øvrige utgifter var tilnærmet lik revidert budsjett. På grunn av flere mottatte søknader og bestillinger for oppmålingsforretninger enn budsjettert, ligger regnskapet over budsjettet både på inntekter og kjøp av tjenester fra andre.

Byggesak (430) hadde ca. 180.000 kr (ca. 8 %) mer i inntekter (byggesaksgebyr) enn budsjettert. Avviket vurderes som en normal variasjon, og har ikke spesielle årsaker. Det var overforbruk på kjøp av varer og tjenester, fordi denne posten er noe underbudsjettert. Lønnsutgiftene er som budsjettert. Fordi regnskapet gir et resultat som er litt dårligere enn revidert budsjett, er det ikke foretatt avsetning på gebyrsvingningsfond.

Driften på jordbruk (460) er i tråd med budsjettet. Gebyrsatsene for saksbehandling etter jordloven og konsesjonsloven fastsettes av departementet i sentrale forskrifter.

Se flere tabeller på side 27.

Etter kalkyle selvkost:

Samlet sett dekkes 97,3 % av de direkte kostnadene via gebyrinntektene. Når de indirekte kostnadene legges til, reduseres dette til 81,5 %. Plan: De direkte driftskostnadene er dekket med god margin (145,2 %), men når også de indirekte kostnadene legges til, reduseres dette til 93,3 %. Behandlingsgebyret blir fakturert etter første gangs behandlingen. Når en plansak blir behandlet på nyåret, vil tidsbruken bli «utgiftsført» år før inntekten. Dersom antall private planer varierer sterkt fra år til år, vil balansen i selvkostregnskapet variere forholdsvis mye fra ett år til ett annet. Dette vil normalt sett jevne seg ut innenfor hver selvkostperiode.

Tabell. Selvkost:

Etterkalkyle selvkost 2014	Regplaner	Bygge- eierseksj.- sak	Kart - opp- måling	Totalt
Gebyrinntekter	568 606	2 483 206	1 619 275	4 671 087
Øvrige driftsinntekter	14 937	46 360	58 625	119 922
Driftsinntekter	583 543	2 529 566	1 677 900	4 791 009
Direkte driftsutgifter	401 778	2 730 734	1 788 992	4 921 504
Indirekte netto driftsutgifter	222 682	620 128	112 247	955 057
Indirekte avskrivningskostn	523	1 718	204	2 445
Indir kalkulat rente (2,68 %)	299	883	156	1 338
Driftskostnader	625 282	3 353 463	1 901 599	5 880 344
+ Tilskudd/subsidiering	-41 739	-823 897	-223 699	-1 089 335
Resultat	0	0	0	0
Kostnadsdekning i % (alle)	93,3 %	75,4 %	88,2 %	81,5 %
Kostn dekn i % (dir. dr.utg.)	145,2 %	92,6 %	93,8 %	97,3 %
-/+ Bruk av/avs til selvkfond	0	0	0	0
+/- Kalkulert renteinnt/-kostnad selvkfond (2,68 %)	0	0	0	0
Selvkostfond 31.12	0	0	0	0

Prosjektregnskap

Prosjektnr.	Prosjektnavn	Disponi- belt 2014	Medgått 2014	Finansiert i prosjektet	Ubrukt/ merforbruk	Videreført neste års budsjett
4062	Ny kartlegging	135	-		135	135
4281	Områdeplan for Dusavik	-	40		-40	
4289	Utvidelse av Goaveien	-	92		-92	
4294	KDP Harestad	-	223		-223	
4295	Detaljplan Vistestølen	-	44		-44	
4300	Reg.plan Rdb sentrum	-	369		-369	
4301	Reg.plan Rdb sentrum Nord	-	330		-330	
4302	Reg.plan Mekjarvik Sør	-	177		-177	
4303	Utvikling Ryggstranden båthavn	-	13		-13	
4304	Områdereg. R.berg sentrum øst	-	1 520		-1 520	
4310	Områdeplaner	1 865	-		1 865	
5017	Parkering, Randaberg stadion	-	16		-16	
	Sum	2 000	2 824		-824	135

Som tabellen over viser, er utgiftene i hovedsak knyttet til områderegulering Randaberg sentrum øst med en utgift på ca. 1.500.000 kr.

Utgiftene til områdeplanene Randaberg sentrum (delfelt S5) og Randaberg sentrum nord er i hovedsak en kombinasjon av eksterne konsulent-utgifter og egne lønnsutgifter. Områdeplan for

Mekjarvik sør og kommunedelplan for Harestad er i hovedsak egne lønnsutgifter.

Organisering

Plan og forvaltning besto i 2014 av følgende avdelinger (se tabell under):

Avd	Årsverk	Arbeidsområde
Plan og forvaltning	5,00	<ul style="list-style-type: none"> • Administrasjon, ledelse og økonomi • Saksbehandling etter plan- og bygningsloven, plandelen • Veiledning og informasjon knyttet til arealplansaker • Prosjektledelse for kommunale arealplaner • Medvirkning i inter- og fylkeskommunal arealplanlegging • Overordnet miljø- og naturforvaltningsansvar • Planregister • EUs vanddirektiv • Beredskap • Miljørettet helsevern og folkehelse • Universell utforming
Byggesak og oppmåling	4,50	<ul style="list-style-type: none"> • Saksbehandling etter plan- og bygningsloven, byggesaksdelen • Tilsyn og ulovlighetsoppfølging knyttet til byggesaker • Veiledning og informasjon knyttet til byggesaker • Byggesaks- og oppmålingsarkivet • Arbeid etter matrikkeloven, som eiendomsdelinger, oppmålingsforr og grensepåvisninger • Førning av matrikkelen (eiendommer og bygninger) • Vedlikehold og drift av kommunens digitale kartverk • Oppfølging av tjproduksjon som er komm ansvar, men utført av privat firma (Matricula AS). • Vedlikehold og drift av databasene for kommunale avgifter og eiendomsskatt (KomTek)
Landbruk	1,50	<ul style="list-style-type: none"> • Saksbehandling, godkjenning og kontroll av overføringer til landbruksnæringen. • Utøve komm oppg i saker etter jordlov, konsesjonslov, odelslov, andre lover forskrifter • Aktiv medvirkning i næringsutvikling, natur- og miljøforvaltning, vannforvaltning, arealforvaltning og flerbruk av kulturlandskapet. • Sekretariat for viltforvaltningen.

Utfordringer, mål	Kommentarer om måloppnåelse/tiltak
PLAN OG FORVALTNING	
Generelt	Ved årsslutt var 19 planer registrert som «aktive» planer. Tre planer er registrert som «sovende» pga. ulike avklaringer. I tillegg kommer fire regionale planer der vi inngår i arbeidsgrupper og gir høringsuttalelser. Kommunens egne planer utarbeides i en kombinasjon av egenproduksjon og kjøpte tjenester.
Interkommunal og fylkeskommunal arealplanlegging	Reduksjon av privatbilismen og styrking av kollektivløsninger er et sentralt tema i forbindelse med transportplanarbeidet. Deltaker i regional sykkelgruppe ledet av Statens vegvesen. Fylkeskommunen har følgende regionale planer under arbeid: Massehåndtering på Jæren, Sjøareal, Vannforvaltning og Friluftsliv og naturforvaltning. Kommunen deltar i arbeidsgrupper og gir høringsuttalelser.
Komm. og regional arealplanlegging. Saksbeh av private detaljplaner	Fire områdereguleringer er under arbeid. Områderegulering for Randaberg sentrum øst har krevd store interne ressurser også i år. De offentlige (kommunale og regionale) detaljreguleringene er i all vesentlig grad enten vegplaner eller offentlig bebyggelse. I underkant av halvparten av detaljreguleringene som er registrert i kommunen, er private plansaker og da i hovedsak boligutbygging. Følgende reguleringsplaner ble vedtatt i løpet av 2014: Detaljregulering – golfbane på Tunge Detaljregulering – trafikksikring krysset Goaveien / Kyrkjeveien Detaljregulering – Grødemveien 93. Detaljregulering – Ekornveien 20 Planene medførte en omdisponert av 23 daa dyrka og 6,5 daa dyrkbar jord. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid av private planer var 329 dager. Følgende reguleringsplaner ble lagt ut til offentlig ettersyn i løpet av 2014: Detaljregulering - Valahaug Detaljregulering - Goavika småbåthavn Områderegulering – Randaberg sentrum øst Regionale myndigheter fremmet totalt seks innsigelser til to av planene; Randaberg sentrum øst (5) og Goavika småbåthavn (1).
Kommuneplan	Kulturminneplan, universell utforming, folkehelseforum. Kommuneplanutvalget vedtok oppstart av kommuneplanrulleringen i desember. Kommunen har samarbeid med nabokommunene Sola, Sandnes og Stavanger på kommuneplannivå. Det arrangeres to felles formannskapsmøter per år.
Universell utforming	Kommunen deltar i KS sitt nettverk for universell utforming sammen med 11 andre kommuner fra hele landet. Hensikten med nettverket er å komme fram til gode praktiske løsninger for tilgjengelighet.
Beredskap	Kommunen har et samarbeid med Sandnes, Sola og Stavanger om beredskap. Her ser en på hvordan en best mulig kan koordinere sine ressurser under hendelser som berører flere kommuner.
Digitalt plandialog	Digital plandialog, via Smart-kommune samarbeidet, er etablert. Integrasjon mot sak/arkiv gjennomført i forbindelse med oppgradering til ESA8.
Barnetråkkregistrering	Er gjennomført. Sak med orientering om arbeidet ble lagt fram vinter 2014. Info fra registreringene inngår i kommunens startpakke (plansaker).

Utfordringer, mål	Kommentarer om måloppnåelse/tiltak
Miljø- og naturforvaltning	Tverrfag arbeidsgruppe som arbeider med disse spørsmålene / problemstillingene.
EUs vanddirektiv	Vanddirektivet pålegger kommunene å delta i utarbeidelse av forvaltningsplan for vannressursene i kommunen. Her skal også det marine aspektet inn. Forslag (høringsuttalelse) til forvaltningsplanen med tiltaksprogram ble behandlet i HNK og KPU i desember. Vedtatt plan forventes i 2015.
Rutiner	Rutiner legges fortløpende inn i "Kvalitetssloven" etter hvert som de ferdigstilles. Arbeidet vil bli videreført i 2015.
Ansatte	Avdelingen ble styrket med en ny arealplanlegger fra i sommer (tjenesteområdet fikk tilført 0,2 årsverk).
Kurs	Ingen større kurs og etterutdanning er gjennomført.
BYGGESAK OG OPPMÅLING	
Generelt	2014 var et «normalår» angående antall motatte søknader etter plan- og bygningsloven. Nybygg av boliger gjelder Vestre Goa og private mindre felt på Øvre Grødem (Skiftesvikveien) og Nedre Grødem (Stølsbrotet). Aktiviteten innen fortetting, riving og nybygging har vært normal. Aktiviteten innen fortetting, riving og nybygging har vært normal. Aktiviteten innen delingssaker har vært høyere enn normalt.
eByggWeb	Gjennom Smartkommune-samarbeidet er det utviklet og testet innsynsløsning for byggesaker i nettportalen http://geoinnsyn.nois.no/smart/ . Kommunene i Smartkommunesamarbeidet vil i 2015 fortløpende knytte seg til innsynsløsningen. Det arbeides også med andre nettløsninger innenfor byggesak, bl.a. med en erstatning for ByggSøk.
Eiendomsskatt	Arbeidet knyttet til eiendomsskatt har blitt utført som planlagt.
Utbygginger	Feltutbygging for boligområdet i Skiftesvikveien har blitt igangsatt. Utbyggingen på Vestre Goa og Nedre Grødem (Stølsbrotet og Fjellprydveien) er i ferd med å bli ferdigstilt, men noen boliger i Stølsbrotet og det siste boligblokkfeltet på Vestre Goa er ennå ikke påbegynt. Det har vært normal aktivitet knyttet til næringsbygg. Det er ferdigstilt 111 nye boenheter (14 i 2013). Det er gitt byggetillatelse for 75 nye boenheter (187 i 2013), hvor 18 av disse boenhetene er leiligheter i boligblokker.
Saksbehandling etter plan- og bygningsloven	287 delegerte vedtak (287 også i 2013). Gjennomsnittlig saksbehandlingstid har vært 24 kalenderdager for saker med 3 ukers frist og 42 kalenderdager for saker med 12 ukers frist. HNK behandlet 14 saker (18 i 2013) - 12 klagesaker (8 forskjellige saker) og 2 orienteringssaker.
Saksbehandling etter matrikkelloven	Matricula AS utfører alle oppmålingstjenester for Randaberg kommune. Oppmålingsenheten er saksansvarlig for alle oppmålingstjenestene, og samarbeidet med Matricula AS fungerer svært effektivt og godt.
Rutiner	Arbeidet med "Kvalitetssloven" er påbegynt, men er kommet kortere enn forventet.
Ansatte	Det har ikke skjedd endringer i 2014.
Kurs	Kurs arrangert av Norkart/Geoservice er gjennomført.

Utfordringer, mål	Kommentarer om måloppnåelse/tiltak
LANDBRUK	
Generelt	Arbeidet går stort sett som normalt.
Biologisk mangfold, natur- og miljøforvaltning	Oppgavene vil øke fremover. I 2014 har det vært mye fokus på vannforvaltning. Forslag (høringsuttalelse) til forvaltningsplan for Jæren vannområde med tilhørende tiltaksprogram ble behandlet i HNK og KPU i desember. Det har vært jobbet med å finne lokale tiltak for å redusere avrenning av jord og næringsstoffer fra landbruket. Spesielt har en sett på dette i forhold til Hålandsvatnet. Hålandsvatnet er med i overvåkningsprogrammet i Jæren vannområde. Det er stadig økende fokus på biologisk mangfold og de mange artene som er i ferd med å forsvinne. Det er gjennomført en ny naturtypekartlegging av kommunen. Resultatet er tilgjengelig i Temakart Rogaland. http://www.temakart-rogaland.no/default.aspx?gui=1&lang=3
Kvalitetsloven	Arbeidet med gjennomgang av rutiner, maler og saksgang er igangsatt
Oppdatering av AR5	Skog- og Landskap, i samarbeid med kommunen, gjennomført i 2012 2.gangs periodisk ajourhold, hvor hele AR5-basen ble gjennomgått. Periodisk ajourhold finansieres gjennom Geovekst-samarbeidet. Det gjenstår fremdeles noe oppfølging av dette. Det kontinuerlige ajourholdet er kommunens ansvar og gjennomføres årlig.

APRIL

BILDEF: Bondelagsleder Helge Todnem forklarer skoleelever hvordan plantene skal i jorda. Fra utplantingen av blomster og urter på torget.

KOSTRA-tall

KOSTRA Plan og forvaltning	Randaberg			Gj.snitt gr. 8	Gj.snitt Rogaland	Gj.snitt landet
PLANSAKSBEHANDLING	2012	2013	2014	2014	2014	2014
Saksbeh.geb, pr reg.plan, bolig jf. PBL-08 § 33-1.	88 500	97 500	100 500	..	..	..
Netto drutg til plansaksbehandling per innbygger	221	512	329	209	300	224
Br drutg. til plansaksbehandling (funk. 301), per innb.	384	472	391	285	374	293
Br driftsinntekter til plansaksbehandling, per innbygger	181	-2	67	93	93	89
BYGGE-, DELESAKSBEH. OG SEKSJ. (FUNK. 302)						
Saksgebyret for oppf av enebolig, jf. PBL §93 pkt. a.	16 620	17 040	17 460	14 967	11 175	11 023
Netto driftsutgifter til bygge-, delesaksbeh. og seksjonering per innbygger.	-38	-99	19	4	33	29
Brutto driftsutg. til bygge-, delesaksbeh. og seksjonering (funk. 302), per innb.	184	215	259	252	256	277
Brutto driftsinntekter til bygge-, delesaksbeh. og seksjonering, per innbygger	225	317	241	262	234	261
KART OG OPPMÅLING (FUNKSJON 303)						
Standardgebyr for kombinert kart- og delingsforetn., tilsvarende en boligtomt 750 m2.	17 000	17 600	18 100	18 510	16 493	15 373
Netto driftsutgifter til kart og oppmåling per innbygger.	82	22	21	72	78	92
Br driftsutg. til kart og oppmåling (funk. 303), per innb.	126	110	180	225	200	215
Br driftsinntekter til kart og oppmåling, per innbygger	62	107	195	163	134	135
LANDBRUKSFORVALTNING OG LANDBRUKSBASERT NÆRINGSUTVIKLING						
Netto driftsutgifter til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	899	1 014	1 149	..	..	..
Brutto driftsutgifter til landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	1 000	1 132	1 183	..	..	..

Kommentar til KOSTRA-tallene

Plan og forvaltning:

Randaberg har forholdsvis mange egen initierte planer i tillegg til regionale planer sammenlignet med andre kommuner. Dette medfører høyere brutto driftsutgifter til plansaksbehandling per innbygger og dertil lavere brutto driftsinntekter. Nedgangen i utgiftene henger sammen med at lønnskostnadene nå føres på prosjektene med tilhørende funksjon/tjeneste, f.eks. 2220 (skole).

Byggesak:

Det har ikke vært vakante stillinger eller permisjoner i 2014. Netto driftsutgifter per innbygger ligger høyere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 08, men lavere enn gjennomsnittet i Rogaland og gjennomsnittet i landet. Brutto driftsutgifter og brutto driftsinntekter per innbygger ligger nær gjennomsnittet for alle tre gruppene.

Oppmåling:

Det har ikke vært vakante stillinger eller permisjoner i 2014. Netto driftsutgifter per innbygger ligger betydelig lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 08, gjennomsnittet i Rogaland og gjennomsnittet i landet. Brutto driftsutgifter per innbygger ligger litt lavere enn gjennomsnittet for alle tre gruppene. Brutto driftsinntekter per innbygger ligger ca. 20 % høyere enn gjennomsnittet for kommunegruppe 08, og ca. 45 % høyere enn for gjennomsnittet i Rogaland og gjennomsnittet i landet.

Landbruk:

Staten overfører årlig ikke-øremerkede midler til kommunene til drift av landbrukskontoret. Mulighetene for inntekter på saksbehandling er små, da saksbehandlingsgebyrene bestemmes sentralt av staten. De statlige overføringene til Randaberg kommune dekker kommunens utgifter til drift av avdeling landbruk.

" Det er stadig økende fokus på biologisk mangfold og de mange artene som er i ferd med å forsvinne.

Kultur

Innledning

Landsbyhuset 59⁰N har i sitt første fulle driftsår funnet sin plass som en del av det pulserende livet i Randaberg sentrum, med stor aktivitet fra formiddag til kveld. Huset har blitt den møteplassen for alle, på tvers av generasjoner, som har vært visjonen. Det er spekket med muligheter for læring, aktivitet og opplevelse. Etter mange forsinkelser med rehabiliteringen av svømmehallen vendte vi i tilbake til «normalen» i Randaberghallen.

Utlysningen av arkitektkonkurransen for det Maritime vitensenteret var en viktig milepel i 2014. Ved fristen for innlevering av konkurransebidrag 5. desember var det hele 137 innsendte forslag. Selve kåringen skjedde inn i det nye året, med offentliggjøring av danske Rørbæk og Møller Arkitekter som vinnere med prosjektet «Vitenlandskapet».

Både Tungenes fyr og Vistnestunet har hatt en solid økning i besøket i 2014. Tungenes fyr har hatt det som kan hende er det beste året noen sinne når det gjelder konserter, både med hensyn til kvalitet og publikumsopplutning.

I 2014 fikk Randaberg kommune tilskudd fra Riksantikvaren til å gjennomføre arbeid med å lage en kommunedelplan for kulturminner. Arbeidet er i full gang og forventes ferdigstilt i 2016.

Ansatte og årsverk	Personer	Årsverk
Kultur (Ledelse, allment kulturarbeid, kulturminnevern, folkehelse, Vistnestunet, historisk tun og besøksgård mm)	4	3,0
Randaberg kulturskole	13	7,0
Idrett/Randaberghallen	13	5,4
Randaberg folkebibliotek	7	3,8
Fritid	12	5,2
Totalt	49	24,4

Økonomi

Kulturbudsjettet går i balanse. Inntektene er 0,7 mill. kr høyere enn budsjettet. Dette er i stor grad knyttet til prosjekter med ekstern med finansiering og den store utendørs konserten med Tønes og Bjella som ble holdt i Tungevågen i sommer. Det har vært en del ekstraavgifter i forbindelse med første års drift av Landsbyhuset 59. Disse har blitt dekket inn gjennom mindre forbruk innenfor fritidsavdelingen.

Samlet	R 2013	R 2014	B 2014	Avvik
Sum dr.innt.	-3 102	-4 352	-3 620	-732
Sum dr.utg.	25 050	26 910	26 319	591
Netto dr.utg.	21 947	22 558	22 699	-141

Tungenes fyr

Tungenes fyr drives i samarbeid med Jærmuseet. Fyret representerer Jærmuseet i Kystverkmusea, og har i etatsmuseum et spesielt ansvar for forskning, dokumentasjon, formidling og bevaring av Kystverkets los- og trafikkcentralhistorie. Jærmuseet gjennomførte to undervisningsopplegg i løpet av 2014: Mat frå fjæra og GPS-navigasjon. Gjennom On the Edge-samarbeidet med 6 andre fyr og Stavanger maritime museum har det i 2014 blitt utarbeidet et felles program og utstillinger rundt temaet Forlis. Tungenes fyr tok for seg Forlis i mørket som dreier seg om forlis langs Jærkysten under andre verdenskrig. I tillegg til Forlis i mørket og den faste utstillingen i Sjøbruksmuseum har det vært to kunstutstillinger på Tungenes fyr i 2014: Fyr i Rogaland av Eli Sømme og Forlis av Christian Tunge.

Konsertserien "Torsdag på Tungenes" har hatt månedlige konserter med lokale, nasjonale og internasjonale navn. I august var det en stor utendørskonsert med Tønes og Stein Torleif Bjella og over 1200 publikummere. Det har også vært gode samarbeidsarrangement med MaiJazz og Kapittel - Stavanger internasjonale festival for litteratur og ytringsfrihet.

Det har i løpet av året blitt lagt til rette for og arrangert en arkitektkonkurranse for utformingen av det framtidige maritime vitensenteret. 137 forslag kom inn og ble stilt ut i driftsbygningen ved Tungevågen hvor det fremtidige

" Tungenes fyr har kan hende hatt det beste året noensinne når det gjelder konserter.

vitensenteret skal komme. Juryering og vinner ble kåret i begynnelsen av 2015.

Funksjonaliteten i kaféen har blitt ytterligere forbedret ved at bærebjelke midt i rommet har blitt fjernet og takstrukturen forsterket ved en ny bærebjelke i stål. Dette gjør rommet mer egnet til både møter og arrangementer.

Vistnestunet

2014 hadde en økning i besøkende på rundt 21 prosent i forhold til året før. Vistnestunet har vært utleid både på kveldstid og i helger til lag/foreninger og private. Det har vært gjennomført diverse arrangement og opplegg for SFO, lag/foreninger, firma og andre. Formidleren gikk ut i svangerskapspermisjon i juni, og en ny vikar kom inn i denne stillingen.

Skolene i Randaberg kommune har i året som har gått hatt god nytte av området til undervisning for elever med særskilte behov, samt til undervisning i regi av Jærmuseet. Det har vært undervist i «Byggeskikk og arkitektur», «Sau, lam, karring og spinning» og «Lag din egen såpe» ved Vistnestunet. I alt har 1.352 barn fått undervisning på Vistnestunet. Kommunens arrangement har skjedd i godt samarbeid med Jærmuseet. Familie- og aktivitetsdager med kafé har dekket tema som byggeskikk, sau/lam og tresking.

En utstilling med gamle vaskemaskiner ble åpnet i det nyoppussede fjøset i mai. Ferieklubben samlet totalt 72 deltakere over tre uker i juli. Dette er en økning på 10 prosent fra året før. Det ble sydd kostymer til de ansatte som blir brukt på dager med spesielle arrangementer. Oppmerksomheten dette fikk i Bygdebladet og på sosiale medier førte nok til at vi fikk ny besøksrekord på arrangementet i juni, da over 1100 besøkende la turen til Vistnestunet. Selv om været var dårlig både på treskedagen og julemarkedet valgte likevel over 500 personer å besøke hvert av disse arrangementene.

" I alt har 1.352 barn fått undervisning på Vistnestunet.

AUGUST

BILDET: 1200 publikummere koste seg under utendørskonserten i Tungevågen, blant annet for å se og høre Stein Torleif Bjella (på scena).

Nøkkeltall for Tungenes og Vistnestunet

Tungenes fyr	Barn	Voksne	Totalt
2011	3 020	15 859	18 879
2012	2 098	15 364	17 462
2013	2 423	8 259	10 682
2014	3 483	14 435	17 918

Vistnestunet	Barn	Voksne	Totalt
2011	2 176	616	2 792
2012	2 891	1 348	4 239
2013	2 798	1 638	4 436
2014	3 582	2 095	5 677

Folkehelse

Randaberg kommunes folkehelsekoordinator har vært knyttet til tjenesteområdet for kultur. De viktigste tiltakene i 2014:

- Samarbeid med Stavanger turistforening (STF) om «Nærturer i Randaberg». Det er laget kartbok over ti nærturer som er sendt til alle husstander. Turene er nå ferdig skiltet.
- Søndagstur i landsbyen ble gjennomført i samarbeid med frivillige organisasjoner (Helselaget, Historielaget, Randaberg menighet, Jærmuseet, STF og UiS ved Arkeologisk museum).
- Landsbyvandringen ble gjennomført med start og mål på Vistnestunet. Vi samarbeidet med Helselaget, Historielaget, STF og Jærmuseet.
- Både søndagsturen og Landsbyvandringen trekker masse folk i alle aldre og er viktige folkehelseiltak.

Randaberg kulturskole

Kulturskolen gir barn og unge opplæring innen forskjellige estetiske fag over flere år. Det undervises i musikk, sang, kor, band, bilde/form, bilde/teater, ballett og jazzdans.

Kulturskolen tilbyr i tillegg musikkgrupper til barn i de kommunale barnehagene, PUH- samspillgruppe for voksne og musikkterapi til barn og ungdom i barnehage og grunnskole. Randaberg kulturskole er forankret i Opplæringslovens § 13- 6.

Kulturskolen tilbyr grunnskolene samarbeid via "Den kulturelle skolesekken" gjennom forskjellige tilrettelagte kulturtilbud. Kulturskolen har også gjennom flere år gitt tilbud til eldre via "Den kulturelle spaserstokken", med «Minnesnes

melodi» som drives av musikkterapeut. Gjennom egenproduserte arrangementer og konserter tilbys kommunens innbyggere kulturelle opplevelser. En betydelig aktivitet gjennom skoleåret skjer også ved at elever blir forberedt til, og opptrer, etter invitasjoner fra private og kommunale instanser.

Nøkkeltall:

Nøkkeltall elevutvikling/ dekningsgrad	01.10.12	01.10.13	01.10.14
Antall elever i grunnskolen	1 531	1 498	1 480
Elevantall som utløser kontingent	345	348	350
Dekningsgrad av grunnskoleelever	22,5%	23,2%	23,6%

*Antall elever som får kostnadsfri undervisning via Kulturskolens tilbud til ATO- avdelingene er ikke medregnet i elevgrunnlaget for GSI-rapporteringen da tilbudet pr. i dag ikke utløser kontingent. Barnehagebarn (kommunale barnehager) som får tilrettelagt musikktilbud via tilbudet om "Musikkgrupper i barnehagen" er heller ikke medregnet i elevantallet.

Vesentlige endringer fra 2013:

Kulturskolens drift ble stort sett normalisert etter at Landsbyhuset 59⁰N på det nærmeste ble ferdigstilt.

Framtidige utfordringer:

- Arbeide for å øke bevisstheten hos elev og foresatte om verdien av opplæringstilbudet Kulturskolen tilbyr. Fortsetter eleven i Kulturskolen over flere år, vil den enkelte elev kunne oppnå større tilfredshet og mestringsglede ved egen utvikling i faget.
- Arbeide for å øke oppmerksomheten generelt rundt Kulturskolens tilbud.
- Arbeide for å oppnå økte rammebetingelser, blant annet for å kunne komme intensjonene i ny rammeplan for skolene i møte.
- Arbeide for at Randaberg kulturskole også i framtiden skal være et viktig opplæringstilbud i nærmiljøet.

" Både Søndagstur i landsbyen og Landsbyvandringen trekker masse folk i alle aldre og er viktige folkehelseiltak.

Randaberg folkebibliotek

Avdelingen har ansvar for:

- Utlån av bøker og andre media til kommunens innbyggere
- Litteratur og informasjonsformidling
- Være en uformell møteplass på tvers av generasjonene

Utlån:

	2012	2013	2014
Besøk	59 138	66 201	60 871
Utlån	70 276	62 100	59 293

Besøket på biblioteket gikk ned fra 2013 til 2014. Dette skyldes nok i stor grad at «telleren» viste for høye tall i 2013, slik at besøket nok også det året var stabilt sammenlignet med 2012.

Biblioteket brukes fortsatt mye til ulike aktiviteter som avis- og tidsskriftlesing, lekselesing og data/internettbruk.

Nedgangen fortsetter i utlån av alle media, med unntak av lydbøker som øker noe. Den prosentvis største nedgangen er på DVD'er. Årsaken til dette ligger nok i økende strømming av filmer og tv-serier.

Biblioteket har startet utlån av e-bøker i samarbeid med alle bibliotek i Rogaland og vi planlegger økt formidling av denne tjenesten overfor ungdomsskolen i 2015.

Familielørdager har vi nå hatt første år med stor suksess. Omtrent 235 barn har vært på disse seks arrangementene.

Viktige hendelser i 2014:

- Bokprat for voksne – annenhver uke vår og høst
- Hele Rogaland leser med Kjartan Fløgstad
- Klassebesøk fra skolene og fortellerstund for barnehage/førskolebarn.
- Spillekveld i forbindelse med landsbyfestivalen og høstmarken.
- Familelørdager - tre ganger høst og vår
- Utlån av e-bøker fra 01.08.2014

" Omtrent 235 barn har deltatt på familielørdagene.

Avdeling idrett/Randaberghallen

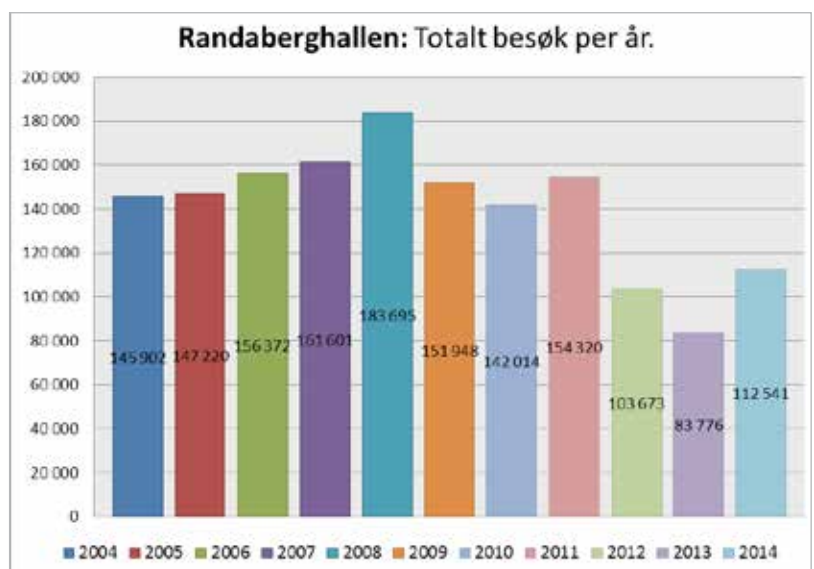
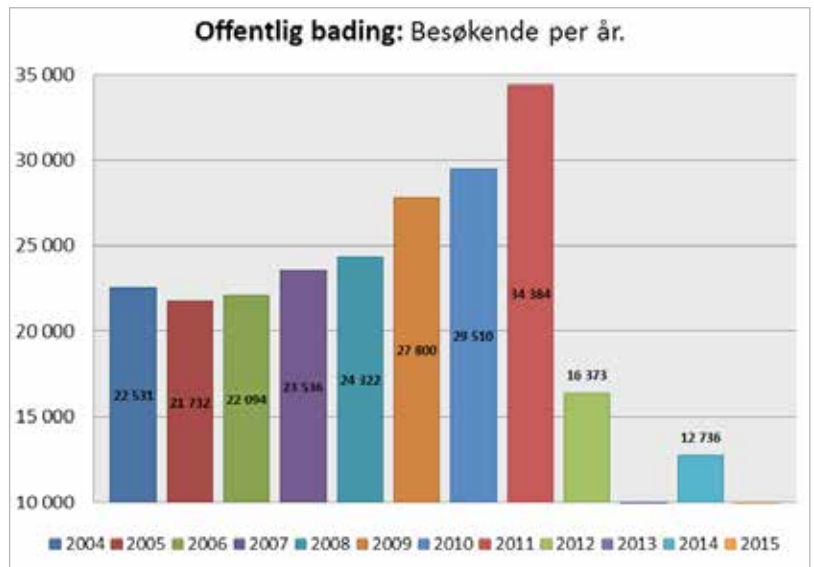
Avdelingen har ansvar for å legge til rette for utvikling av fysisk aktivitet med hovedvekt på barn og ungdom i samarbeid med skolene, med foreningslivet og øvrig publikum.

Beskrivelse:

Besøktall i svømmehallen gjelder offentlig bading. I tillegg har hallen skolesvømming, svømme- og stupetrening, samt stevner. Svømmehallen var stengt frem til august 2014 som følge av rehabilitering. Totalt besøk i Randaberghallen er beregnet ut fra automatisk telling i hovedinngangsdører.

Vesentlige endringer fra tidligere år:

Lavere besøkstall, inntekter, energiforbruk og lønnskostnader som følge av stengt svømmehall frem til august 2014.

Avdeling fritid

Avdelingen har ansvar for:

- Drift av kommunale fritidstilbud
- Tilrettelegging for det frivillige barne- og ungdomsarbeidet gjennom blant annet tilskuddsordninger og gratis lokaler til fritidsaktivitet, og ansvar for dirigenter og instruktører til skolekorpsene.
- Fritidskontaktordningen for voksne
- Tilrettelegging for ulike kulturarrangementer i samarbeid med resten av tjenesteområdet.

Viktige hendelser i 2014:

- Ny deltidsstilling som Landsbyhuskoordinator fra august 2014.

Økonomi/drift:

Det er et underforbruk på Fritid for 2014 som bidrar til et godt resultat for tjenesteområdet totalt sett. Dette skyldes i hovedsak vakanser, og noe mindreforbruk på tilskudd.

Siden åpningen av Landsbyhuset har avdelingen hatt stort fokus på drift og rutiner på huset. Landsbyhuskoordinator ble ansatt fra 1. august 2014, og skal være en trådtrekker mellom de ulike aktørene på huset, og kontaktperson ut mot lag og foreninger som bruker huset. Ungdomstilbudet U59 har hatt jevnt godt besøk helt siden oppstarten høsten 2013, og det er et snitt på 40 ungdommer per kveld. Fra januar 2014 flyttet Fredagsklubben for utviklingshemmede inn, og de møtes nå i lokalene til Frivillig-sentralen/ungdomstilbudet en fredag per måned. U59 flytter ned i bibliotekkjelleren. Landsbyhuset er også blitt et populært sted for møtevirksomhet for lag og foreninger, og flere foreninger bruker Landsbyhuset på fast ukentlig basis til sine aktiviteter. Det nyeste tilskuddet er Muslimske forening som møtes på Landsbyloftet hver fredag for sosialt samvær og aktiviteter.

I denne sammenhengen vil vi også trekke fram at kaffebaren Små Øyeblikk rapporterer om ca. 16 500 besøkende i løpet av 2014.

Avdelingsleder koordinerer arbeidet med "Den kulturelle spaserstokken" (DKSS). Ordningen ble overført fra kulturdepartementet til Fylkeskommunen i 2014.

I forslag til statsbudsjett ble ordningen foreslått avvirket i 2016. I budsjettforliket ble det klart at pengene videreføres, gjennom økt ramme til fylkeskommunene. Randaberg kommune mottar tilskudd på om lag 50 000 kroner per år.

Fritid har også dette året vært representert i en tverrfaglig gruppe som arbeider med minoritetsspråklige, og har jobbet mye med integrering av barn og unge i fritidsaktiviteter. Medlemmer i arbeidsgruppen tok initiativ til sykkelkurs for innvandrerkvinner høsten 2014 et tiltak som ble svært godt mottatt.

Nøkkeltall:

Arrangement/tiltak	2012	2013	2014
U 59 fredagsåpent	-	-	40 per kveld
Skoleball ungdomstrinnet	392 stk	386 stk	348 stk
Ferieaktiviteter	90 stk	80 stk	94 stk *
Antall band - øvingslokalet	9 stk	7 stk	7 stk **
Småjobbsentral	28 stk	49 stk	31 stk
Løste lisenser Motorsenteret	14	11	16

* 94 individuelle deltakere fordelt på til sammen 9 aktiviteter

** 7 band. Øvingsbingen disponeres også av Randaberg kulturskole, samt Bandskolen til Randaberg og Grødem menighet.

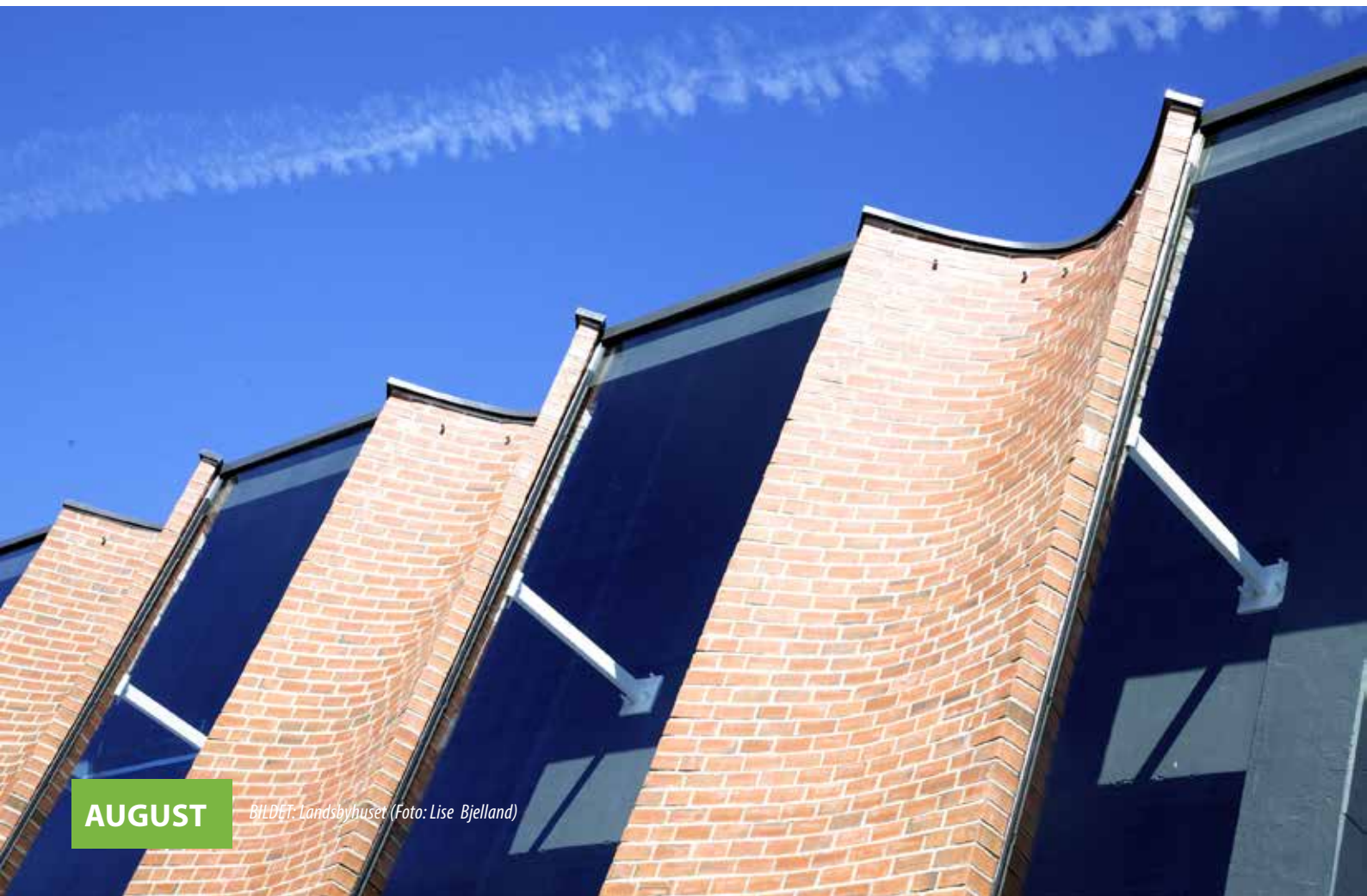
AUGUST

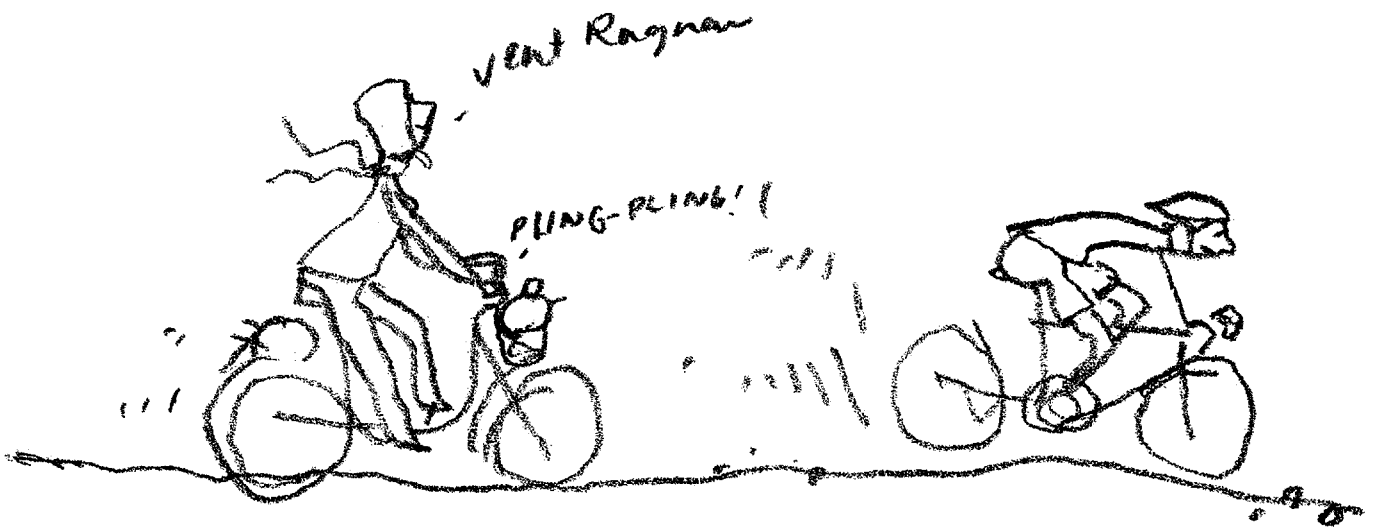
BILDE: Landsbyhuset er et populært møtested - for ung og gammel (Foto: Lise Bjelland)

"Landsbyhuset er også blitt et populært sted for møtevirksomhet for lag og organisasjoner."

Utvalgte KOSTRA-tall

KOSTRA Kultur	Randaberg			Gj.snitt gr. 8	Gj.snitt Rogaland	Gj.snitt landet
	2012	2013	2014	2014	2014	2014
PRIORITERING						
Nto.driftsutg.kultursekt. i % av kommunens tot nto.driftsutg.	4,4	4,6	4,5	3,5	4,5	3,8
Nto.driftsutg.for kultursektoren per innbygger i kroner	2171	2399	2440	1723	2304	2037
Brutto investeringsutgifter til kultursektoren per innbygger	1458,9	3541,1	2860,3	875,1	833,7	743,8
FOLKEBIBLIOTEK						
Nto.driftsutg.til folkebibliotek per innbygger	322	315	313	241	263	275
Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger	6,8	6	..	..	..	..
Besøk i folkebibliotek per innbygger	5,7	6,4	..	..	..	..
UNGDOMSTILTAK, IDRETT MM						
Nto.driftsutg.til idrett + kommunale idrettsbygg per innbygger	723	858	917	500	740	642
Nto.driftsutg.til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger	314	308	319	143	202	198
Nto.driftsutg.til aktivitetstilbud barn og unge per innb.6-18 år	1553	1558	1645	823	1178	1248
Nto.driftsutg. til aktivitetstilbud barn og unge per innb. 6-20 år	1344	1338	1409	..	..	..
KOMMUNALE KULTURSKOLER						
Nto.driftsutg.kulturskoler, per innbygger 6-15 år	2424	2624	2731	2124	2550	2266
Brukere i grunnskolealder i kulturskole, av ant. Barn 6-15 år	21,9	21,9	23	15,6	15,9	14,1
ANDRE KULTURAKTIVITETER						
Nto.driftsutg.til muséer per innbygger	71	92	104	30	84	72
Nto.driftsutg.til kunstformidling per innbygger	0	2	0	66	154	93
Nto.driftsutg.til andre kulturaktiviteter per innbygger	242	268	261	191	341	277
Nto.driftsutg.til kommunale kulturbygg per innbygger	132	166	126	244	176	192

Randaberg
kommune

www.randaberg.kommune.no